

Iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti

Minnisblað

Viðtakandi: Stefán Guðmundsson, alþingismaður, formaður iðnaðarnefndar
Sendandi: Halldóri J. Kristjánssyni; ráðeytisstjóra og
Jóni Ingimarssyni; skrifstofustjóra
Dagsetning: 7. apríl 1997
Málsnúmer: 95050101
Bréfalykill: 32.200

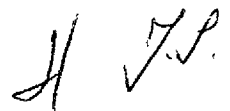
Efni: Gögn vegna umfjöllunar um frumvarp til laga um heimild til samninga um álbræðslu á Grundartanga

Meðfylgjandi eru gögn vegna umfjöllunar um frumvarp til laga um heimild til samninga um álbræðslu á Grundartanga:

1. Drög að fjárfestingarsamningi milli ríkisstjórnar Íslands og Columbia Ventures Corporation og Norðuráls hf. á íslensku og ensku. (Trúnaðarmál)
2. Tafla frá fjármálaráðuneyti um samanburð á skattlagningu skv. skattalögum og frumvarpi. (Trúnaðarmál).
3. Lóðasamningur milli Ríkissjóðs Íslands og Norðuráls hf.
4. Drög að hafnarsamningi milli Hafnarsjóðs Grundartangahafnar og Norðuráls hf. (Trúnaðarmál).
5. Grundartangi Aluminium Smelter Project. Summary. (Trúnaðarmál)
6. Línurit um kostnað við álframleiðslu og framboð og eftirspurn áls á Vesturlöndum.

Draft VII - December 16, 1996

INVESTMENT AGREEMENT
AMONG
THE GOVERNMENT OF ICELAND
AND
COLUMBIA VENTURES CORPORATION
AND
X HF

Investment Agreement

among

The Government of Iceland

and

Columbia Ventures Corporation

and

X HF.

INVESTMENT AGREEMENT made as of the _____ day of _____ 1997

among

THE GOVERNMENT OF ICELAND, represented by its Minister of Industry of the First Part,

COLUMBIA VENTURES CORPORATION (hereinafter referred to as "Columbia"), a company organized and operated under the laws of the State of Oregon, United States of America, whose principal office is located at 1220 Main Street, Suite 200, Vancouver, Washington 98660, United States of America of the Second Part

and

X HF a limited liability company (hereinafter referred to as "Company" or "X HF"), a company organized under the laws of Iceland having its principal location at Grundartangi in the Municipalities of Skilmannahreppur and Hvalfjardarstrandahreppur county of Borgarfjardarsysla, Iceland of the Third Part.

WHEREAS the Government (as hereinafter defined) is interested in promoting the establishment of power intensive industries in Iceland utilizing the hydroelectric and geothermal energy resources of the country and contributing to the diversification in the national economy.

WHEREAS by the Enabling Act (as hereinafter defined), the Althing has authorized the establishment of a new aluminium smelter in Iceland, laid down certain rules and granted Columbia and the Company certain exceptions in respect of the organization and activities of the Smelter and has authorized the Government to enter into agreement providing for the further terms of such establishment and the further conditions and exceptions applicable to the construction and operation of such a smelter;

WHEREAS the Company was established on _____, 1997, by Columbia Ventures Corporation for the purpose of constructing and operating a smelter at Grundartangi in the Municipalities of Skilmannahreppur and Hvalfjaldarstrandahreppur, County of Borgarfjardarsysla, Iceland, for the production of aluminium in accordance with the terms and conditions of, inter alia, the Project Agreements (as hereinafter defined) and carrying on such production and related business, with a view to commencing production in 1998;

WHEREAS Landsvirkjun (as hereinafter defined) is prepared to supply the power necessary for the operation of the Smelter and necessary installations at the Harbour;

WHEREAS the Treasury (as hereinafter defined) is prepared to provide a site for the aluminium smelter.

WHEREAS the Harbour Fund is prepared to secure to X HF necessary access to the harbour at Grundartangi and port facilities;

NOW THEREFORE the Government, Columbia and the Company (hereinafter referred to individually as "Party" and collectively as the "Parties") hereby agree as follows.

Article 1 Definitions and Interpretation

Section 1.1. Wherever the same shall appear in this Agreement, the following terms shall have the respective meanings indicated below;

- a) "Government" shall mean the Government of the Republic of Iceland, including its ministries and agencies.

- b) "Founder" shall mean Columbia Ventures Corporation, a company organized and operated under the laws of the State of Oregon, United States of America.
- c) "Treasury" shall mean the State Treasury of Iceland.
- d) "Landsvirkjun" shall mean The National Power Company, an independent company organized and operated under Act of the Althing No. 42/1983, whose principal office is located in the City of Reykjavik, Iceland.
- e) "Municipalities" shall mean the Municipality of Skilmannahreppur and the Municipality of Hvalfjardarstrandahreppur.
- f) "Harbour Fund" shall mean the Harbour Fund of Grundartangi Harbour, an independent public fund established in 1975 and jointly owned by the Municipality of Hvalfjardarstrandahreppur, the Municipality of Innri-Akraneshreppur, the Municipality of Leirar- and Melahreppur, the Municipality of Skilmannahreppur, the Township of Akranes and by all Districts of the County of Borgarfjardarsysla and the County of Myrasysla other than those above mentioned, represented by the County Committees thereof.
- g) "Enabling Act" means the Act of the Althing No. _____ 1997, to which reference is made in the Preamble hereto.
- h) "Investment Agreement" or "Agreement" shall mean this agreement.
- i) "Smelter Site Agreement" shall mean the agreement between X HF and the Treasury providing for a site for the Smelter.
- j) "Harbour Agreement" shall mean the agreement between Grundartangi Harbour Fund and X HF securing its access to the Harbour.
- k) "Power Contract" shall mean the agreement between Landsvirkjun and X HF providing for the supply of power for the Smelter and its facilities in the Harbour Area.
- l) "Project Agreements" shall mean this Agreement, the Harbour Agreement, the Smelter Site Agreement and the Power Contract.
- m) "Smelter" means the aluminium reduction plant and all facilities appurtenant to the plant to be constructed, owned and operated by X HF at

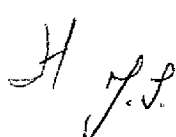
J/ J.

Grundartangi in the Municipalities of Skilmannahreppur and Hvalfjardarstrandahreppur, County of Borgarfjardarsysla, Iceland, as the same shall be constituted and equipped at any particular time, having an initial annual production capacity of approximately 60,000 metric tonnes of aluminium with possible future expansions.

- n) "Smelter Site" shall mean the area of land in Klafastadir and Vestra-Katanes on which the Smelter is to be located, as more particularly defined in the Smelter Site Map.
- o) "Smelter Site Map" shall mean a map together with explanatory notes and boundary measurements which is attached to the Smelter Site Agreement, where the general layout of the Smelter and Harbour as well as the boundaries of the Smelter Site and Harbour Area are shown.
- p) "Harbour" shall mean the harbour and appurtenant facilities adjacent to the Smelter at Grundartangi operated by the Harbour Fund.
- q) "Harbour Area" shall mean the Harbour and the area of land at Grundartangi on which the Port Facilities (as defined in the Harbour Agreement) are to be located, as more particularly defined in the Harbour Agreement and edged in yellow on the Smelter Site Map.
- r) "Project" shall mean the planning, designing, constructing, equipping, commissioning, operation and maintenance of the Smelter.
- s) "Environmental Operating Licence" shall mean the licence to be granted to X HF under the legislation applicable to environmental control in respect of the operation of the Smelter and facilities at the Harbour and any renewal or extension thereof.
- t) "Initial Term" shall have the meaning set out in Section 19.2.

Section 1.2. In this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a) headings are for convenience only and do not affect the interpretation of this Agreement;
- b) the singular includes the plural and vice versa;

- c) a reference to a person includes any company, partnership, trust, joint venture, association, corporation, or other body corporate and any governmental authority or agency;
- d) a reference to an Article, Section or Annex is a reference to that Article or Section of or Annex to this Agreement;
- e) a reference to a document includes an amendment or supplement to, or replacement or novation of, that document but disregarding any amendment, supplement, replacement or novation made in breach of this Agreement; and
- f) a reference to a party to any document includes that party's successors and permitted assigns.

Article 2

Structure, purpose and exemptions

Section 2.1. The Founder has incorporated the Company in Iceland in accordance with Icelandic law as further provided in the Enabling Act, Act No. 2/1995 on Limited Companies and as stipulated in this Agreement.

Section 2.2. The purpose of the Company shall be to implement the Project at Grundartangi for the production of aluminium by reduction from alumina or by remelting of aluminium and to carry on such production and related business.

Section 2.3. The Founder of the Company shall be fully qualified as founder of such a Company, irrespective of the provisions of paragraph 3 of Article 3 of the Act No. 2/1995 on Limited Companies. The number and the residence of founders and the number of shareholders of the Company shall be independent of the provisions of paragraph 2 of Article 3 and of paragraph 1 of Article 20 respectively of said Act. The Company shall be exempted from provisions of paragraph 2 of Article 66 of Act No. 2/1995 on Limited Companies requiring that the majority of Board members of a limited company shall have residence in Iceland.

Section 2.4. The Company shall be exempted from provisions of paragraph 1, sub-paragraph 4 of Article 1 of the Act No. 19/1966 on the Right to Own and Utilise Real Estate requiring that four-fifths of the share capital of a limited company be owned by Icelandic citizens and that Icelandic citizens control the

majority of votes at shareholders' meetings and that all directors be Icelandic citizens.

Section 2.5. The Company shall be exempted from provisions of Act No. 48/1994 on Fire Insurance, or subsequent provisions of law on joint compulsory insurance for houses, provided that the Company secures fire insurance as is normal and customary in the aluminium industry on primary aluminium facilities. The provisions of Act No. 55/1992 on Catastrophe Insurance shall not apply to the Company provided that the Company shall maintain catastrophe insurance as is normal and customary in the aluminium industry or coverage on primary metal production facilities.

Section 2.6. The Government will ensure that licences will be issued to the Company pursuant to Section 4.2 of this Agreement and the exemptions under Section 2.3.-2.5. shall be issued in accordance with the relevant Acts of Law. Such licences and exemptions shall be subject to administrative and legal requirements regarding compliance with their terms and may be subject to revocation or other actions in the event of breach or non-observance.

Article 3 Transfer of shares

Section 3.1. The consent of the Government is required for transfer of shares of X HF until commencement of production by the Smelter. Such consent shall not be unreasonably withheld or delayed and shall not be required in the case of (a) transfers to any affiliate of the Founder incorporated in an OECD-country or (b) a pledge of all or any of such shares to secure any loan made to X HF to assist it in implementing the Project or any sale of any such shares pursuant to such pledge to any company(ies) incorporated in an OECD-country.

Transfers of minority shareholding, not exceeding 49% in total, can however take place to companies incorporated in an OECD-country.

Section 3.2. Unless otherwise agreed between the Parties, the shareholders of X HF may, following commencement of production, freely transfer, in whole or in part, shares in the Company to any other company owned, directly or indirectly by a company incorporated in an OECD-country.

The Government shall be informed not less than four weeks in advance of such transfer or issue and it shall be provided with information on the status of such company evidenced by annual accounts of the last two years.

Section 3.3. In the event of a transfer of shares in X HF, such transfer or issue being in accordance with the terms and provisions of Section 3.1. and 3.2., the acquiring company shall become a party to this Agreement by virtue of the issue or transfer, and shall expressly confirm this by executing and delivering to the Government a written instrument in form satisfactory to the Government, whereby such acquiring company shall consent to the terms and provisions of the Agreement and agree to be fully bound by the terms and provisions thereof.

Article 4 Operations

Section 4.1. The Company shall start the Project in accordance with the terms and obligations of the Power Contract, the Smelter Site Agreement and the Harbour Agreement with a view to commencing production in 1998.

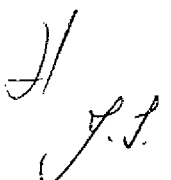
Section 4.2. The Government shall cause concurrently with the signing of this Agreement the grant and issuance:

- (a) to the Company of an Industrial Licence confirming the right of the Company to implement the Project;
- (b) to the Company of a Commercial Licence confirming the right of the Company to carry on operations, described in this Agreement;

Section 4.3. If it shall become necessary for the Company to obtain from the Government any further consent or licence not required at the date of signing of this Agreement, the Government shall as soon as practicable use its best efforts to assist the Company to obtain such further consent or licence.

Section 4.4. The Government shall from time to time on request of the Company promptly use its best efforts to assist the Company to obtain any work permits that may be necessary in respect of any employees or contractors of the Company.

Section 4.5. The Company shall endeavour to ensure that its activities contribute to the development of Icelandic scientific and technological capacities, including as far as appropriate and reasonably practicable the establishment and improvement in Iceland of its capacity to innovate, provided always that such

endeavours are relevant to the operation of the Smelter and compatible therewith, and with the other provisions of this Agreement.

Article 5 Environmental Matters

Section 5.1. The Smelter shall be operated in accordance with an Environmental Operating Licence issued by the Minister of Environment under Act No. 81/1988 and Regulation No. 48/1994 to the Company, covering all aspects of the Smelter, as well as activities at the Harbour related to the Smelter as to loading and unloading, environmental regulation and control.

Article 6 Principles of Taxation

Section 6.1. The Company shall be subject to taxes and other public charges generally levied in Iceland, according to the rules applicable to such charges under the law from time to time, except as otherwise provided in this Agreement.

Article 7 Government Taxes

Section 7.1. Notwithstanding eventual changes in the Act No. 75/1981 on Income Tax and Net Worth Tax, as amended, the Company shall pay an income tax at the rate of 33% with the following special provisions:

- (a) The provisions in Article 31, sub-paragraph 8 of paragraph 1 of Act No. 75/1981, allowing the deduction of 7% of the nominal value of shares from taxable income shall not be applicable.
- (b) Notwithstanding Article 3, sub-paragraph 7 of paragraph 1 and Article 71, sub-paragraph 2 of paragraph 1 of Act No. 75/1981 and Article 3, paragraph 2 of Act No. 94/1996, on withholding Tax, tax shall not be imposed or withheld on dividends, that are distributed to a shareholder resident in an OECD-country so long as the shareholder satisfies the requirements of Article 12, paragraph 2 (b) (i) and 2 (b) (ii) of the Convention of the United States of America and the Government of the Republic of Iceland, No. 22/1975, published in the Government Gazette.

H
P.P.

- (c) Fixed assets relating to the erection of the Smelter shall be assumed to consist of buildings and machinery and equipment in fixed proportions as further described in Annex 7.1. (c). Fixed assets otherwise acquired by the Company for the purposes of preservation or improvement of the Smelter shall be classified according to Articles 32 and 38 of Act No. 75/1981. Depreciation shall be determined as provided for in Section 7.5. of this Agreement.
- (d) The Company shall be entitled to deduct from taxable income in any given year the remaining net operating losses from the preceding eight calendar years as further stipulated in subparagraph 7, paragraph 1 of Article 31 of Act No. 75/1981.
- (e) The Company shall be entitled to deduct from taxable income in any given year and allocate into a special internal investment account an amount equivalent of up to 4% of the nominal value of shares. Amounts allocated in the investment account used for investment in depreciable assets within six years succeeding the allocation shall be added to the taxable income of the Company in the year of the investment. In the same year the Company shall have the right to accelerate the depreciation of the assets by the same amount used from the investment account.

Amounts in the special investment account that have not been invested or have been offset against operating losses within the mentioned period of time shall be added to taxable income and taxed with the tax rate at the year of allocation. The same shall apply if the company is dissolved.

Section 7.2 The Company shall be exempt from Net Worth Tax under paragraph 1 of Article 84 of Act No. 75/1981, and the special Net Worth Tax under Article 3 sub-paragraph of paragraph 1 of Act No. 83/1989.

Section 7.3 The Company shall be exempt from the Industrial Loan Fund Charge under Act No. 76/1987, on the Industrial Loan Fund, and the Industrial Charge under Act No. 134/1993, on the Industrial Charge and the Market Charge under Act No. 114/1990 on Trade Council of Iceland, as amended, as well as any identical or substantially similar taxes or charges which might be imposed subsequently in addition to, or in place of the Industrial Loan Fund Charge, the Industrial Charge and the Market Charge.

Section 7.4. The provisions in Section 7.1 - 7.3. above shall be effective for the Initial Term or earlier termination of this Agreement notwithstanding eventual changes in the Act No. 75/1981. In case of amendments of the Act, the Company shall be entitled to have the special provisions reviewed with the objective to ensure that the Company is not taxed more than it would be if it was taxed according to the Act without the special provisions above.

Section 7.5. In the year when new assets are taken into operation, the Company can elect to depreciate those assets with a proportional factor of the annual depreciation instead of full years depreciation as otherwise provided for in Article 33 of Act No. 75/1981. In spite of the provision of Article 34 and 45 of Act No. 75/1981 the Company is allowed to depreciate its assets down to no residual value.

Section 7.6. The Company may record its transactions using the USD currency as stated in Article 12 of this Agreement. The rate of exchange shall be the official exchange rate of the USD to ISK as published by the Central Bank of Iceland. For the purpose of calculating the taxable profit of the Company, as determined by Section 7.1., the financial statements shall then be converted from USD to ISK giving effect to the following:

- (a) Any income generated and expenses incurred during the year shall be converted to ISK using the daily exchange rate as applicable.
- (b) Depreciation shall be computed on the basis of the average monthly rates of exchange.
- (c) Assets and liabilities and equity shall be converted to ISK by using the exchange rate of 31 December of the year in question.
- (d) Any revaluation of individual items in ISK due to changes of the exchange rate between the USD and ISK as a result of converting the financial statements from USD to ISK according to a), b) and c) above shall be debited or credited to equity and shall not affect the taxable income.

Since all transactions are linked to the USD currency the price level changes of Act No. 75/1981 shall no longer apply and the Company shall therefore in calculating the net taxable income according to Act No. 75/1981 be exempted from Article 36, and Article 53 of Act No. 75/1981 as amended and such other provisions of law that are not consistent with such arrangements.

Article 8
Municipal Property Tax and Street Connection Fee

Section 8.1. The Company shall pay to the Municipalities a property tax of 0.85%, levied by the Municipalities on all buildings, premises and facilities owned or leased by the Company.

Section 8.2. The value of such buildings, premises and facilities as planned to exist for the initial production capacity of approximately 60.000 metric tonnes on the date when smelter operations commence, shall for the purpose of property tax be deemed to be ISK [_____] (the equivalence of US dollars [_____]), based upon the average exchange rate between the Icelandic krona and the US dollar in December 1996 and indexed to the Icelandic building index for December 1996. The property tax shall be levied and collected for each year based on the said value as indexed by using the Icelandic Building Cost Index for December of the preceding year.

Section 8.3. The property tax shall be levied only as from 1st of January following the year of start-up at the Smelter.

Section 8.4. The property tax the Company shall pay in accordance with Sections 8.1. - 8.3. shall be in lieu of the property tax under Part II. of Act No. 4/1995 as amended on Sources of Municipal Revenue and a special property tax for property for office and commercial use according to a provisional chapter of the same Act, as well as any identical or substantially similar taxes which might subsequently be imposed in place of, the property tax. The property tax shall be levied and collected in the same manner as the property tax under Part II of Act No. 4/1995 as applicable in the Municipalities.

Section 8.5. X HF shall not pay street connection fee according to Act No. 17/1996 to the Municipalities for the initial production capacity of approximately 60,000 metric tonnes nor any other tax, fee or charge which would be imposed in lieu thereof.

Article 9 Building Licence Fee

Section 9.1. The Municipalities will issue to the Company a building licence for the construction of the Smelter and appurtenant facilities pursuant to Building Act No. 54/1978.

Section 9.2. The general lay-out of the Smelter and appurtenant facilities shall be shown on the application for a building licence and shall comply with the building regulations applicable to large scale industrial construction.

Section 9.3. The Company shall pay a building licence fee for the initial production capacity of approximately 60,000 metric tons equal to US dollars [_____], no later than 30 days after submittance of application by the Company pursuant to the Building Act No. 54/1978.

Article 10 Import and Export Duties

Section 10.1. The importation or domestic purchase by or on behalf of the Company of construction materials, machinery and equipment and other capital goods and spare parts for the plant and of related facilities and the operation thereof shall be exempt from Icelandic customs duties and excise duties pursuant to Act No. 97/1987, as amended, as well as any identical or substantially similar taxes or duties which might subsequently be imposed in addition to, or in place of, such duties. By agreements entered into within the framework of that Act customs duties and excise duties on goods or services purchased within the country in respect of the construction of the Smelter, may be waived or refunded.

Section 10.2. The Company will be granted deferral (custom credit) for VAT according to Act No. 50/1988 on Value Added Tax on import until the payment of the refund for the respective clearing period is due. VAT on the purchase of electricity shall be deferred to the same effect.

Section 10.3. The importation or domestic purchases by or on behalf of the Company of raw materials and production supplies which are required for the operation of the Smelter and Harbour Installations (as defined in the Harbour Agreement) as well as the export of the products and used materials of the Company shall not be subject to any excise duties or Icelandic customs duties on imports or exports.

H/ 9.1

Article 11 Other Taxes and Charges

Section 11.1. Stamp duties, when these would be paid according to Act No. 36/1978 on Stamp Duties, will be 0.15% on all stamp duty incurring documents issued or entered into by the Company in connection with the construction and operation of the Smelter. All documents related to refinancing as well as shares in the Company shall be exempt from stamp duties as well as any identical or substantially similar taxes or duties which might subsequently be imposed in addition to, or in place of, such duties.

Section 11.2. The Company shall irrespective of Article 35 of the Zoning Act No. 19/1964, as amended, pay a zoning fee of USD [30,000] for the initial production capacity of approximately 60,000 metric tons.

Article 12 Principles of Accounting

Section 12.1. The financial statements of the Company expressed in United States Dollars, shall be established on the basis of accounting principles issued by the International Accounting Standards Committee as far as not contrary to legislation within the European Economic Area applicable to companies of the size and character of the Company.

Section 12.2. The Company may record all its transactions and issue its financial statements in US Dollars as further set out in this Article 12 and Section 7.6 of this Agreement.

Section 12.3. General provisions of Icelandic income tax, value added tax and municipal tax legislation prevailing from time to time relating to tax returns and their due dates, assessment, reviews, reassessment, collection, due dates and payment and other settlement procedures of income tax, value added tax and municipal tax and to protests and disputes arising in connection thereof, shall apply to the Company.

H. J.

Article 13 Review of Tax Arrangements

Section 13.1. During the Initial Term of this Agreement the Company may elect to be subject to general Icelandic tax laws as existing from time to time. A request for such a transition shall be made by way of written notice submitted not later than June 1 of the calendar year next prior to the calendar year when such a transition is to take effect. The first calendar year in which such a tax transition can take place is the calendar year 2000 or in any calendar year thereafter. If such notice is given, the Parties shall promptly enter into negotiations on the transition to the general tax system. The Parties shall agree on the transition procedures to accomplish the changeover to the general tax system. Thereafter, the Company shall be subject to the general Icelandic tax system for the remaining term of this Agreement.

Article 14 Services of the Municipalities

Section 14.1. Since the Municipalities are granting the Company exemption from taxes and fees subject to Article 8 and 9 of this Agreement the Municipalities are not undertaking any services towards the Company unless the Municipalities and the Company mutually agree.

Article 15 Legal Status of Agreements

Section 15.1. This Agreement shall be published in its entirety in Part B of the Government Gazette of Iceland for purposes of information immediately following the signing thereof by the Parties, in both the Icelandic and English version. Such publication is not a condition precedent to the entry into force of the Agreement. The foregoing shall apply in the same manner to any amendments to this Agreement which may be subsequently made between the Parties in accordance with its terms.

Section 15.2. In connection with the signing of this Agreement, the Company is entering into the following agreements with the respective parties thereto:

- (a) The Power Contract
- (b) The Smelter Site Agreement
- (c) The Harbour Agreement

Article 16 Assurances by the Government

Section 16.1. The Government will take all steps necessary to ensure that the Founder and the Company enjoy all the rights and benefits conferred under this Agreement and that no undertaking will be made that would restrict or otherwise adversely affect the implementation of the Project and the operations of the Company and the Founder.

Section 16.2. The Government by execution of this Agreement guarantees the performance of the obligations of the Municipalities and of the Harbour Fund under the Harbour Agreement. The Government also agrees as a primary obligation to pay to X HF on demand any and all sum or sums from time to time which the Harbour Fund is liable to pay to X HF in connection with or under Section 3.5. of the Harbour Agreement

Article 17 Governing Law and Disputes

Section 17.1. This Agreement shall be governed by and construed in accordance with the law of the Republic of Iceland. Unless otherwise stipulated in this Agreement Icelandic law and regulations shall apply.

Section 17.2. Any dispute, claim or difference arising out of or in connection with this Agreement, including any question regarding its existence, validity or termination ("Dispute"), shall be subject to the exclusive jurisdiction of the Icelandic courts unless any Party prefers to submit it to arbitration pursuant to Section 17.3. below and gives notice in writing to that effect to the other Parties. If one or more of the Parties commences court proceedings ("the Claimant Party") in respect of a Dispute and any other Party ("the Respondent Party") prefers to submit the Dispute to arbitration, the Respondent Party must give notice to this effect to the Claimant Party in writing within 30 days of receiving the Summons. Immediately after receiving the Summons, the Claimant Party will discontinue the court proceedings and the Dispute will be resolved by arbitration.

Section 17.3. Notwithstanding the provisions of Section 17.2. above, any Dispute may, at the instigation of any Party, be referred to and finally resolved in accordance with the arbitration rules of the Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce as in force at the date of this Agreement, which rules are, subject to the provisions of this Section 17.3. deemed to be incorporated by

reference into this Section 17.3. The Arbitration Tribunal shall consist of three arbitrators, one of whom shall be appointed by the Claimant Party or Parties, another by the Respondent Party or Parties and the third, who shall act as Chairman, jointly by the two party appointed arbitrators. If there is more than one Claimant Party and/or more than one Respondent Party, the Claimant Parties together shall nominate one arbitrator and/or the Respondent Parties together shall nominate one arbitrator. If the Claimant Party and/or the Respondent Party do not appoint their arbitrator in their Request and Reply (Replies) respectively, the other Party to the arbitration shall have the right to apply to the District Court of Reykjavik for it to appoint the relevant arbitrator. If the two party appointed arbitrators cannot agree upon the appointment of the third arbitrator, he shall be appointed by the District Court of Reykjavik at the request of any Party. The third arbitrator however appointed shall not be of the same nationality as that of any of the Parties to this Agreement, nor as that of Columbia Ventures Corporation, nor as that of any subsequent shareholder in X HF unless the Parties otherwise agree. The arbitrators shall meet the qualifications set out in Article 6 of Act. No. 53/1989 on Contractual Arbitration. The arbitration proceedings shall be held in Reykjavik and shall be conducted in English.

Section 17.4. In the event that an arbitrator, originally appointed by either the Claimant Party or Respondent Party, dies, or is or becomes unable to act, a replacement arbitrator shall be appointed by the original appointing Party. If the original appointing Party does not appoint a replacement arbitrator within a reasonable time, the other Party to the arbitration shall have the right to apply to the District Court of Reykjavik for it to appoint the replacement arbitrator. In the event that the third arbitrator dies or is or becomes unable to act, a replacement arbitrator shall, in the absence of agreement by the two party appointed arbitrators, be appointed by the District Court of Reykjavik.

Section 17.5. The Parties hereby undertake, in relation to arbitration proceedings commenced under Section 17.3. of this Agreement to carry out any award of the Tribunal without delay and to waive their right to any form of appeal on any question of fact or law insofar as such waiver may be validly made. The Parties agree that awards issued in respect of an arbitration commenced under Section 17.3. is final and binding on the Parties as from the date they are made.

Section 17.6. With respect to the enforcement of any award or order rendered pursuant to any arbitration commenced pursuant to this Agreement, each of the Parties hereby irrevocably waives, to the fullest extent it may effectively do so, with respect to itself and its revenues and assets (irrespective of their use or intended use), all immunity on the grounds of sovereignty or other similar grounds from;

- (i) jurisdiction of any Courts in which enforcement is sought;
- (ii) relief by way of injunction, order for specific performance or for recovery of property;
- (iii) attachment of its assets; and
- (iv) execution or enforcement of any Judgement to which it or its revenues or assets might otherwise be entitled;

in each case with effect from the time any arbitral award or direction has been made. Each Party hereby irrevocably agrees, to the fullest extent it may effectively do so, that it will not claim any such immunity.

Article 18 Force Majeure

Section 18.1. For the purposes of this Agreement, Force Majeure is hereby defined to mean hostilities (whether or not a state of war is declared), warlike operations, military occupation, revolution, insurrection, civil war, riot, rebellion, civil commotion, mob violence, acts of piracy, acts of sabotage, radioactivity, plague, explosion, fire, earthquake, volcanic eruption, windstorm, tidal wave, flood, severe icing conditions, drought, lightning, quarantine, embargo, general suspension of transportation or navigation, or any similar event which may not reasonably be prevented or controlled by the Parties, and for said purposes Force Majeure shall also include general strikes, local strikes, boycotts, lock-outs or similar labour disturbances in Iceland which the Party affected could not, by taking all reasonable measures available to it, have prevented or controlled, but only for such period as such Party shall remain unable to effect a termination thereof by taking all reasonable measures available to it.

Section 18.2. No failure or omission by the Parties to perform any of their obligations pursuant to this Agreement shall be considered a default in the performance of such obligations if and insofar as any such failure or omission is caused by Force Majeure.

Section 18.3. The Party alleging the existence of Force Majeure for the purposes of this Article shall have the burden of establishing the existence of such Force Majeure. A failure or omission shall for the purposes of this Article be considered to have been caused by Force Majeure only if the Party so failing or omitting to

perform can establish (a) that the failure or omission is the direct result of Force Majeure as defined in Section 18.1. above, and (b) that it has exercised due care and has taken all reasonable alternative measures to avoid such failure or omission.

Section 18.4. Each Party shall promptly give notice to the other Parties of Force Majeure causing any failure or omission in the performance of its own obligations under this Agreement. Such Party also shall make all efforts within its power to mitigate the effect of its failure or omission to perform in full. The Party claiming Force Majeure shall give notice to the other Party of the assation of the relevant event of Force Majeure and shall, take all reasonable steps within its power to resume with the least possible delay the performance of its obligations under this Agreement.

Section 18.5. The term of this Agreement shall be extended by a period of time equal to the duration of the event of Force Majeure.

Article 19 Contract Period

Section 19.1. Articles 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 and 14 of this Agreement shall, on the date on which the Power Contract becomes effective, be deemed retroactively to have become effective on the date of incorporation of X HF. The remaining provisions of this Agreement shall become effective on the date on which the Power Contract becomes effective.

Section 19.2. Subject to Section 18.5. this Agreement shall, if it becomes effective, remain in force thereafter until October 31, 2018 ("the Initial Term"), and shall then expire without notice. However, within 17 years after the date of signature the Parties shall have concluded discussions regarding an extension of this Agreement for a period of not less than 10 years following its above date of expiration, on mutually agreeable terms.

Section 19.3. If the Power Contract is terminated before the expiry of the Initial Term for any reason, X HF shall have the option at any time to terminate this Agreement by giving the other Parties written notice of such termination.

Article 20 Official Texts

Section 20.1. The official languages of this Agreement shall be Icelandic and English, each of which shall be equally authentic. In case of any inconsistency or conflict between the Icelandic and English texts, account shall be taken of the fact that the Agreement was negotiated in the English language.

Article 21 Assignment

Section 21.1. Subject to Section 21.2 the rights and obligations under this Agreement shall not be assigned, transferred or delegated by any Party without the consent of the other Parties. Such consent shall not be unreasonably withheld or delayed.

Section 21.2 Notwithstanding Section 21.1, the rights and obligations under this Agreement may be assigned by the Company, without the Governments consent, to financial institutions as security for any financing relating to the Project. Subject to a direct agreement being entered into between the Government and respective financial institutions, upon enforcement of the security, the Government shall consent to the transfer of the Company's rights and obligations under this Agreement to any person who acquires the Company's interest in the Smelter.

Article 22 Amendments and Review

Section 22.1. This Agreement may be amended solely by a supplemental agreement duly entered into in writing between the Parties.

Section 22.2. In entering into this Agreement the Parties recognize that it is impractical to make provisions for every contingency which may arise during the course of this Agreement. The Parties declare it to be their intention that this Agreement shall be operated between them with fairness and without detriment to the interests of either of them, taking into account the allocation of benefits and risks ensuing from it. Should however the occurrence of events including but not limited to, fundamental changes in the aluminium industry, beyond the control of the Parties, not contemplated and not reasonably foreseeable by the Parties, fundamentally alter the equilibrium of this Agreement, thereby causing unfairness

in the allocation of benefits and risks between the Parties, the Parties will meet and in good faith negotiate and use their best endeavours to agree upon an amendment to this Agreement to remove the cause or causes of such unfairness. In the event that the Parties are unable to agree as to the existence of such unfairness or as to the causes or effects thereof, such dispute may be referred by either Party to arbitration as provided in Section 17.3. of this Agreement. The Parties shall attempt in good faith to reach agreement in the light of the findings of the tribunal. In the event that they are unable to agree on such an amendment, either of them may refer the dispute to arbitration as provided in Section 17.3.

Section 22.3. Notwithstanding the foregoing, neither Party may invoke the provisions of Section 22.2. prior to June 1, 2008 or more than one (1) time during the term of this Agreement. Any amendments to this agreement implemented by arbitration under Section 17.3. shall not take into account the economic effects on the Party concerned occurring prior to June 1, 2008.

Section 22.4. The provisions of this Article 22 have been negotiated and agreed in full knowledge by both Parties of the provisions of Article 36 of Act No. 7/1936 on Contracts, as amended by Act No. 11/1986 and Act No. 14/1995. The provisions of this Article 22 shall be in substitution of the provisions of Article 36 of said Act.

Article 23 Notices

Section 23.1. Any notice required or permitted to be given hereunder shall be in writing or by telefax to be confirmed in writing and shall be valid and sufficient if dispatched by registered air mail, postage prepaid or by telefax to be confirmed by such registered mail, addressed as follows:

If to the Government:
Ministry of Industry and Commerce
Amarhvoli
IS 150 Reykjavik
Iceland
telefax: 354 562 1289

If to the Company:
X HF
[   ]
With a copy to:

H
7

Columbia Ventures Corporation
1220 Main Street, Suite 200
Vancouver
Washington 98660
United States of America
telefax: 1 360 693 1735

If to Columbia:
Columbia Ventures Corporation
1220 Main Street, Suite 200
Vancouver
Washington 98660
United States of America
telefax: 1 360 693 1735

or to such other address as the relevant Party may notify to the other Parties in accordance with the above procedure.

Section 23.2. Notices required or permitted under this Agreement may be waived, in writing, by the Party entitled to receive the same either before or after the date on which notice is required or permitted to be given.

Section 23.3. Notices given as herein provided shall be considered to have been given ten (10) calendar days after the mailing thereof or two business days after dispatch if sent by telefax, provided that in the case of telefax the confirmation by registered mail is actually received thereafter.

Article 24 Miscellaneous Provisions

Section 24.1. This Agreement shall be signed and delivered by the Parties in three copies. Each such copy shall constitute an authentic original of equal validity with each of the other copies.

Section 24.2. Each Party shall deliver to the other Party legal opinions in the form the Parties mutually agree on.

Section 24.3. The Government shall notify the EFTA Surveillance Authority of the terms and conditions of its involvement (including the involvement of the Treasury and the Harbour Fund) in the Project through the Project Agreements.

H. J.

The Government shall concurrently with the signing of this Agreement provide a copy of such notification to the Company and Columbia and shall promptly inform the other Parties of the decision of the EFTA Surveillance Authority concerning its notification.

IN WITNESS WHEREOF, this Agreement has been signed on behalf of the Government, Columbia and the Company as of the date first above written, in three copies.

FOR THE GOVERNMENT OF ICELAND: FOR X HF:

By _____
Minister of Industry

By _____
Chairman of the Board

For COLUMBIA:
By _____
President

H. P. J.

VII. drög - 16. Desember 1996

FJÁRFESTINGARSAMNINGUR

MILLI

RÍKISSTJÓRNAR ÍSLANDS

OG

COLUMBIA VENTURES CORPORATION

OG

X HF

Fjárfestingarsamningur

milli

Ríkisstjórnar Íslands

og

Columbia Ventures Corporation

og

X hf.

FJÁRFESTINGARSAMNINGUR gerður hinn ____ dag _____ mánaðar 1997

milli

RÍKISSTJÓRNAR ÍSLANDS, sem iðnaðarráðherra kemur fram fyrir, í fyrsta lagi,

COLUMBIA VENTURES CORPORATION (hér á eftir nefnt "Columbia"), sem er fyrirtæki stofnað og starfrækt samkvæmt lögum Oregonríkis í Bandaríkjunum Norður-Ameríku og hefur höfuðstöðvar sínar að 1220 Main Street, Suite 200, Vancouver, Washington 98660, USA, í öðru lagi

og

X hf (hér á eftir nefnt "félagið" eða "X hf."), sem er hlutafélag stofnað samkvæmt íslenskum lögum og hefur höfuðstöðvar sínar að Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi í Borgarfjarðarsýslu á Íslandi, í þriðja lagi.

MEÐ ÞVÍ AÐ ríkisstjórnin (svo sem hún er síðar skilgreind) hefur áhuga á að hvetja til stofnunar orkufræks iðnaðar á Íslandi, sem nýtir raf- og jarðvarmaorku landsins og auka þar með fjölbreytni í efnahagslífi landsins;

MEÐ ÞVÍ AÐ Alþingi hefur með heimildarlögunum heimilað byggingu nýrrar álbræðslu á Íslandi, sett tilteknar reglur og veitt Columbia og félaginu tilteknar undanþágur varðandi stofnun og starfsemi bræðslunnar og heimilað ríkisstjórninni að gera samning þar sem nánar er kveðið á um skilmála slíkrar stofnunar svo og frekari skilmála og undanþágur er við eiga um byggingu og starfrækslu slíkrar bræðslu;

MEÐ ÞVÍ AÐ félagið var stofnað hinn _____, 1997, af Columbia Ventures Corporation í þeim tilgangi að byggja og starfrækja bræðslu á Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi í Borgarfjarðarsýslu á Íslandi til þess að framleiða ál í samræmi við skilmála og skilyrði, m.a., verkefnasamninganna (svo sem þeir eru skilgreindir hér á eftir), og hafa með höndum slíka framleiðslu og skylda starfsemi, með það fyrir augum að hefja framleiðslu árið 1998;

MEÐ ÞVÍ AÐ Landsvirkjun (svo sem hún er skilgreind hér á eftir) er reiðubúin að láta í té það rafmagn sem nauðsynlegt er til þess að starfrækja bræðsluna og nauðsynlegan búnað við höfnina;

MEÐ ÞVÍ AÐ ríkissjóður (svo sem hann er skilgreindur hér á eftir) er reiðubúinn til þess að láta í té lóð undir álbræðsluna;

MEÐ ÞVÍ AÐ hafnarsjóður er reiðubúinn að tryggja X hf. nauðsynlegan aðgang að höfninni við Grundartanga og hafnarmannvirkjum;

HAFA ÞVÍ ríkisstjórnin, Columbia og félagið (hér á eftir sameiginlega nefndir "aðili" hvert um sig en "aðilar" sameiginlega) gert með sér eftirfarandi samning:

1. gr.

Skilgreiningar og túlkun

1.1 Alls staðar þar sem þau koma fyrir í samningi þessum, skulu eftirfarin heiti hafa þá merkingu sem tilgreind er hér á eftir:

- a) "Ríkisstjórnin" merkir ríkisstjórn lýðveldisins Íslands ásamt öllum ráðuneytum hennar og stofnunum.
- b) "Stofnandi" merkir Columbia Ventures Corporation, sem er félag stofnað og starfrækt samkvæmt lögum Oregonríkis í Bandaríkjunum Norður-Ameríku.
- c) "Ríkissjóður" merkir ríkissjóð Íslands.
- d) "Landsvirkjun" merkir Landsvirkjun, sem er sjálfstætt fyrirtæki stofnað og starfrækt samkvæmt lögum frá Alþingi nr. 42/1983 með höfuðstöðvar í Reykjavík á Íslandi.
- e) "Sveitarfélögin" merkir Skilmannahrepp og Hvalfjarðarstrandarhrepp.
- f) "Hafnarsjóður" merkir hafnarsjóð Grundartangahafnar, sem er sjálfstæður opinber sjóður stofnaður árið 1975 í sameiginlegri eigu Hvalfjarðarstrandarhrepps, Innri-Akranesshrepps, Leirar- og Melahrepps, Skilmannahrepps, Akranesbæjar og allra annarra hreppa Borgarfjarðarsýslu og Mýrarsýslu en þeirra sem hér að framan er getið, en sveitarstjórnir viðkomandi sveitarfélaga koma fram fyrir þau.
- g) "Heimildarlögin" merkir lög frá Alþingi nr. ____/1997, sem getið er um í formálanum að samningi þessum.
- h) "Fjárfestingarsamningurinn" eða "samningurinn" merkir samning þennan.
- i) "Lóðarsamningurinn" merkir samninginn milli X hf. og ríkissjóðs þar sem kveðið er á um lóð undir bræðsluna.
- j) "Hafnarsamningurinn" merkir samninginn milli hafnarsjóðs Grundartanga, þar sem tryggður er aðgangur hins síðarnefnda að höfninni
- k) "Rafmagnssamningurinn" merkir samninginn milli Landsvirkjunar og X hf. þar sem kveðið er á um afhendingu rafmagns til bræðslunnar og mannvirkja hennar á hafnarsvæðinu.
- l) "Verkefnissamningarnir" merkir þennan samning, hafnarsamninginn, lóðarsamninginn og rafmagnssamninginn.
- m) "Bræðslan" merkir álbræðsluverksmiðjuna og öll mannvirki er tilheyra verksmiðjunni, sem ætlunin er að X hf. byggi, eigi og reki á Grundartanga í Skilmanna- og Hvalfjarðarstrandarhreppi í Borgarfjarðarsýslu á Íslandi í þeirri mynd og með þeim búnaði sem hún er búin hverju sinni með upphaflegri árlegri framleiðslugetu u.þ.b. 60.000 smálestir af áli og hugsanlegum síðari stækkunum.
- n) "Bræðslulóð" merkir landsvæði á Klafastöðum og Vestra Katanesi þar sem bræðslan verður staðsett svo sem frekar er skilgreint á kortinu af bræðslulóðinni.
- o) "Kortið af bræðslulóðinni" merkir kort ásamt skýringum og lóðarmörkum, sem fylgir lóðarsamningnum og sýnir afstöðu bræðslunnar og hafnarinnar ásamt lóðarmörkum bræðslulóðarinnar og hafnarsvæðisins.¹

¹ Orðunum "which is" virðist ofaukið í lok málsgreinarinnar í enska textanum.

- p) "Höfnin" merkir höfnina og tilheyrandi mannvirki, sem liggja að bræðslunni á Grundartanga og starfrækt eru af hafnarsjóðnum.
- q) "Hafnarsvæðið" merkir höfnina og landsvæðið á Grundartanga þar sem hafnarmannvirkin (svo sem þau eru skilgreind í hafnarsamningnum) verða staðsett svo sem nánar er skilgreint í hafnarsamningnum og merkt er inn með gulu á bræðslulóðarsamningnum.
- r) "Verkefnið" merkir skipulagningu, hönnun, byggingu, útbúnað, töku í notkun, starfrækslu og viðhald bræðslunnar.
- s) "Starfsleyfi" merkri leyfi sem X hf. verður veitt samkvæmt lögum er gilda um umhverfiseffirlit að því er varðar starfrækslu bræðslunnar og hafnarmannvirkjanna og hvers kyns endurnýjun eða framlengingu þess.
- t) "Upphaflegur gildistími" hefur þá merkingu sem fram kemur í 2. mgr. 19 gr.

1.2 Krefjist samhengið ekki annars, gildir eftirfarandi í samningi þessum:

- a) Fyrirsagnir eru einungis til hagræðis og hafa ekki áhrif á túlkun samningsins;
- b) eintala jafngildir fleirtölu og öfugt;
- c) tilvísun til persónu tekur til hlutafélags, sameignarfélags, samsteypu, sameiginlegs fyrirtækis, samtaka, lögpersónu² og hvers kyns opinbers yfirvalds eða stofnunar;
- d) tilvísun til málsgreinar eða viðauka er tilvísun til viðkomandi greinar, málsgreinar eða viðauka við samning þennan;
- e) tilvísun til skjals tekur til breytinga eða viðbóta við skjalið, annars skjals er kemur í þess stað þess eða endurnýjunar skjalsins, en tekur ekki til breytinga eða viðbóta við skjalið, annars skjals er kemur í þess stað eða endurnýjunar skjalsins sem á sér stað í andstöðu við samning þennan; og
- f) tilvísun til aðila að skjali tekur einnig til aðila sem við tekur af honum og heimilaðra framsalshafa.

2. gr.

Uppbygging, tilgangur og undanþágur

2.1 Stofnandinn hefur skráð félagið sem hlutafélag á Íslandi samkvæmt íslenskum lögum svo sem frekar er kveðið á um í heimildarlögunum, lögum nr. 2/1995 um hlutafélög og svo sem gert er ráð fyrir í samningi þessum.

2.2 Tilgangur félagsins skal vera að framkvæma verkefnið á Grundartanga til framleiðslu á áli með bræðslu úr súráli eða með endurbræðslu áls og að hafa með höndum slíka framleiðslu og skylda starfsemi.

2.3 Stofnandi félagsins skal vera fullgildur sem stofnandi slíks félags þrátt fyrir ákvæði 3. mgr. 3. gr. laga nr. 2/1995 um hlutafélög. Fjöldi og heimilisfesti stofnenda og fjöldi hluthafa í félaginu skal ekki háður ákvæðum 2. mgr. 3. gr. og 1. mgr. 20 gr. nefndra laga. Félagið skal undanþegið ákvæðum 2. mgr. 66. gr. laga nr. 2/1995 um hlutafélög, þar sem kveðið er á um að meirihluti stjórnarmanna í hlutafélagi skuli búsettur á Íslandi.

2.4 Félagið skal undanþegið ákvæðum 4. tl. 1. mgr. 1. gr. laga nr. 19/1966 um rétt til að eiga og hagnýta fasteignir, þar sem krafist er að 4/5 hlutafjár hlutafélags séu í eigu íslenskra ríkisborgara og að íslenskir ríkisborgarar fari með meirihluta atkvæða á hluthafafundum og að allir stjórnarmenn séu íslenskir ríkisborgarar.

2.5 Félagið skal undanþegið ákvæðum laga nr. 48/1994 um brunatryggingar eða síðari ákvæðum laga um sameiginlega skyldutryggingu húseigna, enda kaupir félagið brunatryggingar svo sem eðlilegt er og venjulegt í áliðnaðinum vegna hráalsverksmiðja. Ákvæði laga nr. 55/1992 um viðlagatryggingu skulu ekki eiga við um félagið, enda hafi

² Ekki ljóst hvemig greina ber á milli "corporation" og "body corporate" á íslensku.

félagið gilda viðlagatryggingu svo sem eðlilegt er og venjulegt í áliðnaðinum eða í tryggingum vegna hráálsverksmiðja.

2.6 Ríkisstjórnin mun tryggja að leyfi verði gefin út til félagsins samkvæmt 2. málsg. 4. gr. samnings þessa og að undanþágur samkvæmt 3.-5. málsg. 2. gr. verði gefnar út í samræmi við viðeigandi lög. Slík leyfi og undanþágur skulu háð stjórnáslu- og lagakröfum er varða fullnægingu á skilmálum þeirra og er heimilt að grípa til afturköllunar eða annarra aðgerða verði brotið gegn skilyrðum þeirra eða þau ekki virt

3. gr.

Framsal hlutabréfa

3.1 Samþykki ríkisstjórnarinnar er áskilið fyrir framsali hlutabréfa í X hf. þar til framleiðsla er hafin í bræðslunni. Ekki skal synja um slíkt leyfi eða draga það að ástæðulausu og ekki þarf slíkt leyfi þegar um er að ræða a) framsal til dótturfyrirtækis stofnanda, sem skráð er í ríki innan OECD eða b) veðsetningu allra eða einhverra slíkra hlutabréfa í því skyni að tryggja lán sem X hf tekur til að auðvelda því að framkvæma verkefnið eða sölu á slíkum hlutabréfum samkvæmt slíkri veðsetningu til félags eða félaga sem skráð eru í ríki innan OECD.

Framsal minnihlutaeignar, sem ekki er umfram 49%, má hins vegar eiga sér stað til félaga sem skráð eru í ríkjum innan OECD.

3.2 Ef ekki er um annað samið milli aðila, er hluthöfum X hf. heimilt, eftir að framleiðsla er hafin, að framselja, að fullu eða að hluta, hlutabréf í félaginu til annars félags sem er, beint eða óbeint, í eigu félags sem skráð er í ríki innan OECD.

Upplýsa ber ríkisstjórnina með að minnsta kosti fjögurra vikna fyrirvara um slíkt framsal eða útgáfu og skulu ríkisstjórninni látnar í té upplýsingar um stöðu slíks félags studdar ársreikningum síðustu tveggja ára.

3.3 Nú kemur til framsals á hlutabréfum í X hf. og slíkt framsal eða útgáfa er í samræmi við skilmála og ákvæði 1. og 2. mgr. 3 gr. þessa samnings, og skal þá félagið, sem fékk hlutabréfin framseld eða gefin út á sig, verða aðili að þessum samningi á grundvelli útgáfunnar eða framsalsins og skal staðfesta það með því að gefa út og afhenda ríkisstjórninni skriflega yfirlýsingu á því formi sem ríkisstjórnin getur fallist á, þar sem félagið, sem eignaðist hlutabréfin, samþykkir alla skilmála og ákvæði þessa samnings og skuldbindur sig til að hlíta þeim í einu og öllu.

4. gr.

Starfsemi

4.1 Félagið skal ráðast í verkefnið í samræmi við skilmála og skuldbindingar í rafmagnssamningnum, lóðarsamningnum og hafnarsamningnum með það fyrir augum að hefja framleiðslu árið 1998.

4.2 Samhliða undirritun samnings þessa, skal ríkisstjórnin sjá um að veitt verði og gefið út til félagsins

- a) iðnaðarleyfi er staðfestir rétt félagsins til þess að ráðast í verkefnið
- b) verslunarleyfi er staðfestir rétt félagsins til að stunda þá starfsemi sem lýst er í samningi þessum.

4.3 Reynist nauðsynlegt fyrir félagið að fá frá ríkisstjórninni frekari samþykki eða leyfi, sem ekki er þörf á þann dag sem samningur þessi er undirritaður, skal ríkisstjórnin svo fljótt sem unnt er gera það sem í hennar valdi stendur til að aðstoða félagið við að fá slíkt samþykki eða leyfi.

4.4 Ríkisstjórnin skal á hverjum tíma, þegar félagið fer fram á slíkt, gera það sem í hennar valdi stendur til þess að aðstoða félagið við að fá þau atvinnuleyfi sem nauðsynleg kunna að vera vegna starfsmanna eða verktaka félagsins.

4.5 Félagið skal leitast við að tryggja að starfsemi þess stuðli að þróun vísinda- og tækniþekkingar á Íslandi, þar með, eftir því sem við á og við verður komið, með því að staðsetja og þróa á Íslandi nýsköpunarhæfni sína, enda tengist slík viðleitni og samrýmist rekstri bræðslunnar og öðrum ákvæðum þessa samnings.³

5. gr.

Umhverfismál

5.1 Bræðslan skal rekin í samræmi við starfsleyfi, sem gefið er út til félagsins af umhverfisráðherra skv. lögum nr. 81/1988 og reglugerð nr. 48/1994, þar sem fjallað er um öll atriði er varða bræðsluna svo og starfsemi við höfnina er tengjast bræðslunni og varða fermingu og affermingu, umhverfisreglur og eftirlit.

6. gr.

Meginreglur skattlagningar

6.1 Félagið skal greiða skatta og önnur opinber gjöld sem almennt eru lögð á á Íslandi samkvæmt þeim reglum sem gilda um slík gjöld á grundvelli laga hverju sinni, nema um annað sé kveðið í samningi þessum.

7. gr.

Skattar til ríkissjóðs

7.1 Þrátt fyrir síðari breytingar á lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt, með áorðnum breytingum, skal félagið greiða 33% tekjuskatt með eftirfarandi sérákvæðum:

- a) Ákvæði 8. tl. 1. mgr. 32. gr. laga nr. 75/1981, þar sem heimilaður er frádráttur 7% af nafnvirði hlutafjár frá skattskyldum tekjum, skulu ekki eiga við.
- b) Þrátt fyrir 7. tl. 1. mgr. 3. gr. og 2. tl. 1. mgr. 71. gr. laga nr. 75/1981 og 2. mgr. 3. gr. laga nr. 94/1996, um staðgreiðslu skatta, skal skattur ekki lagður á eða haldið eftir af arði, sem greiddur er til hluthafa er hafa búsetu í ríki innan OECD, enda uppfylli hluthafinn kröfur i. og ii. tl. b-liðar 2. mgr. 12. gr. milliríkjasamnings Bandaríkja Norður Ameríku og lýðveldisins Íslands nr. 22/1975, sem birtur er í Stjórnartíðindum.
- c) Varanlegir rekstrarfjármunir, er tengjast byggingu bræðslunnar, skulu teljast samanstanda af byggingum og vélum og búnaði í föstum hlutföllum, svo sem frekar er list í viðauka 7.1(c). Varanlegir rekstrarfjármunir, sem félagið eignast með öðrum hætti í því skyni að viðhalda eða bæta bræðsluna, skulu flokkaðir í samræmi við 32. og 38. gr. laga nr. 75/1981. Afskriftir skulu

³ Enski textinn er hér fremur óljós.

ákvarðaðar með þeim hætti sem kveðið er á um í 5. mgr. 7. gr. samnings þessa.

- d) Félaginu skal heimilt að draga frá skattskyldum tekjum á hverju ári effirstöðvar rekstrartapa frá síðustu átta almanaksárum, svo sem frekar er kveðið á um í 7. tl. 1. mgr. 31. gr. laga nr. 75/981.
- e) Félaginu skal heimilt að draga frá skattskyldum tekjum á hverju ári og leggja í sérstakan innri fjárfestingarsjóð fjárhæð er nemur 4% af nafnvirði hlutafjár. Fjárhæðum í fjárfestingarsjóðnum, sem notaðar eru til fjárfestingar í afskrifanlegum eignum innan sex ára frá því að þær voru lagðar í sjóðinn, skal bætt við skattskyldar tekjur félagsins á árinu sem fjárfestingin á sér stað. Á sama ári skal félaginu heimilt að flýta afskriftum eignanna um sömu upphæð og notuð var úr fjárfestingarsjóðnum. Fjárhæðum í hinum sérstaka fjárfestingarsjóði, sem ekki hefur verið fjárfest fyrir eða sem ekki hefur verið jafnað á móti rekstrartapi innan fyrrnefndra tímamarka, skal bætt við skattskyldar tekjur og þær skattlagðar með því skattahlutfalli sem gildir þegar þær voru lagðar in sjóðinn.⁴ Hið sama skal eiga við ef félagið er leyst upp.

7.2 Félagið skal undanþegið eignarskatti samkvæmt 1. mgr. 84. gr. laga nr. 75/1981 og sérstökkum eignarskatti skv. 1. mgr. 3. gr.⁵ laga nr. 83/1989.

7.3 Félagið skal undanþegið Iðnlánasjóðsgjaldi skv. lögum nr. 76/1987, um Iðnlánasjóð, og iðnaðarmálagjaldi skv. lögum nr. 134/1993, um iðnaðarmálagjald, og markaðsgjaldi skv. lögum nr. 114/1990, um Útflutningsráð Íslands, með áorðnum breytingum, svo og öðrum eins eða efnislega svipuðum sköttum eða gjöldum er kunna að verða lögð á til viðbótar við eða í staðinn fyrir Iðnlánasjóðsgjald, iðnaðarmálagjald og markaðsgjald.

7.4 Ákvæði 1.-3. mgr. 7. gr. hér að framan skulu gilda út upphaflega gildistímamann eða til samningsloka, sem áður kunna að verða, þrátt fyrir síðari breytingar á lögum nr. 75/1981. Ef til þess kemur að lögunum er breytt, skal félaginu heimilt að krefjast endurskoðunar á hinum sérstöku ákvæðum í því skyni að tryggja að félagið beri ekki þyngri skattbyrði en ef það væri skattlagt samkvæmt lögunum. án tillits til hinna sérstöku ákvæða hér að framan.

7.5 Á því ári sem nýjar eignir eru teknar í notkun, getur félagið valið að afskrifa þær eignir með hlutfalli árlegrar afskriftar í stað heils árs áskriftar eins og annars er kveðið á um í 33. gr. laga nr. 75/1981. Þrátt fyrir ákvæði 34. og 45. gr. laga nr. 75/1981 er félaginu heimilt að afskrifa eignir sínar þannig að ekki standi eftir niðurlagsverð.

7.6 Félaginu er heimilt að færa bókhald sitt í Bandaríkjadöllum svo sem lýst er í 12.⁶ gr. samnings þessa. Gengið skal vera opinbert gengi Bandaríkjadals gagnvart íslenskri krónu eins og það er birt af Seðlabanka Íslands. Í því skyni að reikna út skattskyldan ágóða félagsins, eins og hann ákvarðast skv. 1. mgr. 7. gr., skulu ársreikningar umreiknaðir úr Bandaríkjadöllum í íslenskrar krónur og tekur þá eftirfarandi gildi:

⁴ Ath. hvort ástæða er til að fram komi í enska og íslenska texta hvort átt er við hið almenna skattahlutfall skv. íslenskum lögum eða hið sérstaka skattahlutfall félagsins.

⁵ Hér hefur eitthvað skolast til í enska textanum [orðunum "sub-paragraph of" ofaukið?]

⁶ Í enska texta stendur "11. gr."

- a) Allar tekjur og gjöld á árinu skulu umreiknuð í íslenskar krónur á grundvelli daggengis eftir því sem við á.
- b) Afskriftir skulu reiknaðar á grundvelli meðalmánaðargengis.
- c) Eignir og skuldir og eigið fé skal umreiknað í íslenskar krónur á gengi 31. desember viðkomandi árs.
- d) Hvers kyns endurmati á einstökum liðum í íslenskum krónum vegna breytinga á gengi bandaríkjadals gagnvart íslenskri krónu, sem afleiðing þess að ársreikningar eru umreiknaðir úr bandaríkjadöllum í íslenskar krónur samkvæmt liðum (a), (b) og (c), skal bætt við eða dregið frá eigin fé og engin áhrif hafa á skattskyldar tekjur.

Þar sem allar færslur eru tengdar Bandaríkjadal skulu verðlagsbreytingar skv. lögum nr. 75/1981 ekki lengur eiga við og félagið skal því við útreikning hreinna skattskyldra tekna skv. lögum nr. 75/1981 undanþegið 36. og 53. gr. laga nr. 75/1981 og öðrum ákvæðum laga sem samrýmast ekki slíkri tilhögun.

8. gr.

Faasteignaskattar og gatnagerðagjald

8.1 Félagið skal greiða sveitarfélögunum 0,85% fasteignaskatt, sem sveitarfélögin leggja á allar byggingar, húsnæði og mannvirki sem félagið á eða leigir.

8.2 Álagningarstofn slíkra bygginga, húsnæðis og mannvirkja, svo sem gert er ráð fyrir að þau verði miðað við 60.000 smálesta upphaflega framleiðslugetu þann dag sem starfræksla bræðslunnar hefst, skal, að því er varðar fasteignaskatt, reiknast vera [ ] íslenskar krónur (sem jafngildir [ ] Bandaríkjadöllum), miðað við gengi íslenskrar krónu gagnvart Bandaríkjadal í desember 1996 og tengt byggingavísitölu á Íslandi í desember 1996. Fasteignaskattur skal lagður á og innheimtur fyrir sérhvert ár á grundvelli fyrrgreinds álagningarstofns svo sem hann er framreiknaður samkvæmt byggingarvísitölu desembermánaðar fyrra árs.

8.3 Fasteignaskatturinn skal aðeins lagður á frá 1. janúar eftir gangsetningu bræðslunnar.

8.4 Fasteignaskatturinn, sem félagið greiðir skv. 1.-3. mgr. 8. gr., skal koma í stað fasteignaskatts skv. II. kafla laga nr. 4/1995, með áorðum breytingum, um tekjustofna sveitarfélaga, og sérstaks skatts á fasteignir, sem nýttar eru til skrifstofuhalds eða verslunarreksturs samkvæmt ákvæðum til bráðabirgða í sömu lögum, og hvers kyns sams konar eða efnislega svipaðra skatta sem kynnu síðar að vera lagðir á [ ] í staðinn fyrir fasteignaskattinn. Fasteignaskatturinn skal lagður á og innheimtur á sama hátt og fasteignaskatturinn skv. II. kafla laga nr. 4/1995, eftir því sem við á í sveitarfélögunum.

8.5 X hf. skal ekki greiða gatnagerðargjöld skv. lögum nr. 17/1996 til sveitarfélaganna vegna⁷ upphafsframleiðslugetu, sem er u.þ.b 60.000 smalestir, né heldur nokkurn annan skatt eða gjald sem kynni að vera sett á í stað þeirra.

⁷ Ath. hvort ekki fari betur á því í enska textanum að nota "in respect of" fremur en "for". Vantar e.t.v. einnig orðin "framkvæmda vegna" upphafsframleiðslugetu ....

9. gr. Byggingarleyfisgjald

9.1 Sveitarfélögin munu veita félaginu byggingarleyfi til byggingar bræðslunnar og tilheyrandi mannvirkja samkvæmt byggingarlögum nr. 54/1978.

9.2 Almennt skipulag bræðslunnar og tilheyrandi mannvirkja skal koma fram í umsókninni um byggingarleyfi og skal það samrýmast byggingarreglugerðum sem við eiga um stór iðnaðarmannvirki.

9.3 Félagið skal greiða byggingarleyfisgjald vegna⁸ upphafsframleiðslugetu, sem er u.þ.b. 60.000 smálestir, að jafngildi [ ] Bandaríkjadala, eigi síðar en 30 dögum eftir að umsóknin er lögð inn af félaginu skv. byggingalögum nr. 54/1978.

10. gr. Innflutnings- og útflutningsgjöld

10.1 Innflutningur eða innkaup innanlands af hálfu eða fyrir hönd félagsins á byggingarefnum, vélum og búnaði og öðrum fastafjarmunum og varahlutum í verksmiðjuna og á tilheyrandi mannvirkjum og rekstur þeirra skulu undanþegin íslenskum inn- og útflutningsgjöldum og vörugjöldum samkvæmt lögum nr. 97/1987, með áorðnum breytingum, sem og sams konar eða efnislega svipuðum sköttum eða gjöldum er kynnu síðar að verða lögð á til viðbótar við eða í staðinn fyrir ofangreind gjöld. Með samningum, sem gerðir eru innan ramma nefndra laga, er heimilt að veita undanþágu frá eða endurgreiða tolla og vörugjöld á vörum og þjónustu sem keypt er innanlands vegna byggingar bræðslunnar.

10.2 Félaginu verður veittur greiðslufrestur ( )⁹ frá virðisaukaskatti skv. lögum nr. 50/1988, um virðisaukaskatt, á innflutning fram að gjalddaga fyrir endurgreiðslu vegna viðkomandi uppgjörstímabils. Með sama hætti skal veittur greiðslufrestur á virðisaukaskatti vegna kaupa á rafmagni.

10.3 Innflutningur eða innkaup innanlands af hálfu eða fyrir hönd félagsins á hráefni og aðföngum til framleiðslu, sem nauðsynleg eru til reksturs bræðslunnar og hafnarmannvirkjanna (svo sem þau eru skilgreind í hafnarsamningnum), svo og útflutningur framleiðsluvöru og nýttara efna frá félaginu skulu ekki bera vörugjöld eða íslensk inn- eða útflutningsgjöld.

11. gr. Aðrir skattar og gjöld

11.1 Stimpilgjöld, sem greiða bæri skv. lögum nr. 36/1978, um stimpilgjöld, skulu vera 0,15% af öllum stimpilgjaldsskyldum skjölum, sem félagið gefur út eða stofnað er til í tengslum við byggingu og rekstur bræðslunnar. Öll skjöl, er lúta að endurfjármögnun, svo og hlutabréf í félaginu skulu undanþegin stimpilgjaldi og hvers kyns sams konar eða efnislega svipuðum sköttum eða gjöldum er kynnu síðar að vera lögð á til viðbótar við eða í staðinn fyrir slík gjöld.

⁸ Sjá nmgr. hér að ofan.

⁹ Ekki ljóst hvað átt er við með "custom credit"

11.2 Félagið skal, þrátt fyrir 35. gr. skipulagslaga nr. 19/1964, með áorðnum breytingum, greiða skipulagsgjald sem nemur [30,000] Bandaríkjadöllum fyrir¹⁰ u.þ.b. 60.000 smáesta upphafsframleiðslugetu.

12. gr.

Reikningsskilareglur

12.1 Ársreikningar félagsins, settir fram í Bandaríkjadöllum, skulu gerðir á grundvelli reikningsskilareglna, sem gefnar eru út af Alþjóðlegu endurskoðunarstaðlanefndinni, að því leyti sem þær ganga ekki gegn lögum á Evrópska efnahagssvæðinu sem gilda um félög af sömu stærð og eðli og félagið.

12.2 Félaginu er heimilt að skrá öll viðskipti sín og gefa út ársreikninga sína í Bandaríkjadöllum, svo sem nánar er kveðið á um í þessari 12. grein og 6. mgr. 7. gr. samnings þessa.

12.3 Almenn ákvæði íslenskra tekjuskatts-, virðisaukaskatts- og sveitarfélagaskattslaga, sem í gildi eru hverju sinni, um skattframtöl og skilafrest þeirra, álagningu, yfirferð, endurálagningu, innheimtu, gjalddaga og greiðslu og aðra málsmeðferð er varðar uppgjör tekjuskatts, virðisaukaskatt og skatta til sveitarfélaga svo og um kærur og ágreining, sem kann að rísa vegna þeirra, skulu eiga við um félagið.

13. gr.

Endurskoðun skattafyrirkomulags

13.01 Á upphaflegum gildistíma þessa samnings má félagið velja þann kost að lúta almennum íslenskum skattalögum, sem í gildi eru hverju sinni. Beiðni um slíka breytingu skal lögð fram skriflega eigi síðar en 1. júní þess almanaksárs sem fer á undan því almanaksári sem breytingin á að taka gildi. Fyrsta almanaksárið, sem slík breyting getur átt sér stað, er almanaksárið 2000 eða hvaða almanaksár sem er eftir það. Berist slík beiðni, skulu aðilar þegar ganga til samninga um breytinguna yfir í hið almenna skattakerfi. Aðilar skulu koma sér saman um aðferðir við framkvæmd breytingarinnar yfir í hið almenna skattakerfi. Eftir það skal félagið lúta almennum íslenskum skattalögum það sem eftir er af gildisstíma þessa samnings.

14. gr.

Þjónusta sveitarfélaganna

14.01 Þar sem sveitarfélögin eru að veita félaginu undanþágu frá sköttum og gjöldum skv. 8. og 9. gr. þessa samnings, takast sveitarfélögin ekki á hendur neina þjónustu við félagið nema með gagnkvæmum samningum milli sveitarfélaganna og félagsins.

15. gr.

Staða samninganna að lögum

15.1 Samningur þessi skal birtur í heild sinni í B-deild Stjórnartíðinda á íslensku og ensku til upplýsingar strax eftir undirritun hans af hálfu aðila. Birting samningsins skal þó eigi vera skilyrði fyrir gildistöku hans. Hið sama skal eiga við um hverjar þær breytingar sem aðilar kunna síðar að gera á samningnum í samræmi við ákvæði hans.

15.2 Samhliða undirritun þessa samnings gerir félagið eftirtalda samninga við viðeigandi aðila:

¹⁰ sjá nmgr. nr. 9.

- a) Rafmagnssamninginn
- b) Lóðarsamninginn
- c) Hafnarsamninginn

16. gr.

Fyrirheit af hálfu ríkisstjórnarinnar

16.1 Ríkisstjórnin skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að stofnandinn og félagið njóti allra réttinda og hlunninda, sem samningur þessi veitir, og að engin ráðstöfun verði gerð er gæti takmarkað eða á annan hátt haft neikvæð áhrif á framkvæmd verkefnisins og starfsemi félagsins og stofnandans.

16.2 Með undirritun samnings þessa ábyrgist ríkisstjórnin efnidir á skuldbindingum sveitarfélaganna og hafnarsjóðsins samkvæmt hafnarsamningnum. Ríkisstjórnin samþykkir einnig sem forgangsskuldbindingu¹¹ að greiða X hf., þegar þess er krafist, hverja þá fjárhæð og allar fjárhæðir á hverjum tíma sem hafnarsjóði ber að greiða X hf. í tengslum við eða samkvæmt 5. mgr. 3. gr. hafnarsamningsins.

17. gr.

Lög, sem gilda, og deilumál

17.1 Um samning þennan og túlkun hans skal fara samkvæmt íslenskum lögum. Sé ekki kveðið á um annað í samningi þessum skulu íslensk lög og reglugerðir gilda.¹²

17.2 Sérhver deila, krafa eða ágreiningur sem upp kann að rísa vegna eða í sambandi við samning þennan, þ.m.t. hvers kyns spurningar er kunna að rísa varðandi tilvist hans, gildi eða lok (“deila”), skal heyra alfarið undir lögsögu íslenskra dómstóla nema einhver aðili kjósi heldur að leggja deiluna í gerð skv. 3. mgr. 17. gr. hér á eftir og tilkynni hinum aðilunum skriflega um það. Ef einn eða fleiri aðilar höfða mál fyrir dómstólum (“málshöfðandi”) vegna deilu og einhver annar aðili (“gagnaðilinn”) vill fremur leggja deiluna í gerð, skal gagnaðilinn tilkynna málshöfðanda um það skriflega inna 30 daga frá því að honum berst stefna. Strax og honum hefur borist stefna¹³ skal málshöfðandi falla frá málshöfðun og skal þá deilan leyst með gerð.

17.3 Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. 17. gr. hér að framan, má hver aðili sem er vísa sérhverri deilu til Gerðardómsstofnunar Verslunarráðsins í Stokkhólmi og leysa úr henni samkvæmt reglum þeirrar stofnunar svo sem þær eru í gildi á dagsetningu samnings þessa, en reglur þessar teljast á grundvelli tilvísunar í þær hluti af þessari 3. mgr. 17. gr. nema öðru vísi sé kveðið á í þessari málsgrein. Gerðardómurinn skal skipaður þremur gerðardómsmönnum og skal einn skipaður af málshöfðanda eða málshöfðendum, annar af gagnaðila eða gagnaðilum og hinn þriðji, sem skal vera formaður, skal skipaður sameiginlega af þeim tveimur gerðardómsmönnum sem skipaðir eru af aðilum. Séu málshöfðendur fleiri en einn og/eða gagnaðilar fleiri en einn, skulu málshöfðendur sameiginlega skipa einn gerðardómsmann og/eða gagnaðilar skulu sameiginlega skipa einn gerðardómsmann. Ef málshöfðandi og/eða gagnaðili skipar ekki gerðardómsmann sinn í kröfu sinni og svari (svörum) skal hinn aðili gerðardómsmálsins eiga rétt á að leita til Héraðsdóms Reykjavíkur um að skipa viðkomandi gerðardómsmann. Ef gerðardómsmennirnir tveir, sem skipaðir eru af

¹¹ Ekki ljóst hvað átt er við með “primary obligation”.

¹² Er síðari málsliðurinn ekki nánast endurtekning á hinum fyrri?

¹³ “Summons” getur tæplega verið rétt í enska textanum.

aðilum, geta ekki komið sér saman um þriðja gerðardómsmanninn skal hann skipaður af Héraðsdómi Reykjavíkur ef einhver aðila fer fram á það. Þriðji gerðardómsmaðurinn, hvernig sem hann er skipaður, skal ekki vera af sama þjóðerni og einhver aðili að þessum samningi, né af sama þjóðerni og Columbia Ventures Corporation¹⁴, né heldur af sama þjóðerni og einhver síðari hluthafi í X hf. nema aðilar samþykki. Gerðardómsmenn skulu fullnægja hæfisskilyrðum 6. gr. laga um samningsbundna gerðardóma nr. 53/1989. Gerðardómsmeðferð skal eiga sér stað í Reykjavík og fara fram á ensku.

17.4 Nú fellur gerðardómsmaður frá, sem upphaflega var skipaður af annað hvort málhöfðanda eða gagnaðila, eða hann verður óstarfhæfur, og skal þá gerðardómsmaður skipaður í hans stað af þeim aðila sem upphaflega skipaði hann. Ef aðilinn, sem upphaflega skipaði hann, skipar ekki gerðardómsmann í hans stað innan eðlilegs tíma skal hinn aðilinn að gerðardómnum eiga rétt á að leita til Héraðsdóms Reykjavíkur um að skipa staðgengil. Nú fellur þriðji gerðardómsmaðurinn frá eða verður óstarfhæfur og skal þá gerðardómsmaður skipaður í hans stað af Héraðsdómi Reykjavíkur ef gerðardómsmennirnir tveir, sem skipaðir voru af aðilum, geta ekki komið sér saman um staðgengil.

17.5 Aðilar skuldbinda sig hér með, að því er varðar gerðardómsmeðferð sem hafin er skv. 3. mgr. 17. gr. þessa samnings, að framkvæma niðurstöðu gerðardómsins án tafar og afsala sér hvers kyns rétti til þess að áfrýja nokkru álitamáli um staðreyndir málsins eða lagaatriði að því marki sem hægt er að afsala sér slíkum rétti svo að gilt sé. Aðilar samþykkja að úrskurðir, sem kveðnir eru upp varðandi gerðardómsmeðferð sem hafin er skv. 3. mgr. 17. gr., séu endanlegir¹⁵ og bindandi fyrir aðila frá þeim degi sem þeir eru kveðnir upp.

17.6 Að því er varðar framkvæmd úrskurðar eða skipunar, sem kveðin er upp samkvæmt gerðardómsmeðferð sem hafin er samkvæmt samningi þessum, afsalar sérhver aðili sér hér með óafturkallanlega, að því marki sem framkvæmanlegt er, að því er varðar hann sjálfan, tekjur hans og eignir (án tillits til notkunar þeirra eða áætlaðrar notkunar), allri friðhelgi á grundvelli fullveldis eða á öðrum svipuðum grundvelli að því er varðar

- i. lögsögu einhvers dómstóls þar sem leitað er fullnustu;
- ii. lausn með lögbanni, skipun um efndir *in natura*, eða endurheimt eigna;
- iii. löghaldi á eignum; og
- iv. framkvæmd eða fullnustu hvers kyns dómas sem hann, tekjur hans eða eignir gætu annars átt rétt á.¹⁶

í hverju tilviki fyrir sig, með gildi frá þeim tíma sem úrskurður gerðardóms hefur verið kveðinn upp eða fyrirmæli gefin. Sérhver aðili samþykkir óafturkallanlega, að því marki sem hann getur svo framkvæmanlegt sé, að hann muni ekki krefjast slíkrar friðhelgi.

18. gr. Óviðráðanleg öfl

¹⁴ Hér hefur eitthvað skolast til. Columbia Ventures er aðili að samningnum.

¹⁵ Í enska samningnum blandast saman eintala og fleirtala (awards ... is).

¹⁶ Enska textinn kann að þurfa lagfæringar við. Ætti ekki að standa "subjected" í enska textanum í stað "entitled"?

18.1 Í samningi þessum eru óviðráðanleg öfl skilgreind þannig að þau taki til ófriðar (hvort sem um stríðsyfirlýsingu er að ræða eða ekki), styrjaldaraðgerða, hersetu, byltinga, uppreisna, borgarastyrjalda, óeirða, uppþota, fjöldauppnáms, múgæsinga, sjóránsaðgerða, skemmdarverka, geislavirkni, farsóttá, sprenginga, edsvoða, jarðskjálfta, eldgosa, storma, flóðbylgja, flóða, mikillar ísingar, þurrka, eldinga, sóttkvía, flutningsbanna, almennrar stöðvunar á flutningum eða siglingum eða hvers kyns ámóta atvika, sem ekki er unnt að koma í veg fyrir eða hafa stjórn á með eðlilegum ráðum af hálfu aðilanna, og í þessu tilliti skulu óviðráðanleg öfl einnig taka til allherjarverkfalla, staðbundinna verkfalla, viðskiptabanna, verkabanna eða ámóta vinnutruflana á Íslandi sem aðili sá, er fyrir slíku verður, hefði ekki getað komið í veg fyrir eða haft stjórn á þótt hann hefði beitt öllum eðlilegum ráðum, sem honum voru tiltæk, en eingöngu um þann tíma, sem aðilanum var ókleift að binda enda á ástandið með öllum raunhæfum ráðum sem honum voru tiltæk.

18.2 Eigi skal misbrestur eða aðgerðarleysi af hálfu aðilanna um að efna nokkra skuldbindingu sína samkvæmt þessum samningi teljast vanefnd á slíkri skuldbindingu, ef og að því leyti, sem slíkur misbrestur eða aðgerðarleysi er af völdum óviðráðanlegra aflu.

18.3 Sá aðili sem bera vill fyrir sig óviðráðanleg öfl samkvæmt þessari grein skal hafa sönnunarbyrði um tilvist slíkra óviðráðanlegra aflu. Misbrestur eða aðgerðarleysi skal, að því er þessa grein varðar, því aðeins teljast vera af völdum óviðráðanlegra aflu að sá aðili, sem hlut á að slíkum misbresti eða aðgerðarleysi, sanni að (a) að misbrestur hans eða aðgerðarleysi sé bein afleiðing af óviðráðanlegum öflum eins og þau eru skilgreind í 1. mgr. 18. gr. hér að framan, og (b) að hann hafi sýnt hæfilega aðgæslu og gripið til allra annarra ráða, sem eðlileg mega teljast, til að forðast slíkan misbrest eða aðgerðarleysi.

18.4 Sérhver aðili skal tafarlaust tilkynna hinum aðilunum um óviðráðanleg öfl, sem valda misbresti eða aðgerðarleysi um að efna eigin skuldbindingar hans samkvæmt samningi þessum. Jafnframt skal sá aðili gera allar raunhæfar ráðstafanir, sem í hans valdi standa, til að hefjast handa um að efna að nýju skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum með sem minnstum mögulegum tögum.

18.5 Gildistími samnings þessa skal framlengjast um tímabil er jafngildir þeim tíma sem aðstæður af völdum óviðráðanlegra aflu vörðu.

19. gr.

Samningstími

19.1 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13¹⁷. og 14. gr. samnings þessa skulu, frá þeim degi sem rafmagnssamningurinn öðlast gildi, teljast hafa tekið gildi afturvirkkt frá þeim degi sem X. hf. var skráð. Önnur ákvæði þessa samnings skulu taka gildi þann dag sem rafmagnssamningurinn tekur gildi.

19.2 Samningur þessi skal, ef hann tekur gildi, haldast í gildi frá þeim tíma til 31. október 2018 ("upphaflegur gildisstími"), sbr. þó 5. mgr. 18. gr., og skal hann þá falla úr gildi án uppsagnar. Innan 17 ára frá undirritunardegi skulu aðilar þó hafa lokið

¹⁷ Ath. í isl. og enska texta hvort vísa þarf í þessa grein.

viðræðum varðandi framlengingu samnings þessa um eigi minna en tíu (10) ára skeið frá ofangreindum lokadegi hans með skilmálum sem báðir¹⁸ geta felld sig við.

19.3 Verði rafmagnssamningurinn af einhverjum ástæðum felldur úr gildi áður en upphaflegur gildistími hans rennur út, skal X. hf. eiga þess kost hvenær sem er að segja samningi þessum upp með skriflegri tilkynningu til hinna aðilanna um uppsögnina.

20. gr.

Gildir textar

20.1 Opinber tungumál samnings þessa skulu vera íslenska og enska og skulu bæði jafngild. Ef ósamræmi eða misræmi reynist milli hins íslenska og enska texta skal tekið mið af því að samningaviðræður fóru fram á ensku.

21. gr.

Framsäl

21.1 Réttindi og skuldbindingar samkvæmt samningi þessum skal enginn aðili geta framselt, afsalað eða falið öðrum án samþykkis hinna aðilanna, sbr. þó 2. mgr. 21. gr. Eigi skal synjað um slíkt samþykki eða draga það að ástæðulausu.

21.2 Þrátt fyrir 1. mgr. 21. gr. er félaginu heimilt að framselja réttindi og skyldur samkvæmt samningi þessum, án samþykkis ríkisstjórnarinnar, til fjármálastofnana sem tryggingu fyrir hvers kyns fjármögnun er tengist verkefninu. Gegn því að beinn samningur verði gerður milli ríkisstjórnarinnar og viðkomandi fjármálastofnana, skal ríkisstjórnin, eftir að gengið hefur verið að veðinu, samþykkja framsäl réttinda og skuldbindinga samkvæmt samningi þessum til sérhvers aðila sem eignast hlut félagsins í bræðslunni.

22. gr.

Breytingar og endurskoðun

22.1 Samningi þessum má aðeins breyta með viðaukasamningi sem aðilar gera með sér skriflega.

22.2 Við gerð samnings þessa viðurkenna aðilar að ekki sé raunhæft að hyggjast setja fram ákvæði um hvernig bregðast skuli við öllu því sem upp getur komið á gildistíma hans. Lýsa aðilar yfir þeim ásetningi sínum að samningnum verði beitt með sanngirni í skiptum þeirra og án þess að hagsmunir annars hvors þeirra bíði tjón af, þegar tekið er tillit til þess hvernig skipt er því hagræði og þeirri áhættu sem af honum leiðir. Fari þó svo að atburðir verði, þar á meðal að grundvallarbreytingar verði innan áliðnaðarins, sem aðilar höfðu ekki stjórn á, höfðu ekki leitt hugann að og ekki var réttilega unnt að ætlast til að séðir yrðu fyrir, og þeir raski jafnvægi samnings þessa í grundvallaratriðum og valdi þar með ósanngirni hvað snertir skiptingu hagræðis og áhættu milli aðila, munu aðilar eiga með sér viðræður í góðri trú og leita eftir megni samkomulags um breytingu á samningi þessum til að uppræta orsök eða orsakir slíkrar ósanngirni. Fari svo að aðilar verði ekki ásáttir um að ósanngirni sé til að dreifa, eða um orsakir hennar eða afleiðingar, getur hvor þeirra um sig lagt þá deilu í gerð eins og kveðið er á um í 3. mgr. 17. gr samnings þessa. Aðilar skulu í góðri trú leitast við að ná samkomulagi í ljósi niðurstöðu gerðardómsins. Geti þeir ekki komið sér saman um slíka breytingu getur hvor um sig vísað deiluni í gerð eins og kveðið er á um í 3. mgr. 17. gr. samnings þessa.

¹⁸ Ath. í isl. og enska texta að aðilar eru þeir.

22.3 Þrátt fyrir framangreint, getur hvorugur¹⁹ aðili borið fyrir sig ákvæði 2. mgr. 22. gr. fyrir 1. júní 2008, né heldur oftár en einu (1) sinni á samningstímanum. Breytingar á samningi þessum, sem gerðardómur skv. 3. mgr. 17. gr. mælir fyrir um, skulu ekki taka mið af efnahagslegum áhrifum á þann aðila sem í hlut á fyrir 1. júní 2008.

22.4 Aðilar hafa samið um og samþykkt ákvæði þessarar 22. greinar í fullri vitneskju beggja²⁰ um ákvæði 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningagerð, umboð og ógilda löggæringa, með áorðnum breytingum skv. lögum nr. 11/1986 og lögum nr 14/1995. Ákvæði þessarar greinar skulu koma í stað ákvæða 36. gr. nefndra laga.

23. gr. Tilkynningar

23.1 Hvers kyns tilkynningar, sem áskildar eru eða heimilaðar samkvæmt samningi þessum, skulu sendar bréfléiðis eða með bréfsíma og staðfestar skriflega og teljast gildar og fullnægjandi ef þær eru sendar með ábyrgðarflugpósti að greiddu burðargjaldi eða með bréfsíma og staðfestar í ábyrgðarflugpósti með eftirfarandi utanáskrift:

Til ríkisstjórnarinnar:
Iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti
Arnarhvoli
IS 150 Reykjavík
Iceland

Bréfsími: 354-562-1289

Til félagsins:
X hf.
[ ]
með afriti til:
Columbia Ventures Corporation
1220 Main Street, Suite 200
Vancouver
Washington 98660
United States of America

Bréfsími: 1 360 693 1735

Til Columbia:
Columbia Ventures Corporation
1220 Main Street, Suite 200
Vancouver
Washington 98660
United States of America

Bréfsími: 1 360 693 1735

¹⁹ Ath. í enska texta: Aðilar eru þrír.

²⁰ Ath. í enska texta: Aðilar eru þrír

eða með annarri utanáskrift, sem viðkomandi aðili kann að tilkynna hinum aðilunum um með þeim hætti sem kveðið er á um hér að framan.

23.2 Þeir aðilar sem rétt eiga að fá tilkynningar, sem áskildar eru eða heimilaðar samkvæmt samningi þessum, geta afsalað sér þeim rétti annað hvort fyrir eða eftir þann dag sem áskilið er eða heimilað að senda tilkynninguna.

23.3 Tilkynningar samkvæmt þessum samningi skulu teljast hafa verið sendar þegar tíu (10) dagar eru liðnir frá póstlagningu eða tveir dagar frá sendingu með bréfsíma, enda hafi í tilvikum þegar um símbréf er að ræða í raun borist staðfesting á tilkynningunni með ábyrgðarbréfi.

24. gr.

Ýmis ákvæði

24.1 Samningur þessi skal undirritaður og afhentur í þremur eintökum. Sérhvert eintak telst frumrit og jafngilt hinum eintökunum.

24.2 Hvor aðili skal afhenda hinum aðilanum²¹ lögfræðilegar álitserðir á því formi sem aðilar komast að samkomulagi um.

24.3 Ríkisstjórnin skal tilkynna Eftirlitsstofnun EFTA um skilmála og skilyrði þátttöku sinnar (þ.m.t. þátttöku ríkissjóðs og hafnarsjóðs) í verkefnum á grundvelli verkefnasamninganna. Samhliða undirritun samnings þessa skal ríkisstjórnin afhenda félaginu og Columbia staðfestingu á slíkrri tilkynningu og síðan tafarlaust upplýsa hina aðilana um niðurstöðu Eftirlitsstofnunar EFTA varðandi tilkynninguna.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hefur samningur þessi verið undirritaður fyrir hönd ríkisstjórnarinnar, Columbia og félagsins þann dag er í upphafi greinir, í þremur eintökum.

Fyrir hönd Ríkisstjórnar Íslands

_____
Iðnaðarráðherra

Fyrir hönd X hf.

_____
Stjórnarformaður

Fyrir hönd COLUMBIA

_____
Forstjóri

Vilanderi 7C
72

²¹ Ath. í enska texta: Samningsaðilar eru þrír

	Óbreytt skattalög	Tillaga 33%	Hlutföll	Hlutföll	Skýringar
Heildareign	170,000	170,000			
Eigið fé	40,000	40,000			
Hlutfé	40,000	40,000			
Hlutfé: CVC ltd	36,000	36,000			
NL ltd	4,000	4,000			
Skuldir	130,000	130,000			
Heildartekjur	115,000	115,000			
Rekstrark. án fjármagnsgj.	88,000	88,000			
Rekstrarhagnaður f. fjárm.gj	27,000	27,000	15,88%	15,88%	af heildareign
Vextir og annar fjárm.k.	10,00%	10,00%			
Fjármagnskostnaður	13,000	13,000			
Hagnaður fyrir skatt	14,000	14,000	35,00%	35,00%	af nafnverði hlutfjár
Skattar á Norðurál	4,000	4,092			
Hagnaður eftir skatt	10,000	9,908			
	0,000				
Uppsafnaður arður	7,200	7,108			
Arður	2,800	2,800	7,00%	7,00%	af nafnverði hlutfjár
Arður : CVC ltd	2,520	2,520			
NL ltd	0,280	0,280			
Skattar á veltu	0,304	0,000	2,17%	0,00%	af hagnaði fyrir skatt
Eignarskattur	0,000	0,000			
Skattskyldar tekjur	11,200	12,400			
Tekjuskattur Norðuráls	3,696	4,092	26,40%	29,23%	af hagnaði fyrir skatt
Arður til CVC ltd	2,520	2,520			
Staðgreiðslusk á arð	0,126	0,000	0,90%	0,00%	af hagnaði fyrir skatt
Skattur á arð CVC í USA	0,832	0,601	5,94%	4,29%	af hagnaði fyrir skatt
Arður til NL ltd	0,280	0,280			
Staðgreiðslusk á arð	0,042	0,000	0,30%	0,00%	af hagnaði fyrir skatt
Skattur á arð NL ltd í NL	0,000	0,000	0,00%	0,00%	
Skattar alls	4,999	4,693	35,71%	33,52%	af hagnaði fyrir skatt
Skattar greiddir til Íslands	4,168	4,092	29,77%	29,23%	af hagnaði fyrir skatt
Skattar greiddir til USA	0,832	0,601	5,94%	4,29%	af hagnaði fyrir skatt
Skattar greiddir til Hollands	0,000	0,000	0,00%	0,00%	af hagnaði fyrir skatt

LÓÐARSAMNINGUR
MILLI
RÍKISSJÓÐS ÍSLANDS
OG
NORÐURÁLS HF

Lóðarsamningur
milli ríkissjóðs Íslands

og

Norðuráls hf.

SAMNINGUR gerður hinn 20. dag marsmánaðar 1997

milli

RÍKISSJÓÐS ÍSLANDS (hér eftir nefndur "ríkissjóður")

og

Norðuráls hf (hér á eftir nefnt "Norðurál hf."), sem er íslenskt hlutafélag með höfuðstöðvar sínar að Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi á Íslandi.

MEÐ ÞVÍ AÐ Norðurál hf. hefur verið stofnað hinn 28. febrúar, 1997, fyrir Columbia Ventures Corporation í þeim tilgangi að reisa og starfrækja álbræðslu á Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi í Borgarfjarðarsýslu á Íslandi til að framleiða ál úr hrááli og annast slíka framleiðslu og skyldan rekstur;

MEÐ ÞVÍ AÐ ríkissjóður hefur keypt landsvæði að Grundartanga í Hvalfirði úr löndum jarðanna Klafastaða og Kataness (Vestra-Kataness) í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi;

MEÐ ÞVÍ AÐ Norðurál hf. hefur hug á að leigja hluta af framangreindu landsvæði undir bræðsluna (svo sem hún er skilgreind hér á eftir);

GERA ÞVÍ ríkissjóður og Norðurál hf. (hér eftir hvor um sig nefndur "aðili" en sameiginlega nefndir "aðilar") með sér eftirfarandi samning:

1. grein

Skilgreiningar

1.1 Alls staðar þar sem þau koma fyrir í samningi þessum, skulu eftirtalin heiti hafa þá merkingu sem tilgreind er hér á eftir:

- a) "Ríkisstjórnin" merkir ríkisstjórn lýðveldisins Íslands ásamt öllum ráðuneytum hennar og stofnunum.
- b) "Sveitarfélögin" merkir Hvalfjarðarstrandarhrepp og Skilmannahrepp.
- c) "Landsvirkjun" merkir Landsvirkjun, sem er sjálfstætt fyrirtæki stofnað og starfrækt samkvæmt lögum nr. 42/1983.
- d) "Hafnarsjóður" merkir hafnarsjóð Grundartangahafnar, sem er sjálfstæður opinber sjóður stofnaður árið 1975 í sameiginlegri eigu Hvalfjarðarstrandarhrepss, Innri-Akranesshrepss, Leirár- og Melahrepps, Skilmannahrepss, Akranesbæjar og allra

annarra hreppa Borgarfjarðarsýslu og Mýrarsýslu en þeirra sem hér að framan er getið, en héraðsnefndir viðkomandi sveitarfélaga koma fram fyrir þau.

- e) "Heimildarlögin" merkir fyrirhugað lög frá Alþingi um álbræðslu að Grundartanga.
- f) "Fjárfestingarsamningurinn" merkir fyrirhugaðan samning milli ríkisstjórnar Íslands annars vegar og Columbia Ventures Corporation og Norðuráls hf. hins vegar.
- g) "Rafmagnssamningurinn" merkir fyrirhugaðan samning milli Landsvirkjunar og Norðuráls hf. þar sem kveðið er á um afhendingu rafmagns til bræðslunnar og mannvirkja hennar á hafnarsvæðinu.
- h) "Hafnarsamningurinn" merkir samninginn sem svo er nefndur og sem gerður verður milli Hafnarsjóðs og Norðuráls hf. þar sem tryggður er aðgangur hins síðarnefnda að höfninni
- i) "Verkefnissamningarnir" merkir þennan samning, fjárfestingarsamninginn, rafmagnssamninginn og hafnarsamninginn.
- j) "Verkefnið" merkir skipulagningu, hönnun, byggingu, útbúnað, töku í notkun, starfrækslu og viðhald bræðslunnar.
- k) "Bræðslan" merkir álbræðsluverksmiðjuna og öll mannvirki er tilheyra verksmiðjunni, sem ætlunin er að Norðurál hf. byggji, eigi og reki á Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi í Borgarfjarðarsýslu á Íslandi í þeirri mynd og með þeim búnaði sem hún er búin hverju sinni.
- l) "Bræðslulóðin" merkir landsvæði í landi Klafastaða og Kataness (Vestra-Kataness) þar sem bræðslan verður staðsett, svo sem nánar er skilgreint í 1. málsg. 2. gr. samnings þessa og merkt er með rauðu inn á bræðslulóðarkortið, er fylgir í Viðauka A við samning þennan, ásamt lóðarundirbúningi, sem er í eigu og fjármagnaður af ríkissjóði, svo sem nánar er skilgreint í Viðauka C við samning þennan.
- m) "Kortið af bræðslulóðinni" merkir kort ásamt skýringum og lóðarmörkum, sem fylgir samningi þessum í Viðauka A, og sýnir staðsetningu bræðslunnar og hafnarinnar ásamt lóðarmörkum bræðslulóðarinnar og hafnarsvæðisins.
- n) "Höfnin" merkir höfnina og tilheyrandi mannvirki, sem liggja að bræðslunni á Grundartanga og starfrækt eru af hafnarsjóðnum.
- o) "Hafnarsvæðið" merkir höfnina og landsvæðið á Grundartanga þar sem hafnarmannvirkin (svo sem þau eru skilgreind í hafnarsamningnum) verða staðsett svo sem nánar er skilgreint í hafnarsamningnum og merkt er inn með gulu á bræðslulóðarsamningnum.
- p) "Starfsleyfi" merkri leyfi sem Norðurál hf. verður veitt samkvæmt lögum er gilda um umhverfiseftirlit að því er varðar starfrækslu bræðslunnar og hafnarbúnaðar Norðuráls hf. og hvers kyns endurnýjun eða framlengingu þess.
- q) "Bankinn" merkir þá fjármálastofnun sem kemur fram fyrir hönd þeirra lánveitenda sem fjármagna verkefnið.

1.2 Krefjist samhengið ekki annars, gildir eftirfarandi í samningi þessum:

- a) Fyrirsagnir eru einungis til hagræðis og hafa ekki áhrif á túlkun samningsins;
- b) eintala jafngildir fleirtölu og ófugt;
- c) tilvísun til persónu tekur til fyrirtækis, sameignarfélags, sjóðs, sameiginlegs fyrirtækis, samtaka, félags, eða annarar lögpersónu og hvers kyns opinbers yfirvalds eða stofnunar;
- d) tilvísun til greinar, málsgreinar eða viðauka er tilvísun til viðkomandi greinar, málsgreinar eða viðauka við samning þennan;

- e) tilvísun til skjals tekur til breytinga eða viðbóta við skjalið, annars skjals er kemur í þess stað eða endurnýjunar skjalsins, en tekur ekki til breytinga eða viðbóta við skjalið, annars skjals er kemur í þess stað eða endurnýjunar skjalsins sem á sér stað í andstöðu við samning þennan; og
- f) tilvísun til aðila að skjali tekur einnig til aðila sem við tekur af honum og heimilaðra framsalshafa.

2. grein

Leiga bræðslulóðarinnar

2.1 Ríkissjóður leigir Norðuráli hf. hér með landspildu ásamt öllum jarðarbótum á henni skv. 3. málsg. 2. gr., sem merkt er með með rauðu inn á kortið af bræðslulóðinni, og sem staðsett er í landi Klafastaða og Kataness (Vestra-Kataness) á Grundatanga, og nemur 82,2 hektörum eða 822.000 fermetrum lands, en á þeirri landspildu verður bræðslan byggð.

2.2 Bræðslulóðin er leigð frá landi Klafastaða og Kataness (Vestur-Kataness), sem ríkissjóður hefur eignast. Ríkissjóður lýsir hér með yfir og ábyrgist að hann er einn eigandi bræðslulóðarinnar og að hið leigða land er hæft til þeirra nota sem lýst er í 7. málsg. 2. gr. að frátöldum leyndum göllum af náttúrulegum völdum, sem ríkissjóði er eigi kunnugt um, og að á landinu hvíli engar takmarkanir eða réttindi af neinu tagi. Viðeigandi afsöl, sem þinglýst hefur verið lögum samkvæmt í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, fylgja samningi þessum í Viðauka B.

2.3 Bræðslulóðin verður afhent Norðuráli hf. án nokkurra veðbanda, ítaka, kvaða eða annarra takmarkana og í því ástandi sem hún var í þegar hún var seld ríkissjóði. Norðurál hf. skal taka að sér allan nauðsynlegan undirbúning lóðarinnar, sem verður í eigu, fjármagnaður og látinn í té af ríkissjóði, svo sem frekar er lýst í áætluninni um lóðarframkvæmdir, sem fylgir samningi þessum í Viðauka C.

2.4 Til að standa straum af kostnaði við undirbúning lóðarinnar, skal ríkissjóður greiða Norðuráli hf. þá upphæð, þó aldrei umfram USD 7.000.000 -sjö milljónir- sem tilgreind er í Viðauka C við samning þennan, með fjórum jöfnum greiðslum, hinni fyrstu tveimur mánuðum eftir að undirbúningur lóðarinnar (jarðvegsins) er hafinn, annarri þegar 50% vinnunnar er lokið, ~~skv. Viðauka C~~, hinni þriðju þegar verkinu er lokið og hinni fjórðu einum mánuði eftir að verkinu er að fullu lokið, ~~skv. Viðauka C~~. Þrátt fyrir framangreinda greiðsluáætlun, skal engin greiðsla innt af hendi fyrir en rafmagnssamningurinn milli Landsvirkjunar og Norðuráls hf. tekur gildi. Staða framangreinds verks skal staðfest með viðeigandi vottorði sem Norðurál hf. lætur í té ásamt skjölum til stuðnings eftir því sem við á. Við móttöku slíks vottorðs skal ríkissjóður inna af hendi viðeigandi greiðslu til Norðuráls hf.

2.5 Í því skyni að fjármagna kostnað ríkissjóðs af undirbúningi lóðarinnar, mun ríkissjóður taka þrjú lán í bandaríkjadöllum, eða lán í öðrum gjaldmiðli sem Norðurál hf. samþykkir, til næstu 23 ára. Fyrsta lánið verður til 10 ára frá 1. júlí 1997, annað lánið frá árinu 2007 til næstu 10 ára og hið þriðja frá árinu 2017 til þeirra þriggja ára sem eftir eru. Norðurál hf. skal greiða ríkissjóði upphæð sem nemur kostnaði við undirbúning lóðarinnar, sbr. 4. málsg. 2. gr., ásamt vöxtum og kostnaði, með eftirfarandi skilmálum:

- a) Höfuðstóll og vextir skv. (b) hér að neðan skulu greiddir með jöfnum ársfjórðungslegum greiðslum á tuttugu ára tímabili, sem hefst 1. júlí, 2000.
- b) Vextir skulu vera þeir sömu og vextirnir af láni því sem ríkissjóður tekur til þess að fjármagna verkefnið að viðbættu 0,35% gjaldi til að mæta kostnaði af umsýslu og ríkisábyrgð.

Greiðslum Norðurál hf. er frekar lýst og þær áætlaðar í leigu- og greiðsluáætlun sem fylgir í Viðauka D við samning þennan.

Ef skilmálar lána, sem ríkissjóður tekur til þess að mæta kostnaði af undirbúningi lóðarinnar, eru ekki eins og áætlað er í Viðauka D við samning þennan þegar lóðarundirbúningi og byggingarvinnu er að fullu lokið og áður en síðasta greiðsla ríkissjóðs samkvæmt greiðsluáætlun hér að framan kemur til greiðslu, samþykkja aðilar að fara yfir og endurskoða leigu- og greiðsluáætlunina í samræmi við sömu grundvallarreglur og settar eru fram hér að framan og sýndar eru í Viðauka D. Einum mánuði áður en ríkissjóður undirritar lánið árið 2007 og 2017 til að mæta þeim kostnaði sem eftir stendur vegna lóðarundirbúningsins, skal ríkissjóður upplýsa Norðurál hf. skriflega um skilmála lánsins, sem ríkissjóður hyggst taka. Norðurál hf. skal hvenær sem er eiga rétt á að greiða ríkissjóði allar þær fjárhæðir sem Norðurál hf. hefur fengið frá ríkissjóði samkvæmt 4. málsg. 2 gr., bæði höfuðstól og einnig áfallna vexti.

2.6 Norðurál hf. skal, að teknu tilliti til eðlilegra laga- og stjórnsýslufyrirmæla, eiga rétt á því að fjarlægja hvenær sem er og á eigin kostnað einhverjar eða allar byggingar og mannvirki á leigulandinu án nokkurrar ábyrgðar af nokkru tagi af hálfu Norðurál hf. gagnvart ríkissjóði eftir því sem samrýmist starfsleyfinu.

2.7 Norðurál hf. mun taka við bræðslulóðinni þann dag sem samningur þessi er undirritaður og skal hafa full og óskoruð yfirráð og afnot af henni meðan samningur þessi er í gildi. Heimilt er að nota bræðslulóðina til byggingar og starfrækslu bræðslunnar, innviða hennar og annarra tilheyrandi mannvirkja eftir því sem Norðurál hf. telur nauðsynlegt, þar með talið en án takmörkunar við fjarlægingu jarðvegs og grjóts, urðun úrgangs í samræmi við starfsleyfið og hvers kyns samhljóða eða efnislega svipaðs leyfis sem kann að vera veitt til viðbótar við eða í staðinn fyrir starfsleyfið. Norðurál hf. skal á gildistíma samnings þessa hafa fullan eignarrétt yfir viðbótum sínum við leigulóðina, öðrum en undirbúningi lóðarinnar eins og honum er lýst í Viðauka C, þar með talið byggingum og mannvirkjum, sem ekki skulu verða hluti eignarinnar. Norðurál hf. skal á hverjum tíma eiga rétt á að fjarlægja einhverjar eða allar slíkar viðbætur án þess að greiða bætur til ríkissjóðs.

2.8 Norðurál hf. ber ábyrgð á því, á eigin kostnað, að halda leigulóðinni og öllum viðbótum við hana, svo sem þeim er lýst í Viðauka C við samning þennan, í góðu ástandi og í samræmi við starfsleyfið og hvers kyns samhljóða eða efnislega svipað leyfi sem kann að vera veitt til viðbótar við eða í staðinn fyrir starfsleyfið svo og í samræmi við gildandi lög og reglugerðir á gildistíma leigusamningsins.

2.9 Norðurál hf. skal eiga rétt á því að auka starfsemi sína á leigulóðinni að fengnum nauðsynlegum leyfum er varða slíka aukningu.

2.10 Til viðbótar við greiðslur samkvæmt 5. málsg. 2. gr. skal Norðurál hf. greiða ríkissjóði árlegt leigugjald fyrir leiguna á bræðslulóðinni ("leigan"), að upphæð 15.000

bandaríkjadalir. Án tillits til afhendingardags skal leigan ekki byrja að reiknast fyrr en frá 1. júlí 1997. Árleg leiga til ríkissjóðs skal greidd 2. janúar svo sem nánar er kveðið á um í Viðauka D við samning þennan. Gjaldlagi fyrstu greiðslu leigunnar, er tekur til tímabilsins frá 1. júlí 1997 til og með 30. júní 1998, skal vera 2. janúar 1998.

2.11 Norðurál hf. skal eiga forkaupsrétt á bræðslulóðinni ef ríkissjóður hyggst selja bræðslulóðina, sbr. þó 3. málsg. 8. gr. samnings þessa.

2.12 Norðurál hf. skal eiga rétt á að leggja pípur, kapla og flutningslínur undir og yfir hafnarsvæðið og höfnina eftir því sem þörf krefur vegna starfrækslu bræðslunnar, enda samþykki hafnarsjóður gerð og staðsetningu slíkra lagna. Norðurál hf. skal eiga rétt á því, með samþykki hafnarsjóðs, að afla vatns frá sjó og leiða slíkt vatn til bræðslulóðarinnar yfir höfnina eða hafnarsvæðið. Rétturinn, sem veittur er Norðurali hf. samkvæmt þessari grein, skal vera endurgjaldslaus, en allar aðgerðir, sem ráðist er í vegna þeirra, skulu vera á kostnað Norðural. hf. Öllum slíkum aðgerðum skal hagað þannig að þau raski ekki eðlilegri starfsemi umhverfis höfnina eftir því sem hægt er.

2.13 Ríkissjóður skal ábyrgjast skaðleysi Norðural. hf. gagnvart hvers kyns málssóknum, tjóni, skaðabótum, kröfum, viðurlögum eða annarri ábyrgð af hvaða tagi sem er, sem Norðurál hf. kann að verða fyrir eða kalla yfir sig og sem verður vegna bræðslulóðarinnar, hvort sem til slíks hefur stofnast fyrir undirritun samnings þessa eða síðar vegna hvers kyns aðgerða eða aðgerðarleysis fyrir þann tíma er hefur áhrif með einhverjum hætti á bræðslulóðina.

2.14 Norðurál hf. skal ábyrgjast skaðleysi ríkissjóðs gagnvart hvers kyns málssóknum, tjóni, skaðabótum, kröfum, viðurlögum eða annarri ábyrgð af hvaða tagi sem er, sem ríkissjóður kann að verða fyrir eða kalla yfir sig og sem verður vegna vanrækslu Norðural. hf. að viðhalda bræðslulóðinni í samræmi við starfsleyfið og hvers kyns efnislega svipaðs leyfis sem kann að vera veitt til viðbótar við eða í staðinn fyrir starfsleyfið.

2.15 Ríkisstjórnin skal láta Norðurali hf. í té eða sjá til þess að Norðurali hf. verði látin í té

- a) öll réttindi, leigusamningar eða önnur eignarréttindi sem nauðsynleg eru til þess að leyfa flutning hráefnis frá höfninni til bræðslulóðarinnar;
- b) fullnægjandi aðgangur að bræðslulóðinni frá næsta almenna vegi eða þjóðvegi, þ.m.t. lagningu nýs vegar þegar þörf krefur; og
- c) öll réttindi, leigusamningar eða önnur eignarréttindi yfir hafnarsvæðið til bræðslulóðarinnar sem nauðsynleg eru til þess að leyfa útvegum allrar þjónustu, þ.m.t., en án takmörkunar, rafmagn, vatn og gas sem Norðurali hf. er nauðsynlegt til þess að framkvæma verkefnið.

3. grein

Rekstri hætt

3.1 Ef samningi þessum er af einhverjum ástæðum rift af Norðurali hf., skal það greiða ríkissjóði, til fullrar og endanlegrar fullnustu á skuldbindingum sínum og ábyrgðum samkvæmt samningi þessum, allar fjárhæðir sem Norðurál hf. hefur fengið greiddar hjá ríkissjóði samkvæmt 4. málsg. 2. gr., höfuðstól sem og áfallna vexti, sem

ekki eru greiddar þann dag sem riftunin á sér stað. Sú fjárhæð skal greidd innan 30 daga frá því að samningnum var rift.

3.2 Í því tilviki að rekstri bræðslunnar sé endanlega hætt, skulu engar kröfur gerðar um lagfæringu bræðslunnar eða bræðslulóðarinnar, enda tryggi Norðurál hf. eða viðtakandi þess að allur hættulegur úrgangur á yfirborðinu verði fjarlægður frá bræðslunni og bræðslulóðinni. Norðurál hf. skal hins vegar ekki skylt að fjarlægja urðaðan úrgang eða tæma þrær innan bræðslulóðarinnar að því marki sem farið hefur verið með slíkan úrgang í samræmi við starfsleyfið og hvers kyns samhljóða eða efnislega svipaðs leyfis sem kann að vera veitt til viðbótar við eða í staðinn fyrir starfsleyfið. Norðurál hf. skal innan eðlilegs tíma fjarlægja bræðsluna og tilheyrandi mannvirki, en að öðrum kosti fellur eignarréttur á bræðslunni, viðbótum við bræðslulóðina og öllum öðrum mannvirkjum bræðslunnar til ríkissjóðs.

3.3 Ríkissjóður má rifta samningi þessum með skriflegri tilkynningu til Norðuráls hf með minnst 90 daga fyrirvara ef einhver greiðsla samkvæmt samningi þessum er ógreidd 90 dögum eftir gjalddaga hennar. Ef viðkomandi greiðsla er enn ógreidd eftir að þeir 90 dagar eru liðnir, skal samningur þessi falla úr gildi þann dag sem tilgreindur er í tilkynningunni og Norðurál hf. skal greiða ríkissjóði til fullrar og endanlegrar fullnustu á skuldbindingum sínum og ábyrgðum samkvæmt samningi þessum, allar fjárhæðir sem Norðurál hf. hefur fengið greiddar hjá ríkissjóði samkvæmt 4. málsg. 2. gr., höfuðstól, kostnað sem og áfallna vexti, sem ekki eru greiddar þann dag sem riftunin á sér stað. Slík fjárhæð skal greidd innan 30 daga frá því að samningnum var sagt upp.

3.4 Um leið og ríkissjóður sendir tilkynningu, sem getið er um í 3. málsg. 3. gr., til Norðuráls hf., skal hann einnig senda afrit af slíkri tilkynningu til bankans fyrir hönd veitenda hverra þeirra lána sem getið er um í 2. málsg. 8. gr. Slikur lánveitandi skal þá hafa 60 daga til þess að gera hvers kyns greiðslu að efni slíkrar tilkynningar til ríkissjóðs fyrir hönd Norðuráls hf. og fellur þá niður réttur ríkissjóðs til þess að rifta samningi þessum vegna vanefnda á greiðslu. Greiðsla slíkrar upphæðar af hálfu slíks lánveitanda skal ekki leysa Norðurál hf. undan neinum af skyldum sínum samkvæmt samningi þessum og lánveitandinn skal ekki með slíkri greiðslu taka á sig neina skuldbindingu samkvæmt samningi þessum.

4. grein

Lög sem gilda og deilumál

4.1 Um samning þennan og túlkun hans skal fara samkvæmt íslenskum lögum. Sé ekki kveðið á um annað í samningi þessum skulu íslensk lög og reglugerðir gilda.

4.2 Sérhver deila, krafa eða ágreiningur, sem upp kann að rísa vegna eða í sambandi við samning þennan, þ.m.t. hvers kyns spurningar er kunna að rísa varðandi tilvist hans, gildi eða lok ("deila"), skal heyra alfarið undir lögsögu íslenskra dómstóla nema annar aðilinn kjósi heldur að leggja deiluna í gerð skv. 3. mgr. 4. gr. hér á eftir og tilkynni hinum aðilanum skriflega um það. Ef aðili höfðar mál fyrir dómstólum ("málshöfðandi") vegna deilu og hinn aðilinn ("gagnaðilinn") vill fremur leggja deiluna í gerð, skal gagnaðilinn tilkynna málshöfðanda um það skriflega innan 30 daga frá því að honum berst stefna. Strax

og honum hefur borist slík skrifleg tilkynning skal málshöfðandi falla frá málshöfðun og skal þá deilan leyst með gerð.

4.3 Þrátt fyrir ákvæði 2. málsg. 4. gr. hér að framan, má hvor aðili sem er vísa sérhverri deilu til Gerðardómsstofnunar Verslunarráðsins í Stokkhólmi til úrlausnar samkvæmt reglum þeirrar stofnunar svo sem þær eru í gildi á dagsetningu samnings þessa, en reglur þessar teljast á grundvelli tilvísunar í þær hluti af 3. málsg. þessarar 4. greinar nema öðru vísi sé kveðið á í 3. málsg. þessarar 4. greinar. Gerðardómurinn skal skipaður þremur gerðardómsmönnum og skal einn skipaður af málshöfðanda, annar af gagnaðila og hinn þriðji, sem skal vera formaður, skal skipaður sameiginlega af þeim tveimur gerðardómsmönnum sem skipaðir eru af aðilum. Ef málshöfðandi og/eða gagnaðili skipar ekki gerðardómsmann sinn í kröfu sinni og/eða svari, skal hinn aðili gerðardómsmálsins eiga rétt á að leita til Héraðsdóms Reykjavíkur um að skipa viðkomandi gerðardómsmann. Ef gerðardómsmennirnir tveir, sem skipaðir eru af aðilum, geta ekki komið sér saman um þriðja gerðardómsmanninn skal hann skipaður af Héraðsdómi Reykjavíkur ef annar hvor aðila fer fram á það. Þriðji gerðardómsmaðurinn, hvernig sem hann er skipaður, skal ekki vera af sama þjóðerni og aðilar að þessum samningi, né af sama þjóðerni og Columbia Ventures Corporation, né heldur af sama þjóðerni og einhver síðari hluthafi í Norðuráli hf. nema aðilar samþykki að svo skuli vera. Gerðardómsmienn skulu fullnægja hæfisskilyrðum 6. gr. laga um samningsbundna gerðardóma nr. 53/1989. Gerðardómsmeðferð skal eiga sér stað í Reykjavík og fara fram á ensku.

4.4 Nú fellur gerðardómsmaður frá, sem upphaflega var skipaður af annað hvort málshöfðanda eða gagnaðila, eða hann verður óstarfhæfur, og skal þá gerðardómsmaður skipaður í hans stað af þeim aðila sem upphaflega skipaði hann. Ef aðilinn, sem upphaflega skipaði hann, skipar ekki gerðardómsmann í hans stað innan eðlilegs tíma skal hinn aðilinn að gerðardómsmeðferðinni eiga rétt á að leita til Héraðsdóms Reykjavíkur um að skipa staðgengil. Nú fellur þriðji gerðardómsmaðurinn frá eða verður óstarfhæfur og skal þá, ef gerðardómsmennirnir tveir, sem skipaðir voru af aðilum, geta ekki komið sér saman um staðgengil, gerðardómsmaður skipaður í hans stað af Héraðsdómi Reykjavíkur.

4.5 Aðilar skuldbinda sig hér með, að því er varðar gerðardómsmeðferð sem hafin er skv. 3. málsg. þessarar 4. greinar, að framkvæma niðurstöðu gerðardómsins án tafar og afsala sér hvers kyns rétti til þess að áfrýja nokkru álitamáli um staðreyndir málsins eða lagaatriði að því marki sem hægt er að afsala sér slíkum rétti svo að gilt sé. Aðilar samþykkja að úrskurðir, sem kveðnir eru upp varðandi gerðardómsmeðferð sem hafin er skv. 3. málsg. þessarar 4. greinar séu endanlegir og bindandi fyrir aðila frá þeim degi sem þeir eru kveðnir upp.

4.6 Að því er varðar framkvæmd úrskurðar eða skipunar, sem kveðin er upp samkvæmt gerðardómsmeðferð sem hafin er samkvæmt samningi þessum, afsalar hvor aðili sér hér með óafturkallanlega, að því marki sem framkvæmanlegt er, að því er varðar hann sjálfan, tekjur hans og eignir (án tillits til notkunar þeirra eða áætlaðrar notkunar), allri friðhelgi á grundvelli fullveldis eða á öðrum svipuðum grundvelli að því er varðar

- i. lögsögu einhvers dómstóls þar sem leitað er fullnustu;
- ii. lausn með lögbanni, skipun um efnidir *in natura*, eða endurheimt eigna;
- iii. aðför í eignum; og

- iv. framkvæmd eða fullnustu hvers kyns dóms sem hann, tekjur hans eða eignir gætu annars þurft að þola.

í hverju tilviki fyrir sig með gildi frá þeim tíma sem úrskurður gerðardóms hefur verið kveðinn upp eða fyrir máli gefin. Sérhver aðili samþykkir óafturkallanlega, að því marki sem hann getur svo framkvæmanlegt sé, að hann muni ekki krefjast slíkrar friðhelgi.

5. grein Óviðráðanleg öfl

5.1 Í samningi þessum eru óviðráðanleg öfl skilgreind þannig að þau taki til ófriðar (hvort sem um stríðsýfirlýsingu er að ræða eða ekki), stýrjaldaraðgerða, hersetu, byltinga, uppreisna, borgarastýrjalda, óeirða, upphota, fjöldauppnáms, múgæsinga, sjóránsaðgerða, skemmdarverka, geislavirkni, farsóttu, sprenginga, eldsvoða, jarðskjálfta, eldgosa, storma, flóðbylgja, flóða, mikillar ísingar, þurrka, eldinga, sóttkvía, flutningsbanna, almennrar stöðvunar á flutningum eða siglingum eða hvers kyns ámóta atvika, sem ekki er unnt að koma í veg fyrir eða hafa stjórn á með eðlilegum ráðum af hálfu aðilanna, og í þessu tilliti skulu óviðráðanleg öfl einnig taka til allherjarverkfalla, staðbundinna verkfalla, viðskiptabanna, verkfanna eða ámóta vinnutruflana á Íslandi sem aðili sá, er fyrir slíku verður, hefði ekki getað komið í veg fyrir eða haft stjórn á þótt hann hefði beitt öllum eðlilegum ráðum, sem honum voru tiltæk, en eingöngu um þann tíma, sem aðilanum var ókleift að binda enda á ástandið með öllum slíkum ráðum sem honum voru tiltæk.

5.2 Eigi skal misbrestur eða aðgerðarleysi af hálfu aðilanna um að efna nokkra skuldbindingu sína samkvæmt þessum samningi teljast vanefnd á slíkri skuldbindingu, ef og að því leyti, sem slíkur misbrestur eða aðgerðarleysi er af völdum óviðráðanlegra aflu.

5.3 Sá aðili sem bera vill fyrir sig óviðráðanleg öfl samkvæmt þessari grein skal hafa sönnunarbyrði um tilvist slíkra óviðráðanlegra aflu. Misbrestur eða aðgerðarleysi skal, að því er þessa grein varðar, því aðeins teljast vera af völdum óviðráðanlegra aflu að sá aðili, sem hlut á að slíkum misbresti eða aðgerðarleysi, sanni (a) að misbrestur hans eða aðgerðarleysi sé bein afleiðing af óviðráðanlegum öflum eins og þau eru skilgreind í 1. málsgr. 5. gr. hér að framan, og (b) að hann hafi sýnt hæfilega aðgæslu og gripið til allra annarra ráða, sem eðlileg mega teljast, til að forðast slíkan misbrest eða aðgerðarleysi.

5.4 Sérhver aðili skal tafarlaust tilkynna hinum aðilanum um óviðráðanleg öfl sem valda misbresti eða aðgerðarleysi um að efna eigin skuldbindingar hans samkvæmt samningi þessum. Jafnframt skal sá aðili gera allar eðlilegar ráðstafanir sem í hans valdi standa til að draga úr áhrifum af misbresti eða aðgerðarleysi að efna samning þennan að fullu. Aðilinn, sem ber fyrir sig óviðráðanleg öfl, skal tilkynna hinum aðilanum um lok viðkomandi atburðar af völdum óviðráðanlegra aflu og gera allar eðlilegar ráðstafanir til að hefjast handa um að efna að nýju skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum með sem minnstum mögulegum tögum.

5.5 Gildistími samnings þessa skal framlengjast um tímabil sem jafngildir þeim tíma sem atburður af völdum óviðráðanlegra aflu varði.

95050101
32.200

06/01/1997
15:57

DRÖG V, 6. janúar, 1997

HAFNARSAMNINGUR

milli

HAFNARSJÓÐS

GRUNDARTANGAHAFNAR

og

X HF.

Handwritten signatures and initials:
H J. J.
M. J.

Hafnarsamningur
milli
Hafnarsjóðs Grundartangahafnar
og X HF.

SAMNINGUR gerður hinn ____ dag _____ mánaðar 1997

milli

HAFNARSJÓÐS GRUNDARTANGA (hér eftir nefndur "hafnarsjóðurinn"), sem er sjálfstæður opinber sjóður í eigu Hvalfjarðarstrandarhrepps, Innra-Akraneshrepps, Leirár- og Melahrepps, Skilmannahrepps, Akranesbæjar og allra sveitarfélaga í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu annarra en þeirra sem á undan er getið, en héraðsnefndir eru í fyrirsvari fyrir hina síðarnefndu sem eigendur,

og

X HF (hér eftir nefnt "X HF") sem er íslenskt hlutafélag, með heimilisfang sitt á Grundartanga í Skilmannahreppi eða Hvalfjarðarstrandarhreppi á Íslandi, sem hefur verið stofnað samkvæmt heimildarlögum og fjárfestingarsamningi sem hvort tveggja er skilgreint hér á eftir.

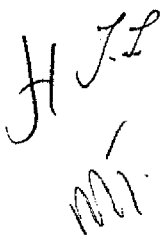
MEÐ ÞVÍ AÐ X HF hefur verið stofnað hinn _____ 1997 af Columbia Ventures Corporation ("Columbia"), í þeim tilgangi að reisa og starfrækja álverksmiðju á Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi, Borgarfjarðarsýslu, Íslandi, til framleiðslu á áli og til að annast skyldan rekstur;

MEÐ ÞVÍ AÐ á grundvelli heimildarlaganna hafa ríkisstjórnin (skilgreind hér á eftir) og Columbia ásamt með fyrirtækinu X HF gert fjárfestingarsamning sem felur í sér ýmsa grundvallarskilmála, skilyrði og undanþágur frá íslenskum lögum sem nýttar verða af X HF við uppbyggingu og rekstur verksmiðjunnar;

MEÐ ÞVÍ AÐ fjármálaráðuneytið (svo sem það er skilgreint hér á eftir) hefur þegar keypt land á Grundartanga í Hvalfirði úr landi jarðanna Klafastaða og Vestra-Kataness í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi;

MEÐ ÞVÍ AÐ hafnarsjóðurinn á, rekur og heldur við höfn og hafnarmannvirkjum á Grundartanga (sem bæði eru skilgreind hér á eftir);

MEÐ ÞVÍ AÐ X HF vill tryggja sér aðgang að höfninni og hafnarmannvirkjum (í þeim tilgangi að byggja, eiga og reka álbræðslu á bræðslulóðinni eins og bæði hugtök eru skilgreind hér á eftir) og hafnarsjóðurinn er reiðubúinn til að halda höfninni og hafnarmannvirkjum við og heimila slíkan aðgang, með þeim skilmálum sem sett eru fram hér á eftir;

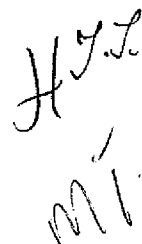
ÞESS VEGNA GERA hafnarsjóðurinn og X HF (hér eftir hvor fyrir sig nefndur "aðili" en sameiginlega nefndir "aðilarnir") með sér eftirfarandi samning:

1. grein Skilgreiningar

- 1.1 Eftirfarandi hugtök skulu hafa eftirfarandi merkingar í þessum samningi:
- a) "Ríkisstjórnin" merkir ríkisstjórn lýðveldisins Íslands ásamt ráðuneytum þess og stofnunum.
  - b) "Fjármálaráðuneytið" merkir fjármálaráðuneyti Íslands.
  - c) "Sveitarfélögin" merkir Hvalfjarðarstrandarhrepp og Skilmannahrepp.
  - d) "Landsvirkjun" merkir Landsvirkjun, sjálfstætt félag, stofnað og rekið samkvæmt lögum nr. 42/1983.
  - e) "Hafnaryfirvöld" merkir Siglingastofnun ríkisins, sem er ríkisstofnun er hefur með höndum framkvæmd hafnarmála samkvæmt hafnalögunum, og hefur aðalaðsetur sitt í Kópavogi á Íslandi.
  - f) "Hafnarstjórn" merkir stjórn Grundartangahafnar.
  - g) "Heimildarlögin" merkir lög frá Alþingi nr. _____, _____ 1997 sem vitnað er til í formála.
  - h) "Fjárfestingarsamningurinn" merkir samning milli annars vegar ríkisstjórnarinnar og hins vegar Columbia Ventures Corporation og X HF sem vísað er til í formála þessa samnings.
  - i) "Rafmagnssamningur" merkir samninginn, sem gerður er milli Landsvirkjunar og X HF um afhendingu rafmagns fyrir álbræðsluna og tilheyrandi mannvirki hennar á hafnarsvæðinu.
  - j) "Lóðarsamningur" merkir samning milli fjármálaráðuneytisins og X HF.
  - k) "Verkefnissamningar" merkir þennan samning, fjárfestingarsamninginn, rafmagnssamninginn og lóðarsamninginn.
  - l) "Verkefnið" merkir áætlun um hönnun, byggingu, tækjavæðingu, starfsemi, rekstur og viðhald bræðslunnar.
  - m) "Bræðslan" merkir álver og tilheyrandi mannvirki verksmiðju þeirrar sem reisa og reka á í eigu X HF á Grundartanga í Skilmannahreppi og Hvalfjarðarstrandarhreppi í Borgarfjarðarsýslu í þeirri mynd og með þeim búnaði, sem það er búið hverju sinni, með upphaflega framleiðslugetu er nemur u.þ.b. 60.000 tonnum af áli með mögulegum síðari stækkunum.

- n) "Bræðslulóðin" merkir landsvæði í landi Klafastaða og Vestra-Kataness þar sem bræðslan verður staðsett eins og fram kemur með rauðum lit á bræðslulóðarkorti er fylgir í viðauka A með samningi þessum.
- o) "Bræðslulóðarkortið" merkir kort með skýringartexta og landamerkjum, sem fylgir sem viðauki A með samningi þessum, þar sem fram kemur lega verksmiðjunnar og hafnarinnar svo og mörk bræðslulóðarinnar.
- p) "Höfnin" merkir höfn og hafnarmannvirki í nágrenni við bræðsluna á Grundartanga sem er starfrækt og í eigu hafnarsjóðs Grundartangahafnar.
- q) "Hafnarsvæðið" merkir höfnina og landsvæðið á Grundartanga þar sem hafnarmannvirkin eru og verða svo sem nánar er lýst í þessum samningi og merkt er með gulu á bræðslulóðarkortið.
- r) "Hafnaráætlunin" merkir teikningar þær og verklýsingar, er fylgja í viðauka B með samningi þessum, þar sem fram kemur lega, meðaldýpi, snúningssvæði, hafnargarður og önnur einkenni hafnarinnar.
- s) "Hafnarmannvirkin" merkir stálþilsbakka þann og önnur hafnarmannvirki, sem eru grundvöllur að Grundartangahöfn, ásamt tilheyrandi búnaði í eigu hafnarsjóðsins. Skilgreiningin tekur einnig til hvers konar stækkana eða viðbóta við þessi mannvirki.
- t) "Hafnarbúnaðurinn" hefur merkingu sem fram kemur í 1.m.gr. 3.gr. og viðauka C með samningi þessum.
- u) "Hafnalögin" merkir hafnalög nr. 23/1994 og lög nr. 6/1996 ásamt reglugerð nr. 232/1996 og öðrum reglugerðum sem gilda almennt og samgönguráðherra setur á hverjum tíma samkvæmt þeim lögum.
- v) "Hafnareglugerðin" merkir reglugerð um hafnamál nr. 232/1996 og hafnarreglugerð fyrir Grundartangahöfn nr. 214/1980 og aðrar reglugerðir almenns efnis er samgönguráðherra gefur út á hverjum tíma samkvæmt hafnalögum.
- w) "Hafnagjaldskráin" merkir gjaldskrá fyrir hafnir nr. 107/1996 og reglugerð nr. 128/1996, sem gefnar eru út á hverjum tíma af samgönguráðherra samkvæmt hafnalögum og lögum nr. 86/1993.
- x) "Hafnagjöld" merkir gjöld sem lögð eru á samkvæmt hafnalögunum og hafnareglugerð og hafnagjaldskránni.
- y) "Vörugjöld" hafa þá merkingu sem skilgreind er í hafnalögum, hafnareglugerð og hafnagjaldskránni.
- z) "Skipagjöld" hafa þá merkingu sem skilgreind er í hafnalögum, hafnareglugerð og hafnagjaldskránni.

- 1.2. Í samningi þessum gildir eftirfarandi, nema samhengi krefjist annars:
- a) Fyrirsagnir einstakra greina eru einungis til hagræðis og hafa ekki áhrif á túlkun þessa samnings;
  - b) Ekki er gerður greinarmunur á eintölu og fleirtölu;
  - c) Tilvísun til persónu tekur til hvaða fyrirtækis, félagsskapar, sjóðs, samstarfshóps, félags, hlutafélags sem er eða annars skrásetts félags svo og stjórnarstofnunar eða stofnunar ríkisins;
  - d) Tilvísun til greinar, málsgreinar eða viðauka vera tilvísun til þeirrar greinar, þeirrar málsgreinar eða þess viðauka samkvæmt samningi þessum;
  - e) Tilvísun til skjals tekur til breytinga, viðbóta eða skjals sem kemur í stað eða er endurnýjun á því skjali, en horfa skal framhjá sérhverjum breytingum, viðbótum eða skjölum sem koma í stað eða til endurnýjunar og brjóta gegn samningi þessum; og
  - f) Tilvísun til aðila að skjali taka til þess aðila sem við tekur og samþykktara framsalshafa.

2. grein

Hafnarmannvirki

2.1. Hafnarsjóðurinn skal á eigin kostnað halda höfninni við samkvæmt upphaflegum verklýsingum og tryggja að hafnarmannvirkjum sé vel viðhaldið.

2.2. Nú skemmist eða eyðileggst höfnin og/eða hafnarmannvirkin og skal hafnarsjóðurinn þá þegar hefja og halda áfram þeim viðgerðum sem þörf er á eða endurbyggingu hafnarinnar og/eða hafnarmannvirkja með þeim hætti að þau verði í sama ásigkomulagi og þau voru í áður en að slíkt tjón eða eyðilegging átti sér stað.

3. grein

Búnaður á vegum X HF.

3.1. X HF skal eiga rétt til að reisa, halda við og reka á bryggjunni, á eigin kostnað og áhættu, einn eða fleiri hafnarkrana, soglosunarbúnað, færiband, súrálstanka og vinnuskýli fyrir hafnarstarfslið X HF, svo og annan sérstakan búnað, svo sem honum er nánar lýst í viðauka C með samningi þessum (sameiginlega hafnarbúnaðurinn). X HF skal hafa fullt eignarhald á hafnarbúnaði sínum í höfninni. X HF skal hvenær sem er heimilt að fjarlægja hvaða hluta hafnarbúnaðarins sem er án greiðslna (annarra en um getur í 7. mgr. 3. gr. og 7. gr. samnings þessa) eða hvers konar bóta til hafnarsjóðs vegna brottflutningsins. Brottflutningur hafnarbúnaðarins eða sérhvers hluta hans skal vera í samræmi við lög, reglugerðir og starfsleyfi álbræðslunnar ("starfsleyfið") sem gefið er út samkvæmt 1. mgr. 5. greinar fjárfestingarsamningsins. Þegar gildistími þessa samnings er runninn út eða ef honum hefur verið rift áður skal X HF fjarlægja

Handwritten signatures and initials:
H.F. 7.
M.T.

hafnarbúnað sinn innan sanngjarnra tímamarka eða eignarráð yfir slíkum búnaði flytjast til hafnarsjóðsins með samþykki hans.

3.2. Kranarnir, sem X HF setur upp í samræmi við 1. mgr. 3. gr., skulu heimilir til afnota fyrir hafnarsjóðinn og vegna annarra notenda hafnarinnar, háð tímasetningum sem X HF samþykkir, á þeim tímum þegar kranarnir eru ekki í notkun af hálfu X HF og gegn sanngjarnri greiðslu sem X HF ákveður fyrir þau afnot, en starfsmenn sem starfa fyrir hönd X HF skulu annast stjórn þeirra. Fyrirkomulag á notkun krananna í þágu annarra skal háð undangengnu samkomulagi milli X HF og hafnarsjóðsins. X HF getur neitað um notkun á krönum sínum ef, að réttmætu mati X HF, slík not stofna öryggi í hættu eða ef notin valda auknu viðhaldi á þeim. Aðgangur þriðja aðila að mannvirkjum X HF skal takmarkaður við hafnarkranana nema X HF fallist á annað. X HF skal eiga fullkominn rétt á að neita að afferma eða ferma við höfnina hættuleg efni eða hættulegan úrgang, eins og þau eru skilgeind í reglugerð um flutning hættulegra efna nr. 801/1982 eða í mengunarvarnarreglugerð nr. 48/1994.

3.3. Ef annað er ekki tilgreint í viðauka C, skal X HF eiga þess kost að setja niður, halda við og starfrækja á hafnarsvæðinu, á eigin kostnað vörugeymsluhús fyrir bræðsluna, háð nánara samkomulagi aðilanna um nákvæma stærð og staðsetningu.

3.4. X HF skal ekki greiða lóðarleigu eða önnur sambærileg gjöld til hafnarsjóðsins fyrir afnot af hafnarlandinu undir hafnarbúnað sinn.

3.5. Til að mæta hluta af kostnaði X HF við hafnarbúnaðinn, skal hafnarsjóðurinn greiða X HF, sem lán, upphæð er nemur allt að þremur milljónum (3.000.000.-) Bandaríkjadala. Skal greiðsla eiga sér stað annað hvort 90 dögum eftir móttöku skriflegrar yfirlýsingar frá X HF með viðeigandi sönnun um að jafngildri fjárhæð hafi sannanlega verið varið til framkvæmda við búnaðinn eða þann dag sem rafmagnssamningur X HF og Landsvirkjunar öðlast fullt gildi, hvor dagurinn sem síðar verður. Eftir móttöku ofangreindrar skriflegrar yfirlýsingar, skal hafnarsjóði heimilt að endurskoða þær fjárhæðir sem X HF tilgreinir að það hafi varið í hafnarbúnaðinn. Slík endurskoðun skal framkvæmd af fyrirtæki löggiltra endurskoðenda á Íslandi, sem báðir aðilar samþykkja. Kostnaður vegna endurskoðunarinnar skal greiddur af hafnarsjóði nema um sé að ræða efnislegt misræmi milli skriflegrar yfirlýsingar X HF og skriflega endurskoðunarskýrslu.

3.6. Ákveði X HF að fjárfesta í kostnaðarminni hafnarbúnaði en lýst er í viðauka C með samningi þessum skal upphæð sú sem fram kemur í 5. málsg. 3. gr. að framan lækka sem því nemur, þó að því tilskildu að X HF áskilur sér rétt til að breyta hafnarbúnaðinum eins og honum er lýst í viðauka C, að fengnu samþykki hafnarsjóðs.

3.7. Til að fjármagna kostnað við hafnarbúnað X HF, mun hafnarsjóðurinn taka tvö lán hvort á fætur öðru með ríkisábyrgð til samtals 15 ára. Fyrra lánið mun fjármagna greiðsluna skv. 5. málsgrein þessarar greinar þar til [1. júlí 2000]. Síðara lánið skal vera til 12 ára frá [1. júlí 2000]. X HF skal endurgreiða hafnarsjóðnum kostnaðinn við hafnarbúnað X HF, í samræmi við 5. mgr. 3. gr. og 6. mgr. 3. gr. með vöxtum og kostnaði m.v. eftirfarandi skilmála:

[Handwritten signatures and initials]
H.S.S.
MT

- a) Vextir (samkvæmt (c) hér að neðan) fyrra lánsins skulu leggjast við höfuðstól lánsins árlega.
- b) Afborganir ásamt vöxtum skv. (c) hér að neðan, skulu greiddar í jöfnum greiðslum ársfjórðungslega í tíu ár frá [1. júlí 2000].
- c) Gjaldfallnir vextir lánanna skulu vera þeir sömu og lánin sem hafnarsjóðurinn tekur til að fjármagna verkefnið að viðbættu álagi er nemi 0,35%, sem er til að mæta ríkisábyrgðargjaldi og umsýslukostnaði.
- d) Lánin skulu tiltekin í bandaríkjadöllum eða öðrum slíkum gjaldmiðli sem aðilarnir eru sammála um.

Endurgreiðslum X HF er frekar lýst og þær áætlaðar í greiðsluáætlun sem fylgir samningi þessum sem viðauki D. Ef skilmálar þess láns sem hafnarsjóðurinn tekur til að fjármagna hafnarbúnaðinn eru aðrir en áætlaðir eru í viðauka D sem fylgir samningi þessum, þegar framkvæmdum lýkur og áður en hafnarsjóðurinn innir af hendi greiðslu skv. 5. málsg. 3. gr. hér að ofan, samþykka aðilar þessa samnings yfirfara og breyta greiðsluáætlun í samræmi við ofangreinda skilmála og þá reiknireglu sem kemur fram í viðauka D. Einum mánuði áður en hafnarsjóðurinn gengur frá lántöku á árinu [2000] skal hafnarsjóðurinn tilkynna X HF skriflega um skilmála hins nýja láns. X HF skal hvenær sem er hafa rétt til að greiða upp það fé sem X HF hefur fengið frá hafnarsjóðnum skv. 5. málsg. 3. gr. bæði höfuðstól og áfallna vexti ásamt kostnaði sem slík flýting uppgreiðslu kynni að hafa í för með sér.

4. grein

Afnot hafnar og hafnarmannvirkja

4.1. X HF, umboðsmenn þess, starfsmenn og verktakar skulu eiga fullan aðgang að (þ.m.t. inngang og útgang) og afnot af höfninni og hafnarmannvirkjunum til uppskipunar, útskipunar og geymslu á efnum, tækjabúnaði og varningi vegna byggingar og reksturs bræðslunnar, þar með talinn flutningur og bráðabirgðageymsla á slíkum efnum, tækjabúnaði og varningi innan hafnarsvæðisins í samráði við hafnarstjóra að teknu tilliti til réttinda Íslenska járnblendifélagsins hf. samkvæmt hafnarsamningi þess fyrirtækis og hafnarsjóðsins dagsettum 17. maí 1977.

4.2. Háð samkomulagi við Íslenska járnblendifélagið hf. eins og fram kemur í 6. gr. þessa samnings, skal X HF næst á eftir Íslenska járnblendifélaginu hf. hafa forgangsrétt til afnota og aðgangs að höfninni og hafnarmannvirkjunum umfram aðra notendur að því tilskildu að X HF gefi upp með fjórtán daga fyrirvara áætlun um komu og brottfarir skipa í þjónustu bræðslunnar og láti hafnarstjóran vita með minnst þriggja daga fyrirvara um áætlaðan komutíma sérhvers slíks skips.

4.3. Með hliðsjón af því að hafnarsjóðurinn sér um rekstur og viðhald hafnarinnar og með hliðsjón af því að hafnarsjóðurinn veitir X HF tiltekinn forgangsrétt til notkunar hafnarinnar svo og afslátt á vörugjöldum, skuldbindur X HF sig til að nota ekki aðrar hafnir til alls venjulegs innflutnings á helstu hráefnum til bræðslunnar og til alls útflutnings á áli sem framleitt er í bræðslunni (að undanskildum skipsförmum sem

[Handwritten signatures and initials]

nema minna en 100 tonnum) enda séu hafnargjöld skv. 7. gr. samkeppnishæf við gjöld sem álögd eru í öðrum höfnum við Faxaflóa. X HF skal auk ofangreindra undantekninga eingöngu hverfa til innflutnings helstu hráefna og útflutnings áls um aðrar hafnir við óvenjulegar kringumstæður, s.s. ef höfnin eða hafnarmannvirkin geta ekki annað flutningi X HF. Þessi skuldbinding skal gilda svo lengi sem þessi samningur er í gildi.

4.4. X HF skal gæta almennra regla um öryggi og góða reglu í afnotum sínum af höfninni, þar á meðal þeirra reglna, sem settar kunna að verða eru í hafnareglugerðinni.

5. grein

Skipulag og rekstur hafnarinnar

5.1. Höfnin og hafnarmannvirkin að Grundartanga eru í eigu hafnarsjóðsins, sem starfrækir þau og heldur þeim við. Höfnin er rekin sem almenn höfn í samræmi við hafnalögin

5.2. Stjórn og starfræksla hafnarinnar er í höndum hafnarstjórnar fyrir hönd og á ábyrgð fulltrúaráðs eigenda hafnarsjóðs. Hafnarstjóri sér um daglegan rekstur og yfirumsjón hafnarinnar fyrir hönd hafnarsjóðs.

5.3. Reglur um siglingar í höfninni, þ.á.m. reglur um hafnsögu og notkun dráttarbáta, og umferð á hafnarsvæðinu, skulu vera eins og nánar er kveðið á um í hafnarreglugerðinni og hafnargjaldskránni.

5.4. Rekstur hafnarinnar af hálfu hafnarsjóðsins tekur ekki til fermingar eða affermingar á skipum, sem til hafnarinnar koma á vegum X HF, né heldur til starfsrækslu eða viðhalds á hafnarbúnaði samkvæmt 3. gr. samnings þessa sem er á ábyrgð X HF.

5.5. X HF mun leggja til starfsfólk til að sjá um festingu og legustað skipa, sem til hafnarinnar koma á vegum X HF, svo og um afgreiðslu á vatni til slíkra skipa samkvæmt nánara samkomulagi við hafnarstjórnina. Hafnarsjóðurinn getur óskað eftir því að þessi þjónusta af hálfu X HF nái einnig til skipa, er koma annarra erinda. Ef X HF samþykkir að veita slíka þjónustu er X HF er heimilt að taka sanngjarna þóknun fyrir sérhverja slíka þjónustu.

6. grein

Samráð

6.1. Samhliða undirritun samnings þessa undirrita aðilar samkomulag milli hafnarsjóðsins, Íslenska járnblendifélagsins hf. (Í.J. hf) og X HF til að tryggja að höfnin og hafnarmannvirkin verði nýtt með sem bestum og skilvirkustum hætti fyrir alla aðila samkomulagsins, þar sem tekið er meðal annars á eftirfarandi þáttum:

- a) Aðgangur og afnota að höfninni og hafnarmannvirkjum til að fyrirbyggja hugsanlega árekstra Í.J. hf, X HF og annarra notenda.

[Handwritten signatures and initials]

- b) Fyrirkomulag hafnarbúnaðar sem Ú hf og X HF er heimilt að reisa og reka á hafnarsvæðinu, samkvæmt samningum fyrirtækjanna við hafnarsjóðinn.
- c) Við hvaða aðstæður og með hvaða hætti skuli standa að stækkun hafnarinnar, hafnarmannvirkja eða hafnarbúnaðar á hafnarsvæðinu.
- d) Stofnun samráðsnefndar til að fjalla um sameiginleg málefni er tengjast höfninni. Nefndin skal skipuð þremur fulltrúum, einum tilnefndum af hverjum samkomulagsaðila. Hafnarstjóri skal einnig vera viðstaddur fundi nefndarinnar.

7. grein Hafnargjöld

7.1. Fyrir afnot af höfninni á vegum X HF skulu greidd hafnargjöld (skipa- og vörugjöld) í samræmi við ákvæði hafnargjaldskrárinnar og þessarar 7. greinar.

7.2. Skipagjöld, sem greiða ber vegna skipa, er koma við í höfninni í þágu X HF, skulu hvorki vera hærri né viðtækari en sams konar gjöld sem innheimt eru vegna lausafarmsskipa er sigla til annarra hafna á Íslandi.

7.3. Á gildistíma þessa samnings skulu vörugjöld, sem lögð eru á vöru, efni og búnað, sem X HF flytur til hafnarinnar eða frá henni, eða flutt eru til eða frá höfninni á vegum X HF, ákvörðuð sem hér segir:

- a. Vörugjöld sem lögð eru á X HF á hverju ári skulu vera hin sömu og í gildandi gjaldskrá fyrir íslenskar hafnir og samkvæmt b-lið 3. mgr. þessara greinar.
- b. Efni, búnaður og vörur, sem X HF flytur til hafnarinnar eða frá henni, eða sem flutt eru til eða frá höfninni á vegum X HF, skulu flokkuð og afsláttur reiknaður af viðeigandi vörugjöldum sem hér segir:
  - i. 1. flokkur að frádregnum 55 % afslætti: Tekur til allra flutninga til hafnarinnar á hráefnum til bræðslunnar sem nema 100 tonnum eða meira á hvert skip, þar með talið súrál, kox, bik, álflúor, forskautsblokkir, bakskautsblokkir og múrsteinar. Undanskilin eru innflutt byggingarefni. Nú kr. _____ pr. tonn.
  - ii. 1. flokkur: Tekur til allra hráefna, sbr. skilgreiningu í tölulið i. hér að framan, sem flutt eru til hafnarinnar og nema innan við 100 tonnum á hvert skip svo og allra flutninga á vöru, efnum og búnaði frá höfninni, að undanskildum byggingarefnum. Nú kr. _____ pr. tonn.
  - iii. 2. flokkur: Tekur til allra flutninga byggingarefna og tækja til og frá höfninni. Nú kr. _____ pr. tonn.

7.4. Ef stækkun á höfninni og/eða hafnarmannvirkjunum er framkvæmd í samræmi við 8. gr. þessa samnings er það vilji og ætlun aðilanna, að sérhver slík stækkun skuli ekki leiða til hækkunar á hafnargjöldum. Þrátt fyrir framangreint eru aðilarnir sammála um að ef stækkun hafnarinnar á sér stað:

- a) í samræmi við 2. mgr. 8. gr. þá skal X HF greiða vörugjöld samkvæmt 3. mgr. 7. gr. án nokkurs afsláttar þar til heildarútflutningur um höfnina hefur náð [1,250,000] tonnum,
- b) í samræmi við 3. mgr. 8. gr. þá skal X HF greiða vörugjöld samkvæmt 3. mgr. 7. gr. án nokkurs afsláttar þar til heildarútflutningur á vegum X HF um höfnina hefur náð [100.000] tonnum á ári eftir stækkun bræðslunnar.

8. grein

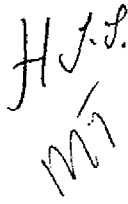
Stækkun hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna

8.1. Hafnarsjóði er heimilt að gera áætlanir um síðari stækkun hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna, og skal honum heimilt að framkvæma slíka stækkun hvenær sem er. Slíkar framkvæmdir skulu gerðar þannig að þær trufla ekki venjulega starfsemi hafnarinnar eftir því sem mögulegt er. X HF skulu ávallt veittar upplýsingar um allar byggingarframkvæmdir sem fyrirhugaðar eru við höfnina og samráð skal haft við X HF um allar stækkunaráætlanir varðandi hafnarmannvirkin með hæfilegum fyrirvara áður en þeim er hrundið í framkvæmd, bæði um tilhögun þeirra og tímasetningu.

8.2. Ef samkomulag næst ekki um þau grundvallaratriði sem sett eru fram í 6. gr. þessa samnings með aðilum til að mæta þörfum bræðslunnar vegna árlegrar framleiðslugetu u.þ.b. 60.000 tonnum af áli á ári, skal hafnarsjóður stækka höfnina og hafnarmannvirkin í samræmi við ákvæði hafnarstækkunarviðauka sem fylgir sem viðauki E með þessum samningi.

8.3. Báðir aðilar hafa áhuga á stækkun hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna og eru sammála um að skref skuli tekin til að hrinda stækkuninni í framkvæmd, þegar flutningur um höfnina nemur meiru en 650.000 tonnum á ári og/eða ef vart verður við truflanir á umferð um höfnina. Þrátt fyrir það sem að framan greinir, skal X HF heimilt að fá höfnina og hafnarmannvirkin stækkuð í kjölfar stækkunar eða fyrirhugaðrar stækkunar bræðslunnar umfram 100.000 tonna ársframleiðslu. Aðilarnir skulu koma sér saman um lýsingu á stækkun hafnarinnar og tímaáætlun um verklok slíkra framkvæmda. Hafnarsjóður skal framkvæma allar stækkanir á höfninni og hafnarmannvirkjum.

8.4. Aðgangur að höfninni og hafnarmannvirkjunum í þágu X HF nær ekki til stækkana á höfninni nema aðilarnir samþykki slíkt eða slíka stækkun megi rekja til beiðni X HF í samræmi við 2. eða 3. mgr. 8. gr. Ef stækkun er framkvæmd að beiðni X HF, skal aðgangur að stækkuninni háður sérstöku samkomulagi milli aðilanna þar sem tekið verði tillit til áætlaðrar notkunar X HF á þeim tíma sem það fór fram á stækkunina.

9. grein Útvegum á vatni til hafnarinnar

9.1. Hafnarsjóðurinn mun afhenda vatn handa skipum og til annarrar notkunar í tengslum við rekstur hafnarinnar, að magni sem nemur 10 sekúndulítrum (við minnst 5 kg/cm² þrýsting). Gjöld sem tekin eru af skipum og öðrum notendum hafnarinnar skulu ákvörðuð með eðlilegri hliðsjón af kostnaði hafnarsjóðs af þessu fyrirkomulagi.

10. grein Önnur réttindi X HF.

10.1. Auk þeirra réttinda, sem kveðið er á um í 3. gr. þessa samnings, skal X HF eiga rétt til að leggja rör, leiðslur, strengi og rafmagnslínur undir og yfir hafnarsvæðið og höfnina eftir því sem þörf krefur vegna starfrækslu bræðslunnar, að fengnu samþykki eigenda hafnarsvæðisins og að áskildu samþykki hafnarsjóðsins að því er varðar tegund og staðsetningu slíkra mannvirkja. Ekki skal synja um slíkt samþykki með ósanngjörnum hætti.

10.2. X HF skal að fengnu samþykki eigenda hafnarsvæðisins eiga rétt til að taka vatn úr sjó og flytja það til bræðslulóðarinnar yfir hafnarsvæðið. X HF skal í þessu sambandi eiga rétt til að setja upp dælubúnað fyrir sjó á hafnarsvæðinu að áskildu samþykki hafnarsjóðsins að því er varðar tegund og staðsetningu slíkra mannvirkja. Ekki skal synja um slíkt samþykki með ósanngjörnum hætti.

10.3. X HF skal að fengnu samþykki eigenda hafnarsvæðisins eiga rétt til að losa skolp og affallsvatn auk vatns frá framleiðslutækjum verksmiðjunnar yfir hafnarsvæðið og í sjó út fyrir utan höfnina, að því áskildu, að fylgt sé til hlítar viðeigandi íslenskum lögum, reglugerðum og starfsleyfi samkvæmt 5. grein fjárfestingarsamningsins. Slík fráveita skal vera á áhættu X HF.

10.4. Réttindi þau, sem X HF eru veitt með þessari grein, skulu vera án endurgjalds, en allar framkvæmdir og ráðstafanir vegna hagnýtingar þeirra eru á kostnað, ábyrgð og áhættu X HF, þ.m.t. allur viðhaldskostnaður. Sérhverjar slíkar ráðstafanir skulu framkvæmdar án óþarfa truflana venjulegrar starfsemi við höfnina, eftir því sem mögulegt er.

10.5. Á meðan á byggingu álbræðslunnar stendur, skulu X HF og verktökum þess heimil, í samráði við hafnarstjórn, bráðabirgðaafnot af landi innan hafnarsvæðisins.

11. grein Uppsagnarákvæði

11.1. Ef þessum samningi er af einhverjum ástæðum sagt upp af hálfu X HF skal það greiða hafnarsjóði að fullu og í samræmi við þær skuldbindingar og ábyrgðir sem það hefur gengist undir samkvæmt þessum samningi, allar upphæðir sem X HF hefur fengið frá hafnarsjóði samkvæmt 5. - 7. mgr. 3. gr., bæði höfuðstól, kostnað og áfallna vexti svo og upphæðir skv. 7. gr. þessa samnings, sem ekki hafa verið greiddar á þeim

[Handwritten signatures and initials]

degi sem samningnum er sagt upp. Slík fjárhæð skal vera greidd innan 30 daga frá uppsögn samningsins.

11.2. Nú kemur til endanlegrar stöðvunar starfrækslu álbræðslunnar og skulu þá ekki gerðar neinar kröfur um uppgræðslu eða endurbætur á hafnarsvæðinu, að því tilskildu að X HF eða sá aðili sem tekið hefur við starfseminni ábyrgist að öll hættuleg úrgangsefni, eins og þau eru skilgreind í mengunarvarnarreglugerð nr. 48/1994 eða starfsleyfi samkvæmt 5. grein fjárfestingarsamningsins, verði fjarlægð af hafnarsvæðinu. X HF er ekki skylt að hreinsa úrgangsefni af hafnarsvæðinu að svo miklu leyti sem slíkur úrgangur var meðhöndlaður í samræmi við starfsleyfið.

11.3. Hafnarsjóður getur sagt upp samningi þessum með tilkynningu til X HF með 90 daga fyrirvara, ef einhver greiðsla, sem X HF á að greiða hafnarsjóði og fallin er í gjalddaga, er ógreidd [90] dögum eftir gjalddaga. Ef viðkomandi greiðsla er ekki innt af hendi innan þessara 90 daga telst samningnum sagt upp á þeim degi, sem tekinn er fram í tilkynningunni og skal X HF greiða hafnarsjóði að fullu og í samræmi við þær skuldbindingar og ábyrgðir sem það hefur gengist undir samkvæmt þessum samningi, allar upphæðir sem X HF hefur fengið frá hafnarsjóði samkvæmt 5.-7. mgr. 3. greinar, og ógreiddar upphæðir samkvæmt 7. grein, bæði höfuðstól, kostnað og áfallna vexti, sem ekki hafa verið greiddir á þeim degi sem samningnum er sagt upp. Slík fjárhæð skal vera greidd innan 30 daga frá uppsögn samningsins.

11.4. Á sama tíma og hafnarsjóður sendir frá sér tilkynningu samkvæmt 3. mgr. 11 gr. til X HF, skal hann einnig senda eintak af slíkri tilkynningu til [ ]viðkomandi lánveitanda slíkra lána, sem getið er um í 2. mgr. 16. gr. Hver einstakur lánveitandi hefur síðan [60] daga frá því að tilkynningin berst honum til að greiða hafnarsjóðnum upphæðina fyrir hönd X HF, en við svo búið skal réttur hafnarsjóðs, til að segja upp samningnum, falla niður. Greiðsla lánveitanda leysir X HF ekki undan skuldbindingum sínum og lánveitandinn verður ekki skuldbundinn á neinn hátt samkvæmt samningnum, þótt hann inni slíka greiðslu af hendi.

12. grein

Lög þau, sem fara skal eftir, og deilumál

12.1. Um samning þennan og túlkun hans fer eftir íslenskum lögum. Ef annað er ekki sérstaklega tekið fram í samningi þessum skulu íslensk lög og reglugerðir gilda.

12.2. Sérhver deila, sem rísa kann út af samningi þessum eða í sambandi við hann, skal háð lögsögu íslenskra dómstóla, nema annar aðili kjósi að leggja deiluna í gerð, sbr. 3. mgr. 12. gr. og sendi hinum aðilanum skriflega tilkynningu þess efnis. Hafi hinn aðilinn þá þegar vísað málinu til íslenskra dómstóla, skal tilkynningin send þrjátíu (30) dögum eftir að stefna hefur verið birt. Hinn aðilinn skal þegar eftir að honum hefur borist tilkynningin leggja fyrir dómstólinn, þar sem málinu hefur verið vísað til, kröfu þess efnis að málarekstri fyrir dómstólnum verði hætt. Í samræmi við ákvæði þessarar greinar má vísa hverri deilu, sem aðilum tekst ekki að leysa sín í milli, til héraðsdóms Reykjavíkur. Varnarþing þetta á sömuleiðis við, ef leita þarf fullnustu á gerðardómsúrskurði sem kveðinn yrði upp milli aðilanna.

[Handwritten signatures and initials]

12.3. Verði aðilarnir ekki ásáttir um annað á þeim tíma, skal öll gerðardómsmeðferð á deilum, er rísa kunna út af samningi þessum eða í sambandi við hann, falin gerðardómi þriggja manna, og skipi hafnarsjóður einn þeirra, X HF annan og aðilarnir sameiginlega hinn þriðja. Ef aðilarnir koma sér ekki saman um skipun þriðja gerðarmannsins, skal hann skipaður af héraðsdómi Reykjavíkur eftir beiðni annars hvors aðila. Ef hafnarsjóður eða X HF skipar ekki gerðarmann sinn innan sextíu daga frá því að gerðardómsbeiðni barst frá hinum aðilanum, skal gagnaðilanum heimilt að biðja héraðsdóm Reykjavíkur að útnefna annan gerðarmanninn, og ef hafnarsjóður og X HF skipa ekki gerðarmann sinn innan sextíu daga skal hann skipaður af héraðsdómi Reykjavíkur í samræmi við framanritað. Gerðarmenn skulu fullnægja hæfisskilyrðum 6. gr. laga um samningsbundna gerðardóma nr. 53/1989. Gerðardómsmálið skal háð í Reykjavík á íslensku. Málsmeðferð fyrir gerðardómnum skulu gerðarmenn ákveða með hliðsjón af almennum reglum samkvæmt íslenskum lögum um meðferð einkamála fyrir rétti. Gerðarmenn skulu greina forsendur að úrskurði sínum. Þeir ákvarða kostnað af málinu og skiptingu hans milli aðila. Sérhver ákvörðun, sem tekin er með atkvæðum meirihluta gerðarmanna eða ef meirihluti næst ekki með atkvæði þriðja gerðarmannsins, skal vera endanleg, bindandi, aðfararhæf og óáfrýjanleg.

13. grein Óviðráðanleg öfl

13.1. Í samningi þessum eru óviðráðanleg öfl (*force majeure*) hér með skilgreind þannig að þau taki til ófriðar (hvort sem um stríðsyfirlýsingu er að ræða eða ekki), styrjaldaraðgerða, hernáms, byltinga, uppreisna, borgarastyrjalda, uppþota, uppreisna, fjöldauppnáms, múgæsinga, sjórána, skemmdarverka, geislavirkni, drepsóttá, sprenginga, eldsvoða, jarðskjálfta, eldgosa, storma, flóðbylgja, flóða, meiriháttar ísingar, þurrka, eldinga, sóttkvía, flutningsbanna, almennrar stöðvunar á flutningum eða siglingum eða hvers kyns ámóta atvika sem ekki er unnt að koma í veg fyrir eða hafa stjórn á með eðlilegum ráðum af hálfu aðilanna, og í þessu tilliti skulu óviðráðanleg öfl einnig taka til allsherjarverkfalla, staðbundinna verkfalla, viðskiptaþvingana, verkfanna, eða ámóta vinnutruflana á Íslandi sem aðili sá, er fyrir slíku verður, hefur ekki getað komið í veg fyrir eða haft stjórn á, þótt hann hafi beitt öllum eðlilegum ráðum, sem honum voru tiltæk, en eingöngu um þann tíma, sem aðilanum var ókleift að binda enda á ástandið með öllum slíkum ráðum sem honum voru tiltæk.

13.2. Eigi skal misbrestur eða aðgerðarleysi af hálfu aðilanna um að efna nokkra skuldbindingu sína samkvæmt samningi þessum teljast vanefnd á slíkri skuldbindingu ef og að því leyti, sem misbresturinn eða aðgerðarleysið er af völdum óviðráðanlegra aflu.

13.3. Sá aðili, sem bera vill fyrir sig óviðráðanleg öfl samkvæmt þessari grein, skal hafa sönnunarbyrði um tilvist slíkra óviðráðanlegra aflu. Misbrestur eða aðgerðarleysi skal, að því er grein þessa varðar, því aðeins teljast vera af völdum óviðráðanlegra aflu, að sá aðili, sem hlut á að slíkum misbresti eða aðgerðarleysi, sanni (a) að misbrestur hans eða aðgerðarleysi sé bein afleiðing af óviðráðanlegum öflum eins og þau er skilgreind í 1. mgr. 13. gr. hér að framan, og (b) að hann hafi sýnt hæfilega aðgæslu og gripið til allra annarra ráða, sem eðlileg mega teljast, til þess að forðast slíkan misbrest eða aðgerðarleysi.

H.J.J.
M.F.

13.4. Hvor aðili samnings þessa skal tafarlaust tilkynna hinum um óviðráðanleg öfl, sem valda misbresti eða aðgerðarleysi um að efna eigin skuldbindingar hans samkvæmt samningi þessum. Jafnframt skal aðilinn gera allt, sem í hans valdi stendur, til þess að draga úr áhrifum þessa misbrests hans eða aðgerðarleysis um fullar efnidir. Sá aðilinn sem telur að um óviðráðanleg öfl sé að ræða skal tilkynna hinum aðilanum um að stöðvun vegna óviðráðanlegra afla séu ekki lengur til staðar og gera allar eðlilegar ráðstafanir, sem á hans valdi eru, til að hefjast handa á ný um að efna skuldbindingar sínar samkvæmt samningi, með sem minnstum mögulegum töfum.

13.5. Samningstími þessa samnings skal lengjast um jafnlangt tímabil og óviðráðanleg öfl vara.

14. grein Samningstími

14.1. Samningur þessi skal öðlast gildi við undirritun af hálfu samningsaðila, samanber 11. gr. og 5. mgr. 13. gr., og gilda til 1. júlí 2020 ("samningstími") og skal þá falla úr gildi án uppsagnar. Hafi rafmagnssamningur á milli X HF og Landsvirkjunar ekki tekið gildi 1. júní 1997 skal samningur þessi falla úr gildi nema hafnarsjóður og X HF komi sér saman um annað, skriflega. Ef rafmagnssamningnum er sagt upp fyrir lok samningstímans af einhverri ástæðu, skal X HF hafa rétt til að segja þessum samningi upp, með skriflegri tilkynningu um það til hafnarsjóðsins.

14.2. Við lok gildistíma þessa samnings samkvæmt 1. málsg. 14. gr. skal X HF eiga þess kost að framlengja samning þennan um tíu ár í senn. Ákveði X HF að nýta þessa heimild skal það tilkynna um slíkt skriflega til hafnarsjóðs eigi síðar en tveimur árum áður en hvert tímabil rennur út. Slíkar framlengingar skulu lúta sömu skilyrðum og ákvæðum og gilda um upprunalega samningstímann.

15. grein Tungumál

15.1. Opinber tungumál samnings þessa eru íslenska og enska og skulu bæði málin jafngild. Ef um misræmi eða túlkun er að ræða á milli íslenska og enska textans, skal íslenski textinn gilda.

16. grein Framsal

16.1. Réttindi og skuldbindingar samkvæmt samningi þessum skal hvorugur aðili geta framselt, úthlutað eða falið öðrum án samþykkis hins aðilans, og sérhvert áformað framsal eða umboðsgjöf án slíks samþykkis skal vera ógilt og óvirkt með öllu. Ekki skal synjað um slíkt samþykki með ósanngjörnum hætti.

16.2. Þrátt fyrir ákvæði í 1. mgr. 16. gr. er X HF heimilt að framselja réttindi sín og skuldbindingar samkvæmt samningi þessum, án samþykkis hafnarsjóðs, til

fjármögnunaraðila sem tryggingu fyrir hverskonar fjármögnun í tengslum við verkefnið. Að gerðu sérstöku samkomulagi milli hafnarsjóðs og viðkomandi fjármögnunaraðila, ef gengið er að tryggingunni, skal hafnarsjóður samþykkja framsal á réttindum og skuldbindingum X HF samkvæmt þessum samningi til hvaða aðila sem kann að öðlast rétt X HF í bræðslunni.

17. grein

Breytingar og endurskoðun

17.1. Samningi þessum verður aðeins breytt með skriflegum og löglega undirrituðum viðbótarsamningi sem samningsaðilar gera með sér.

17.2. Við gerð samnings þessa viðurkenna aðilar að ekki sé raunhæft að hyggjast setja fram ákvæði um hvernig bregðast skuli við öllu því sem upp kann að koma á gildistíma hans. Lýsa aðilar yfir þeim ásetningi sínum að samningnum verði beitt af sanngirni í skiptum þeirra og án þess að hagsmunir annars hvors þeirra bíði tjón af, þegar tekið er tillit til þess hvernig skipt er því hagræði og þeirri áhættu sem af honum leiðir. Fari þó svo að atburðir, aðrir en atburðir á valdi aðila sjálfra eða eigenda þeirra, sem aðilar hafa ekki leitt huga að og ekki var réttilega unnt að ætlast til að séðir yrðu fyrir, þar á meðal að grundvallarbreytingar verði í áliðnaðinum, og þeir raski jafnvægi samnings þessa í grundvallaratriðum þannig að af leiði ósanngirni í skiptingu á hagræði og áhættu milli aðila, þá skulu aðilar eiga með sér samningaviðræður í góðri trú og leita eftir bestu getu samkomulags um breytingu á samningi þessum í því skyni að uppræta orsök eða orsakir þeirrar ósanngirni sem um er að ræða. Fari svo að aðilar verði ekki ásáttir um að slíkri ósanngirni sé til að dreifa eða um orsakir hennar eða afleiðingar, getur hvor þeirra um sig lagt það atriði í gerð eins og kveðið er á í 3. málsg. 12. gr. í samningi þessum. Skulu þeir þá í góðri trú leitast við að ná samkomulagi í ljósi niðurstöðu gerðardómsins. Geti þeir ekki komið sér saman um slíka breytingu, getur hvor aðili um sig lagt þá deilu í gerð eins og kveðið er á um í 3. málsg. 12. gr.

17.3. Þrátt fyrir framangreint, getur hvorugur aðili borið fyrir sig ákvæði 2. málsg. 17. gr. fyrir 1. júní 2008 eða oftár en einu (1) sinni á samningstímanum. Breytingar sem gerðar eru á þessum samningi og taka gildi samkvæmt gerðardómi, sbr. 3. málsg. 12. gr. skulu ekki taka mið af efnahagslegum áhrifum á viðkomandi aðila er eiga sér stað fyrir 1. júní 2008.

17.4. Ákvæði þessarar 17. greinar eru umsamin og samþykkt með vitneskju beggja aðila um ákvæði 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa eins og þeim var breytt með lögum nr. 11/1986 og 14/1995. Ákvæði 17. greinar koma í staðinn fyrir fyrrgreint ákvæði 36. gr. nefndra laga.

18. grein

Tilkynningar

18.1. Allar tilkynningar, sem krafist er eða leyfðar eru í samningi þessum, skulu vera skriflegar, sendar með símbréfi og staðfestar með bréfi, en tilkynning er lögleg og

[Handwritten signatures and initials]
HJ-J.
m1

fullnægjandi ef hún er send í ábyrgðarflugpósti og burðargjald greitt eða með símbréfi og staðfest með ábyrgðarpósti, til eftirgreinds viðtakanda:

Til hafnarsjóðs:

Hafnarsjóður Grundartangahafnar
b.t. hafnarstjóra
Grundartanga, Skilmannahreppi
301 Akranesi
Ísland

Símbréf:
Til X HF :

_____

Afrit til: Columbia Ventures Corporation
1220 Main Street. Suite 200
Vancouver
98660 Washington
United States of America

Símbréf: 1 360 693 1735

18.2. Aðili, sem rétt á til tilkynningar, sem krafist er eða heimiluð í samningi þessum, getur afsalað sér þeim rétti skriflega, hvort sem er fyrir eða eftir að hennar er krafist eða hún heimiluð.

18.3. Tilkynningar, sem gerðar eru á þann hátt sem hér er mælt fyrir um, skulu taldar hafa verið veittar tíu (10) almanaksdögum eftir að þær hafa verið póstagðar eða tveimur virkum dögum eftir sendingu þeirra hafi þær verið sendar með símbréfi, enda sé staðfesting síðan móttækin í ábyrgðarbréfi ef um símbréf er að ræða.

19. grein Ýmis ákvæði

19.1. Samningur þessi skal undirritaður og afhentur af aðilum í þremur eintökum, og er eitt eintak ætlað til þinglýsingar. Sérhvert eintak telst frumeintak og jafngilt hinum eintökunum.

19.2. Sérhver samningsaðili skal afhenda hinum aðilanum lögfræðiálit á því formi sem samningsaðilar komast að gagnkvæmu samkomulagi um.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hefur samningur þessi verið undirritaður af hálfu hafnarsjóðs og X HF á þeim degi sem í upphafi var ritaður, í þremur eintökum, og er eitt þeirra ætlað til þinglýsingar.

[Handwritten signatures]

Fyrir hönd hafnarsjóðs
Grundartangahafnar

Fyrir hönd X HF.

Stjórnarformaður

Stjórnarformaður

Samþykki ríkisstjórnarinnar á samningi þessum vegna heimildarlaga og skuldbindingum ríkisins er hér með staðfest. Ríkisstjórnin samþykkir jafnframt sem meginskuldbindingu sína að greiða að kröfu X HF sérhverja og allar fjárhæðir, samkvæmt 5. mgr. 3. gr. samnings þessa eins og þær eru á hverjum tíma, sem hafnarsjóðnum ber að greiða X HF í tengslum við eða samkvæmt skilmálum samnings þessa.

D.U.S.

Ríkisstjórn Íslands

VIÐAUKAR:

- A - Bræðslulóðarkortið
- B - Hafnaráætlun
- C - Hafnarbúnaðurinn
- D - Greiðsluáætlun - Endurgreiðsluáætlun
- E - Stækkun hafnarinnar

Handwritten signatures and initials:
Sýsla H.A.J.
MT

11

GRUNDARTANGI ALUMINIUM SMELTER PROJECT

SUMMARY

COLUMBIA VENTURES CORPORATION

February 1997

Nomura Bank International

B A B C O C K & B R O W N

1. EXECUTIVE SUMMARY

Introduction

Columbia Ventures Corporation ("Columbia" or the "Sponsor"), a private U.S. company with extensive management experience in aluminium smelting, recycling, casting, extruding and fabricating, intends to construct, own and operate a state-of-the-art aluminium smelter in Iceland (the "Project"). The Project is a single 60,000 tonnes annual capacity potline, expected to start production in mid-1998. Subsequently the smelter could be expanded to 180,000 tonnes annual capacity if and when the market demands and power is made available. The Project cost including working capital is estimated at \$188 million. Columbia is seeking non-recourse senior debt financing facilities for \$152 million with the remainder being provided by equity, subordinated debt and Icelandic government loans.

VAW Aluminium AG ("VAW"), the largest German aluminium company and part of the VIAG Group, is providing the smelting technology, certain essential pieces of equipment and software, a long-term supply of baked carbon anodes, as well as engineering, construction and commissioning assistance.

The Project will be a tolling facility. Billiton Marketing & Trading B.V. ("Billiton"), a Dutch subsidiary of Gencor, one of the largest aluminium, bauxite and alumina producers in the world, will supply all of the smelter's primary raw material requirement (alumina) and take all of the metal produced by the smelter under a long-term contract which links the price paid for the metal to the world price of aluminium on the London Metal Exchange ("LME").

The National Power Company of Iceland ("Landsvirkjun") is to provide electrical power under a long-term contract which is also linked to the market price of aluminium.

By virtue of these arrangements the Project is insulated from all but the most extreme risks with respect to long-term aluminium prices and hedged against divergent variations in production costs (mainly power and raw material) and final aluminium prices.

Key Project Features

The Project has been developed to take advantage of perceived market opportunity and Columbia's purchase, in 1995, of certain existing VAW production assets which are available for assembly in Iceland. As a result, Columbia can bring the smelter facility into operation months earlier than would be possible on a 'green field' basis, and at a materially lower cost. The Project enjoys a number of key and beneficial features as follows:

- ❑ ownership of existing assets including the rectifier system, pot tending machines, the rodding shop, the anode system and certain cathode busbar parts which represent less than 10% of the capital expenditure of the Project and are ready for immediate refurbishment and installation in Iceland;
- ❑ VAW will oversee the implementation of its technology as well as guarantee the plant's performance. Once installed and operating, the smelter will have a useful life of more than 20 years;
- ❑ a long term supply of low cost energy which price will reflect world aluminium prices as set on the LME under a 20 year contract with Landsvirkjun, the National Power Company of Iceland;
- ❑ the full support of the Government of Iceland evidenced through specific agreements including an Investment Agreement and an Act of Parliament;
- ❑ an ideal location adjacent to port facilities for unloading and loading of alumina and metal, with all necessary consents and licences;
- ❑ guaranteed raw material supply and guaranteed offtake for 100% of metal production under a long term tolling contract, linked to world aluminium prices;
- ❑ strong contract counterparties with exceptional experience and market positions: Billiton, a wholly owned subsidiary of Gencor, is one of the world's leading aluminium companies. VAW has a world class reduction technology and is itself an important producer of aluminium. The National Power Corporation of Iceland is renowned for its reliability and has never failed to supply a key customer with firm power in over 15 years; and
- ❑ a sponsor with proven track record and industry experience.

Investment Rationale

During the past ten years approximately 4.377 million tonnes of new smelting capacity has been built at an average cost of more than US \$4000 per tonne. Owing to the favourable smelter procurement and installation arrangements made by Columbia, the Project's installed capital cost will be around US \$3000 per tonne yielding as much as 25% capital cost advantage over competing new capacity and some installed capacity.

This capital cost advantage is combined with low cost, aluminium price linked energy supply and favourable tolling arrangements. Together these features confer a significant competitive advantage on the Project and create robust project economics. The Project's operating costs are covered down to an aluminium price of US \$850 per tonne, a level of aluminium prices not seen since 1974. This compares to Metal Bulletin Research forecasts of an average price for aluminium over the first three years of operation of above \$2000/tonne and more than \$1,725/tonne over the next ten years.

An aluminium smelter is not a depleting asset such as a mine or oil well, nor is its life limited through contract (as is the case for many independent power projects). Smelters are long lived and, because of the need to replace pots regularly every six years or so, they remain young. For example, the Vanalco smelter in Vancouver, Washington is now 60 years old but still operating at full capacity. Unless an entirely novel method of aluminium production is discovered, there is virtually no functional obsolescence in a smelter of the type proposed for the Project, which uses state-of-the-art technology and consistently will operate near the theoretical maximum capacity and efficiency.

The Project Sponsor

Columbia was formed in 1988 as the holding company for acquisitions by Columbia Aluminium Corporation ("CAC"). CAC had been founded in 1987 by Kenneth D. Peterson, Jr., President and CEO of Columbia, to purchase a 160,000 tpy primary aluminium smelter in Goldendale, Washington, USA. Since 1988 Columbia has acquired and developed five extrusion and fabrication plants as well as two recycling facilities. In addition, Columbia has a marketing and trading company located in Louisville, Kentucky. In May 1996, Columbia was split off from CAC, with the Goldendale smelter remaining part of CAC and Columbia retaining the extrusion and fabrication plants, the recycling facilities and all of the assets related to the development of the Project.

Columbia's corporate headquarters are in Vancouver, Washington, and its operating businesses employ 850 people in Kentucky, Texas, California and Oregon.

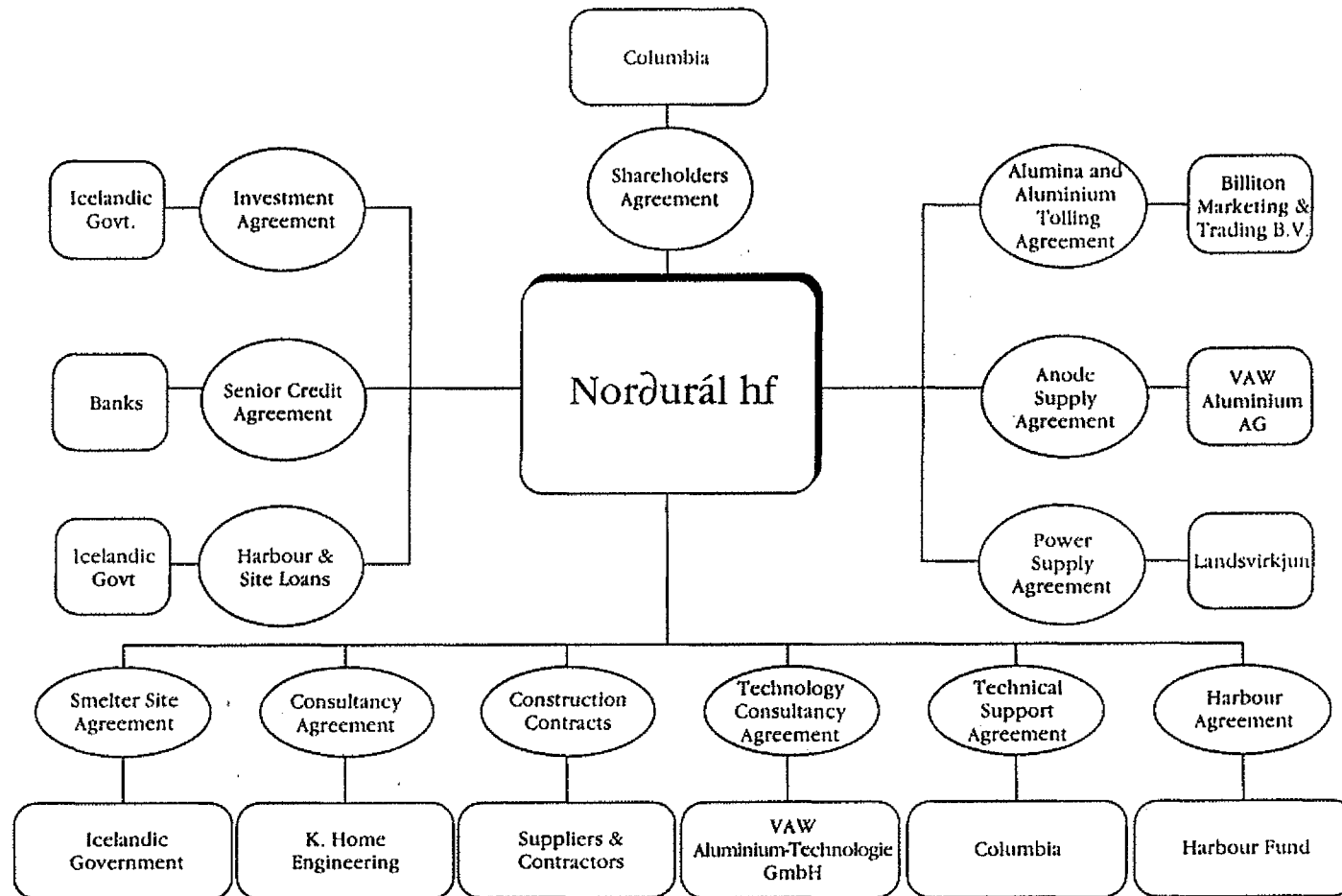
Columbia is wholly owned by Mr Peterson. Columbia's total assets have a book value of more than \$160 million, with liquid assets accounting for approximately 45% per cent. The company's net worth is in excess of \$130 million.

The Project Company

The Project will be implemented by a special purpose company incorporated in Iceland: Norðurál hf which is a wholly owned subsidiary of Columbia or a Columbia owned company.

A detailed contract structure (shown diagrammatically overleaf) is being developed between Columbia and the various contract counterparties. All contracts will have been entered into by financial close.

Contract Structure

The Smelter

The smelter will comprise the following key elements:

- A single potline consisting of 120 prebake reduction cells complete with cranes and other pot room equipment housed in two parallel and connecting buildings;
- an alumina offloading, handling and storage system including two 15,000 tonne main storage silos;
- a fume treatment plant to ensure that gaseous emissions produced by the reduction cells meet the required levels;
- a complete anode rodding shop including pre-cleaning, butt crushing and anode storage facilities housed in a separate and connected building;
- a simple casthouse for producing 25 kg standard ingots of primary metal housed in a building adjacent to the potline building;
- an electrical substation for transforming the incoming 220 Kv AC supply down to a variable DC voltage of approximately 520 volts, housed in a separate building connected to the end of the potline building;
- a 5000 m² maintenance workshop and parts warehouse in a building adjacent to the rodding shop; and
- an administration office including a canteen, employee shower and locker room in a separate building.

Norðurál hf will operate and maintain the Smelter with more than 100 Icelandic employees trained by VAW and supervised by Columbia management. In addition to the General Manager, Norðurál hf will have managers responsible for Administration, Engineering and Production.

Construction Arrangements

The Smelter will be designed, engineered, built, tested and commissioned using a set of well proven, traditional construction arrangements used in the aluminium industry. The areas of responsibility and the parties responsible are as follows:

Process Technology	VAW
Project and Construction Management	K. Home Engineering
Engineering	HRV Consortium K. Home Engineering
Supply and Delivery	Material and Equipment Suppliers
Construction, Installation,	Construction & Siteworks
Testing & Commission	Contractors and VAW

In addition to its specific obligations, VAW will provide general technical support to Columbia, K. Home Engineering and the HRV Consortium (represented by Hönnun, Rafhönnun and VST Engineering) throughout the period. It is expected that VAW will be involved in reviewing all aspects of development, design, engineering, relocation of the existing assets, testing, commissioning and start-up of the Smelter related to the implementation of the VAW technology.

The construction arrangements are expected to comprise approximately 20 major procurement packages, several minor procurement items and a number of miscellaneous purchase orders. The budget for third party contracts, purchase orders and equipment purchased from VAW is summarised in the table below.

Major Procurement Packages	US\$ 120.0 m
Minor Procurement Items	US\$ 5.5m
Existing VAW Equipment	US\$ 11.8 m
Total	US\$ 137.3 m

Columbia conservatively forecasts that construction of the Smelter will require 17 months from Project Start Date to First Metal Date. Project Start Date is the date when the initial key orders can be placed and is expected to occur on 31 March 1997. First Metal Date would then follow on 31 August 1998, with 50% production by 15 October 1998 and full production from 120 pots occurring on 1 January 1999.

Site and Harbour Facilities

The Smelter will be located on an 82 hectare site at Grundartangi, Iceland, 120 km from Reykjavik by road (50 km after a road tunnel opens in 1998). The site consists of flat, undeveloped land covered by a thin layer of peat and underlain by bedrock. Adjacent to the site is a 70,000 tpy ferrosilicon plant owned by Icelandic Alloys.

The site is suitable for a project of this nature since it is 3 km from the robust Brennimegur electrical substation and only one hundred meters from the base of the Grundartangi Harbour.

The site is owned by the State Treasury of Iceland (the Treasury), which will lease it to Norðurál hf. In addition, the Icelandic Treasury will provide \$7 million to Norðurál hf in the form of a loan to cover all necessary site preparation costs. Norðurál hf shall repay the loan to the Treasury over a 20 year period, commencing three years after Financial Close.

The Grundartangi Harbour is owned by the Grundartangi Harbour Fund, an independent public fund jointly owned by the local municipalities in the vicinity of the harbour and by the districts of the local counties. At present, the harbour serves the import of raw materials and the export of finished product for the Icelandic Alloys plant, but the harbour is only utilised for approximately 75 days per year. Columbia has completed negotiations of a Harbour Agreement with the Grundartangi Harbour Fund for the use of the Harbour. Under the Harbour Agreement, Columbia and the adjacent ferrosilicon plant will enter in to a working agreement for the use of the harbour.

By the time the smelter commences operations, the Harbour Fund will have extended the existing dock by approximately 250 meters, allowing vessels of up to 30,000 - 40,000 dwt to berth at the harbour.

Columbia will install its own alumina handling system, cranes and other installations on the extended dock. The Harbour Fund will provide up to \$3 million to Norðurál hf in the form of a 15 year loan to cover Columbia's installation costs. The obligation of the Harbour Fund is guaranteed by the Government of Iceland. The harbour loan will be repaid over 12 years, following a three year grace period.

Alumina and Aluminium Arrangements

Under a 10 year tolling agreement with Norðurál hf, Billiton Marketing & Trading B.V. (Billiton) will supply alumina to and take metal (aluminium) from the Project. The agreement, which is consistent with current industry practice, provides that Billiton will supply alumina to the Smelter's dock and take aluminium from the Smelter's dock. Norðurál hf will convert alumina to aluminium for a tolling fee.

Save for an initial charge of alumina required to establish and maintain an operating metal pad in the pots, Billiton will supply the alumina at its own expense. The conversion rate of alumina to aluminium is set at 1.935 tonnes of alumina per tonne of aluminium but Billiton will take all metal produced and always supply sufficient alumina to run the smelter at capacity. The agreement calls for delivered metal of a purity of P1O2O. If higher purities are achieved and can be sold for a premium by Billiton, Billiton and the Project will equally share the premium. Billiton will receive a discount if lower purities are produced, which may occur during the start-up period.

This tolling agreement will enable Norðurál hf to eliminate or dramatically reduce working capital for raw materials and finished metal stocks, to avoid metal freight and marketing costs altogether and to accelerate cash flow from receivables from the industry standard of 30 days to 21 days. Each of these factors contributes to the Project's financial strength and its competitive position as a low cost facility.

Billiton owns bauxite and alumina producing capacity in Australia, Surinam and Brazil. The Project will account for only 7% of Billiton's bauxite/alumina annual capacity and 6% of its annual aluminium sales volumes.

Anode Supply

VAW aluminium AG (VAW AG) will supply the Project with 35,000 mt per year of baked carbon anodes from its Rheinwerk smelter in Neuss, Germany under a ten year anode supply agreement. The anode price will be based on a formula which varies with the cost of raw materials, labour and energy. If the Rheinwerk smelter is closed after 2003, VAW AG may terminate supplying anodes upon 12 months notice. In this unlikely event, VAW is obligated to use its reasonable efforts to continue to supply anodes to the Project on mutually agreeable terms.

Power Supply

Columbia has agreed with Landsvirkjun (the National Power Company of Iceland) the terms of a 20 year power contract, with permanent delivery starting as early as June 1, 1998 and full power delivery from January 1, 1999. Under the contract, the price of electricity is linked to the world price of aluminium, based on the average three-month postings at the London Metal Exchange ("LME").

The annual energy delivered (from January 1, 1999) will be 930 GWh, of which 90% will be firm power and the remaining 10% will be provided as secondary energy; 50% of the secondary energy is firm during any calendar year, 60% is firm over any successive four-year period and 80% is firm over the term of the contract. In the last 15 years, Landsvirkjun has never curtailed the delivery of secondary energy to any of its other major power customers with similar arrangements.

The Project Company undertakes to take-or-pay a minimum average annual amount of energy, over any consecutive two-year period, equal to 790 GWh per annum.

Government Support

A Bill of Law concerning the enabling legislation for the Project will be submitted to the Icelandic Parliament (the Althing) in its 121st session in 1997 and must be approved prior to financial close. The Act authorises the Minister of Industry to enter into an Investment Agreement on behalf of the Government with Columbia and Norðurál hf.

Among the terms of the Investment Agreement, Norðurál hf will be exempt from certain statutory provisions concerning limited companies, the Government will use its best effort to assist the Project Company to obtain any consents and licences required.

The Government of Iceland is also supporting the infrastructure related to this project by making available a total of \$10 million in the form of long term loans under the Smelter Site Agreement and by guaranteeing the obligations of the Grundartangi Harbour Fund under the Harbour Agreement (see 1.9).

The Aluminium Market

Columbia has commissioned Metal Bulletin Research ("MBR") to act as an independent aluminium market consultant to the project lenders. In that capacity, MBR has prepared a report on the aluminium market outlook to 2008. Among its conclusions, MBR forecasts that over the 1996-2008 period cash prices will average \$1725/tonne (in 1996 dollars).

MBR expects average annual prices to remain above \$1700 in the period from 1998 to 2001 but to peak in 1999 at an average price of \$2250/tonne. MBR expects the price cycle to reach a bottom in 2003 at an average annual price of \$1250/tonne. Widespread buying by investment funds/banks is expected to limit the downside potential during periods of over-supply.

Licences & Consents

The Environmental Operating Permit is the key permit required for Norðurál hf to construct and operate the Smelter. The permitting process commenced in 1995 with an Environmental Impact Report ("EIR"). The EIR was approved in February 1996. The Icelandic Government published its draft Environmental Operating Permit ("EOP") for the Smelter in November 1996. The public comment period was completed in January 1997.

The Smelter will be designed with best available technology to comply with all requirements of the EOP. Columbia is confident that Norðurál hf will be able to operate and maintain the Smelter in compliance with the EOP.

Insurance

On or before financial close, Norðurál hf, following consultation with Marsh & McLennan (Columbia's insurance adviser), will put in place comprehensive insurance policies for the construction phase, covering all major risks of material damage, third party liability, delay in start-up and marine cargo/inland transit. Marsh & McLennan have advised that non-vitiation cover is not currently available and therefore cannot be relied upon. The primary insurance during the construction phase will be provided by a construction all risks policy.

Prior to the end of construction, Norðurál hf will implement comprehensive insurance policies for the operational phase, covering all major risks of material damage and third party liability. The operational period insurances will effect appropriate material damage, machinery breakdown, third party liability and business interruption cover. The nature and extent of insurance required will be agreed before financial close.

2. PRINCIPAL TRANSACTION PARTIES

Columbia Ventures Corporation

Columbia was formed in 1988 as the holding company for acquisitions by Columbia Aluminium Corporation which acquired the 160,000 mt per year primary aluminium smelter at Goldendale, Washington in 1987. Since 1988, in addition to operating the smelter, Columbia has acquired and developed five extrusion and fabrication plants as well as two recycling facilities. In addition, Columbia has a marketing and trading company located in Louisville, Kentucky, and corporate headquarters are in Vancouver, Washington. On May 22, 1996, Columbia was split off from Columbia Aluminium Corporation and now is independently owned and operated.

EXTRUSION AND FABRICATION

Columbia conducts extrusion and fabrication operations at four facilities in California and one in Texas. These facilities have a combined annual capacity in excess of 50,000 mt and focus on value-added processes such as anodising, painting and fabrication.

RECYCLING

Columbia conducts recycling operations in Oregon, California, Texas and Kentucky. Columbia remelts various types of aluminium scrap ranging from used beverage containers to extrusion scrap to old sheet products. Following the installation of an additional rotary furnace at the Texas facility in the fall of 1995, and a new reverb furnace in Oregon in January 1997, Columbia's annual capacity to remelt scrap is approximately 120,000 mt.

FACILITIES

City of Industry, California

The City of Industry plant consists of a recycling cast house and an aluminium extrusion and fabrication facility. The cast house has an annual capacity in excess of 31,000 mt of aluminium while the total capacity for extruded products is about 27,000 mt annually. The plant factory is 200,000 square feet on 13 acres of land.

Modesto, California

The Modesto plant factory is over 140,000 square feet with a total capacity to produce more than 11,000 mt of aluminium extrusions annually. The facility also has the capability to paint and anodise extrusions.

Watsonville, California

The Watsonville plant factory is over 134,000 square feet on seven acres of land and has the capacity to produce over 9,000 mt of aluminium extrusions annually. The facility also has bright dip and anodising capabilities.

Rockwall, Texas

The Rockwall plant consists of over 300,000 square feet of buildings on 100 acres of land 25 miles from Dallas. The cast house is capable of melting and casting 54,000 mt of aluminium annually. In 1993 a recycling facility began operations which now has the capacity to process approximately 45,000 mt of aluminium scrap annually using two rotary furnaces. The extrusion capacity is about 5,500 mt per year and there is also a window fabrication business on site.

City of Commerce, California

The City of Commerce plant is engaged in the fabrication of carpet bar, weather-stripping, threshold and various other fabricated products for the residential, commercial and do-it-yourself markets. The fabrication process includes the shaping, cutting and altering of aluminium extrusion to meet a certain specification. The plant is located in a leased facility of approximately 60,000 square feet.

Portland, Oregon

The Portland plant is an aluminium scrap remelting facility consisting of a 125,000 square foot building on 4 acres of land. Aluminium scrap is converted into secondary aluminium ingot and sold, both domestically and internationally, to users of secondary aluminium, including smelters, rolling mills and foundries. An expansion will be completed in January 1997 which will boost recycling capacity to over 36,000 mt per year.

Louisville, Kentucky

Columbia Metals Company is responsible for metal risk management, aluminium swaps, scrap trading and negotiating freight tariffs. In addition, two scrap collection centres are currently maintained in Lexington and Owensboro, Kentucky.

Vancouver, Washington

Since 1989, the corporate office has been located in Vancouver, Washington. The corporate staff consists of the President, four Vice Presidents, an accountant, new smelter project manager and receptionist.

MANAGEMENT

Columbia has assembled a management team with extensive experience in the aluminium industry. Five of Columbia's eight senior executives and managers each have more than 20 years experience in the aluminium industry, including the operation of primary aluminium smelters. Key members of the management team involved in the Project, include:

Kenneth D Peterson, Jr.

Kenneth D. Peterson, Jr., is Columbia's President and Chief Executive Officer. He is the organiser and stockholder of Columbia. Mr. Peterson is a member of the Oregon Bar, having graduated from Willamette University's College of Law in 1980. He earlier graduated with High Honours from The College of William and Mary and is a member of Phi Beta Kappa. Mr. Peterson is responsible for the general strategic direction of Columbia and Columbia's development activities.

David Brewer

David Brewer is Senior Vice President of Columbia and serves as President of Columbia Metals. Mr. Brewer joined Columbia in 1988 and is responsible for the extruding, fabrication, recycling and marketing activities of Columbia.

Mr. Brewer has over 28 years experience in the aluminium industry. He spent 20 years with the Anaconda Aluminium Company and its successor company Arco Aluminium, a division of Atlanta Richfield Corporation. He has held the position of vice president of marketing and sales for Arco Aluminium divisions and for the entire Arco Aluminium Company. Mr. Brewer left Arco after assisting in the planned divestiture of its aluminium assets. He subsequently developed and started a U.S. division for Hydro Aluminium, serving as vice president and general manager of the operation for two years. Mr. Brewer is a graduate of Ball State University.

Richard Roman

Richard Roman is Senior Vice President and Chief Financial Officer of Columbia. Prior to joining Columbia in 1992, Mr. Roman was a partner in the Portland office of Coopers & Lybrand. During his seventeen years at Coopers & Lybrand, he also was resident in the firm's Boston and Paris offices. Mr. Roman is a graduate of Grinnell College and earned an M.B.A. from the Graduate School of Business of the University of Chicago.

Jim Hensel

Jim Hensel is Vice President of Columbia with responsibility for implementing corporate directives relating to the siting of additional primary aluminium smelting capacity. From 1993 until joining Columbia in August, 1995, Mr. Hensel was the co-founder and Director of Development of a microbrewery development company located in Salem, Oregon, with brewery projects in Washington, California, Colorado and New York. Mr. Hensel is a former partner of Columbia's outside general counsel, Ater Wynne Hewitt Dodson and Skerritt. Mr. Hensel specialised in mergers and acquisitions while at Ater Wynne and assisted Columbia in all of its acquisitions. From 1980 to 1982 Mr. Hensel was a cost accountant for The Boeing Company. Mr. Hensel holds a JD from Willamette University College of Law and a BA Economics from Harvard University.

Gene Caudill

Eugene Caudill, 50, is Columbia's New Smelter Project Manager for Iceland. Mr Caudill has 22 years of experience in the smelting, rolling and recycling sectors of the aluminium industry. His background includes project and environmental engineering, smelter maintenance management and general management. Mr Caudill is a graduate of the University of Missouri in mechanical engineering and has an M.B.A. from Portland State University.

SUMMARY BALANCE SHEET

On 22 May, 1996, following the split off from Columbia Aluminium Corporation, Columbia's balance sheet, as audited by Coopers & Lybrand L.L.P. was as follows:

	<i>\$ million</i>
Cash and cash equivalents	76.0
Other current assets	41.1
Property and equipment, net	30.8
Smelter equipment	10.6
Intangibles and other non current assets	<u>6.1</u>
Total Assets	164.6
Current liabilities	18.7
Long term debt	10.0
Deferred tax and other	<u>2.5</u>
Total Liabilities	31.2
Net Worth	133.4

VAW Aluminium AG**DESCRIPTION**

VAW Aluminium AG ("VAW"), a member of the VIAG Group, is one of Europe's major aluminium companies and, with a turnover of DM 5.9 billion and a workforce of 14,000 is the leading aluminium company in Germany.

VAW splits its business into the following five areas:

- Aluminium : Primary and Secondary metal production, licensing and consulting (VAW Aluminium Technologie GmbH), rolled ingots, extrusion billets, casting alloys, high purity aluminium, carbon and graphite products, silicon.
- Rolled Products : Aluminium foil, strip and sheet.
- Flexible Packaging : Mono and laminated foil for foodstuffs, cosmetic and medical product packaging.

Castings : Castings for engine technology.

Extruded Products/

Systems Technology : Extruded and drawn products, tubing, wall cladding, forgings, ladders and logistical equipment.

Norðurál hf will be contracting with VAW for the supply of carbon anodes. Technology Support will be provided by VAW's wholly owned subsidiary VAW Aluminium-Technologie GmbH.

VAW's parent company, VIAG AG is a diversified industrial holding company which derives the majority of its turnover from Germany with the bulk of the remainder arising in other European countries and North America.

SUMMARY FINANCIAL RESULTS

	VAW	VIAG
Sales (1995)	DM 5.9 bn	DM 41.9 bn
Pre-tax Profit *	DM 204 m	DM 1.7 bn
Assets (31.12.95)	DM 4.0 bn	DM 43.1 bn
Shareholders Equity	DM 1.1 bn	DM 7.1 bn

* Pre-tax profit excludes extraordinary profit.

Billiton Marketing and Trading B.V.

BILLITON GROUP

Billiton Marketing and Trading constitutes the core marketing and trading business within the Billiton group of companies, which itself is a wholly owned subsidiary of Gencor, the diversified international mining company. Based in the Netherlands, Billiton Marketing and Trading's main activities are the purchase and sale of bauxite, alumina and aluminium, ferro nickel, copper, tin, zinc and gold.

The Billiton group, formed in 1860 in the Netherlands, is an international natural resource group active worldwide in exploration, mining, processing, marketing and trading of non-ferrous metals and minerals. The group has operations in over 15 countries.

Billiton's principal business is in bauxite mining, alumina refining (1.6m tonnes - 1995) and aluminium smelting. These activities are principally in Australia, Brazil and Surinam where Billiton is a joint venture partner with major aluminium producers, including Alcoa, Alcan and Reynolds. Other activities focus on the mining and production of nickel, copper, zinc, gold and silver as well as the mining and processing of mineral sand.

Billiton was acquired by Gencor from Royal Dutch Shell Group in 1994. Its assets, along with Gencor's existing interests in Richard Bay Minerals in South Africa and Sao Bento gold mine in Brazil were then placed under a new holding company, Billiton International (BVI) Limited, a British Virgin Islands company.

GENCOR

Apart from Billiton, Gencor's aluminium related interests also include the 100% ownership of Alusaf, the South African aluminium company. As a result, Gencor's combined aluminium production (Alusaf and Billiton) approaches one million tonnes per annum. The aluminium business accounted for some 34% of the group's income in the financial year ended 30 June 1996.

Gencor's other businesses include steel & ferro alloys (manganese, chrome, silicon metal and nickel), titanium minerals, coal mining, gold, base metals, (zinc, copper and lead), platinum and trading.

SUMMARY FINANCIAL RESULTS

	<i>Billiton International</i>	<i>Gencor</i>
Sales	\$805 m	\$3.1 bn
Pre-tax Profit	\$226 m	\$628 m
Assets (30.6.96)	\$1.8 bn	\$4.1 bn
Shareholders Equity	\$1.2 bn	\$2.5 bn

Landsvirkjun

THE COMPANY

Landsvirkjun, a jointly owned enterprise of the Republic of Iceland (50%), the City of Reykjavik (44.525%) and the Township of Akureyri (5.475%), was established in 1965. The three owners are jointly and severally liable as guarantors of collection for all the obligations of the company.

The principal objectives of the company are the planning, development, construction and operation of electric power plants and high voltage transmission facilities throughout the whole of Iceland and the related sales of electric power generated by the company's facilities, or otherwise procured by the company, to distribution utilities and major power intensive industries. Iceland is a highly electrified country and more than 99.9% of the population has access to electric power from public utilities.

At the end of 1995 Landsvirkjun's assets were valued at ISK 76.5bn (USD 1.2bn) and its net-worth was ISK 25.7bn (USD 393m).

POWER CAPACITY AND ENERGY PRODUCTION

At the end of 1995 Landsvirkjun's total installed capacity consisted of:

Hydropower	837 MW
Fossil-fuel	42 MW
Geothermal	33 MW

Total	912 MW

During the same year the company produced 4,650 GWh of electricity, or 93.4% of the total electricity produced in Iceland. Of the power production 4,470 GWh originated from hydro power and 180 GWh from geothermal power.

Between 1997 and 1999 Landsvirkjun plans to expand its capacity by 198 MW in order to service the energy requirements of the Project and the possible expansion of the Icelandic Alloys plant, as well as to meet the projected general increase in electricity consumption in Iceland. In addition the company has entered into a power purchase agreement with the City of Reykjavik for the sale of power from a 60 MW geothermal power plant to be constructed at Nesjavellir, 40 km east of Reykjavik. As a result Landsvirkjun's total power capacity (including Nesjavellir) will be 1170 MW by January 1, 2000.

ENERGY SALES

Landsvirkjun's sales of electricity in 1995 amounted to 4,450 GWh, generating ISK 7.6 bn (USD 114m) in revenue. Sales to power intensive industries accounted for over half of total energy sales in 1995, but only a third of sales measured by revenue. Furthermore, sales to power intensive industries tend to fluctuate from one year to another from a quarter to a third of total revenue, due to energy prices being linked to the output prices or performance of those companies.

Out of the 16 utilities distributing electricity in Iceland, six buy power wholesale from Landsvirkjun, with the two largest public utilities - RARIK (The State Electric Power Works) and RR (Reykjavik Municipal Electric Works) - accounting for the bulk of sales.

<i>Energy sales by customers in 1995</i>	<i>GWh</i>
ISAL	1,629
RARIK	893
RR	682
Icelandic Alloys	635
Other	611

MAIN POWER INTENSIVE INDUSTRY CUSTOMERS

ISAL

The Icelandic Aluminium Company ("ISAL"), a primary aluminium smelting company in Straumsvík, south of Reykjavik, is Landsvirkjun's largest wholesale customer. ISAL, a 100% owned subsidiary of Alusuisse-Lonza, has operated a smelter in Straumsvík since 1969. The smelter has presently just over 100,000 tpy output capacity and it is due to increase its output to 162,000 tpy in the second half of 1997.

Icelandic Alloys

The ferrosilicon plant at Grundartangi, next to the Project's smelter, is the second largest industrial wholesale customer of Landsvirkjun. Owned jointly by the Government of Iceland, Elkem A/S (Norway) and Sumitomo Corporation (Japan), the plant commenced operations in 1979. Presently the plant has an annual output capacity of some 72,000 tpy from two furnaces, but the company is looking at expanding its output by adding the third furnace by 1999, bringing the annual output capacity to 110,000 tpy.

Due to the nature of the production process of ferrosilicon, the plant is less sensitive to short term curtailment of energy supply than are primary aluminium smelters. As a result the power contract with Landsvirkjun permits power curtailments in order to enable Landsvirkjun to service other customers. Landsvirkjun last exercised its right to curtail power supplies to Icelandic Alloys for a short period in the spring of 1981.

7.4.5 DISTRIBUTION/TRANSMISSION

The power transmission system in Iceland is fully integrated in a single grid. Landsvirkjun operates the inter-regional grid comprising 1,080 km of 132 kV transmission lines. The company has also built a 490 km 220 kV transmission system from the main South Iceland production area, where 70% of the electricity is produced, to Southwest Iceland (including

Grundartangi) which accounts for 75% of the national consumption. The high voltage grid in Iceland is generally masked, which ensures very reliable supply of electrical power to the Project.

The national power system is controlled from Landsvirkjun's Dispatch Centre in Reykjavík. The Dispatch Centre co-ordinates the operation of the electricity system, allowing it to handle variable loads at all times, thereby safeguarding operational security and efficiency. It monitors the entire power system and controls both production of electricity and its transmission. The Dispatch Centre is linked to power plants all over Iceland by means of microwave radio and optical fibre cables. These carry an average of 600 status point indications per minute from 35 remote terminals to its control computer, which gives real-time information about each and every part of the system.

K. Home Engineering

K. Home Engineering ("KHE") is providing project management and project engineering services to Columbia for the Project.

KHE is a multi-disciplined engineering design company providing design, procurement, project and construction management services. Fluor Daniel recently acquired a 30% ownership stake in KHE.

KHE was established in 1973 and presently has a staff of over 300 technicians and qualified engineers. KHE is based in Stockton-on-Tees, UK.

KHE serves the chemical, petro-chemical, pharmaceutical, water, steel, food and smelting industries, and has a strong reputation in the specialist areas of liquid and gas handling - bulk/mechanical handling - aluminium/steel smelting - fertilisers - agro-waste conversion - agro-chemicals - quarrying - foundries - metal forming - mineral processing - high technology paints - and waste/refuse disposal. KHE has also been involved in offshore platform development, subsea technology and FPSO's.

KHE has an extensive expertise in the aluminium smelting industry, having provided a variety of services for clients on numerous smelter projects in the UK and abroad. KHE has most recently been acting as the Engineer on the Dubai Aluminium Smelter project ("DUBAL"). The DUBAL project is a 130,000 tpy extension of an existing 250,000 tpy smelter in Dubai.

KHE is QA certified to ISO 9001.

Icelandic Engineering Consultants

Columbia has engaged three Icelandic engineering firms, Hönnun, Rafhönnun and VST Engineering ("HRV"), to assist it in the development of the Project in Iceland. These three firms are also providing engineering services to Columbia for certain Icelandic-related elements of the Project.

HRV recently participated in the 60,000 tonnes per year (third potline) expansion at the ISAL aluminium smelter near Reykjavik.

HÖNNUN

Hönnun is one of the oldest and largest engineering consulting firms in Iceland. Besides its main office in Reykjavik, the company operates a branch in South Iceland, and is a partner in an engineering consulting firm based in two towns in East Iceland. Hönnun is a member of the Association of Consulting Engineers, Iceland.

Hönnun currently has 30 employees. Hönnun is generally covering the civil engineering aspects of the Project.

Hönnun's recent clients include the Reykjavik City Engineer, Landsvirkjun the US Navy and the Icelandic Public Roads Administration. In addition, Hönnun has been involved with a number of aluminium smelter projects including various engineering and design assignments for ISAL, ATLANTAL and the Icelandic Power Marketing Agency since 1968.

RAFHÖNNUN

Rafhönnun was founded in 1969 and since then has become one of the leading electrical engineering consultants in Iceland.

Rafhönnun has done extensive work for Landsvirkjun and the Icelandic state energy board covering all aspects of energy design and supply including transmission and distribution systems, high voltage switchyards and hydroelectric and geothermal power generation.

VST CONSULTING ENGINEERS

VST was founded in 1932 and today has over 50 professional staff. VST is one of the largest firms of consulting engineers in Iceland and was one of the founders of the FRV (the Icelandic Association of Consulting Engineers).

VST provides a comprehensive range of consulting and site services including buildings design, hydropower and soil mechanics, mechanical and control engineering, municipal engineering and transportation, planning, development and cost engineering.

VST has worked on a number of aluminium smelter assignments including work on the Hydro Aluminium, ATLANTAL and ISAL projects.

3. ALUMINIUM REDUCTION TECHNOLOGY

INTRODUCTION

Primary aluminium is produced from alumina (aluminium oxide) refined from bauxite by the Bayer process. Smelter grade alumina is nearly chemically pure with only trace amounts of common elements. For smelter use, it is calcined to drive off almost all bonded and free moisture and is delivered to the smelter in the form of a granular white powder similar in appearance to fine, white sand. The aluminium-oxide bond is very strong and occurs preferentially to almost all other common oxides such as oxides of carbon, iron, silicon, and other metals.

Chemically, 1.889 tonnes of alumina are required to produce one tonnes of aluminium metal. Typical smelter requirements range from 1.92 to 1.94 tonnes of alumina per tonnes of aluminium due to dust losses in handling, small particles emitted from the process and collected in the air cleaning systems, and weight loss due to a small residual amount of bonded moisture driven off during the reduction process.

All commercially viable primary aluminium metal is produced by the Hall-Heroult process discovered late in the 19th century and brought into large-scale commercial development following World War II. Due to the strong oxide bond of the ore, the conventional smelting technique of reducing the oxide to metal using a third element (such as carbon in the reduction of iron oxide to produce iron) is not commercially feasible. In the Hall-Heroult process, the aluminium oxide is dissolved in a molten salt bath of cryolite (sodium aluminium fluoride) and the dissolution of the metal and oxide is accomplished electrolytically. In normal smelter operation, the molten cryolite bath is augmented with small additions of other salts (primarily aluminium fluoride) to reduce the melting point of the salt bath and bath temperatures of 955 degrees Celsius are typical in the reduction cells.

The molten cryolite bath is very corrosive and will dissolve almost any common material. Carbon is the most resistant common material available to contain the salt bath, but at the temperatures required to maintain the bath molten, carbon will burn if exposed to air. The typical reduction cell consists of a large, steel shell. Insulation and refractory bricks are used to line the inside of the steel shell and carbon blocks are then placed on the bottom and sides to completely cover all of the refractory. Joints in the carbon are sealed with a rammed mixture of carbon paste which is baked into a carbon bond by external heat during preparation of the cell for service. The carbon blocks on the bottom of the cell contain imbedded steel bars to carry electrical current from the cell. The assembled carbon cell lining and steel electrical conductors are the cathode of the electrolytic reaction and is the electrically negative pole of a direct current reaction.

The electrically positive pole of the reaction is the anode and is also constructed of carbon. Electrical current flows from the anode into the molten bath and then into the cathode carbon blocks and out of the cell via the steel cathode conductors. The cathode carbon is protected from exposure to air by the molten bath. Alumina dissolved in the bath is electrolytically reduced into aluminium and oxygen.

The melting point of aluminium is about 680 degrees Celsius. Thus the aluminium metal produced is liquid at the 950-degree operating temperature of the reduction cell. It is slightly heavier than the salt bath at that temperature and settles on the cathode to form a liquid pool in the bottom of the cell. Depending on the design of the cell, typical metal pools contain between five and 10 days of production in the metal pool (commonly referred to as the "metal pad" in the industry). The metal pad forms additional protection for the cathode from the corrosive salt bath. By precise operating temperature control and design of the carbon lining and insulation, the interior carbon sides of the cathode lining above the level of the metal pad are protected by a frozen crust of the salt bath from the corrosion of the liquid bath. The typical operating life of a modern cathode lining in a cell is four to six years with useful life in excess of five years common.

The anode of the cell is also formed of carbon, since this is the only common compound that is both resistant to corrosion of the bath, electrically conductive, and can be made pure enough to avoid significant contamination of the aluminium metal produced. Because of the high operating temperature and the generation of oxygen from the cell at the anode, the anode carbon is consumed in the reaction and converted to carbon dioxide, which is emitted from the cell. Chemically, 0.388 tonnes of anode carbon is consumed for each tonnes of aluminium metal produced. Due to atmospheric burning of unprotected hot anodes and due to inefficiencies in the electrolytic process, typical smelter anode carbon consumption ranges from 0.43 to 0.48 tonnes of carbon per tonnes of aluminium.

Electrical current is carried into the anode carbon by steel conductors ("stubs" or "pins") that in turn are connected to an electrical busbar system usually composed of aluminium, although in some older smelters, of copper. Aluminium (and sometimes copper) connectors to the cathode steel conductors carry the current away from the cell to the electrical busbar system. The anode busbar system is moveable and the operating voltage of the cell is adjusted by movement of the anode in relation to the metal pad on the cathode. Typically, the anode is suspended in the molten bath five to six centimetres above the metal pad. The entire reduction cell, consisting of the cathode and its steel shell, the molten bath, and the anode plus its supporting superstructure and movable buswork, is commonly called a "pot" in the industry.

An individual pot in an aluminium smelter operates at a voltage of between four and five volts D. C. and at currents ranging from 65,000 to 300,000 amperes depending on the design and construction of the cell. Due to the required conversion of electrical energy to direct current, the most efficient arrangement is to connect individual pots electrically in series so that the power loss due to rectification (typically two to three volts) can be minimised by maximising the number of pots requiring only one rectification. Typically, between 120 and 240 pots are connected in series to form one "potline" operating at a nominal voltage of 700 to 1,000 volts D.C.

In the prebake type of pot, the anode carbon mixture is pressed under extremely high pressures or vibrated to achieve equivalent results into a precisely dimensioned carbon block. This block is then baked in a separate facility fired by natural gas or oil up to a temperature of approximately 1,200 degrees Celsius (about the melting point of steel) to form a very hard, electrically conductive carbon block. Steel electrical conductor stubs are then fastened to the individual carbon blocks and, depending on pot design, 14 to 28 of these blocks are fastened to the anode bus with conductor rods to form the anode.

POT DESIGNS AND ENERGY EFFICIENCY

Two measures are used for the relative efficiencies of aluminium reduction pots. The primary measure is energy efficiency expressed in D. C. kilowatt-hours per pound of aluminium produced (or D.C. kilowatt-hours per kilogram of aluminium produced). This is generally abbreviated to kWh/lb or kWh/kg in the English and metric systems. Energy efficiency is a straightforward measurement of the electrical cost of producing a pound of aluminium. A second measurement used within the industry is current efficiency, expressed as a percentage of the theoretical maximum amount of aluminium that can be produced by the ampere-hours of electricity passing through the cell. Current efficiency indirectly affects the cost of producing a pound of aluminium but is useful in the industry as a measure of the degree the process is under control.

Energy efficiency ranges from about 8.3 kWh/lb (18.3 kWh/kg) for 1940- vintage pots operating in the 65,000 amperes range down to 5.8 kWh/lb (12.8 kWh/kg) for modern prebake pots operating in the 300,000 amperes range. Current efficiencies in operations under good control range from about 88% for the 1940-vintage pots to as high as 93.5% for modern pot technology. The maximum energy efficiency (and, to a large degree, the maximum current efficiency) achievable by a pot is primarily dictated by the design of the cell itself and by the arrangement of adjacent electrical buswork.

Increasing the size of the pot requires a delicate balance of the electrical current distribution within the cell and the magnetic fields created by the buswork surrounding the pot. During pot operation, the current flows from the anode to the metal pad covering the cathode of the pot and, depending on pot design, this molten pool of metal can be from 10 to 30 centimetres deep. The relative density between the molten aluminium and the molten bath is very small, so that slight disturbances in the metal pool generate relatively large waves on the metal pad surface. The larger the pot, the greater the potential size of the waves. Typical distance between the anode surface and the metal pad is five to six centimetres. If one portion of the anode is slightly closer to the metal than the majority of the anode, the current through the bath increases at that point. Due to the existence of adjacent busbars carrying large electrical currents, the metal pad is surrounded by a magnetic field. The increased current in the molten metal within the magnetic field causes the metal surface to depress away from the anode. This in turn reduces the current, which reduces the depression of the metal surface and starts the cycle over again. Larger pots result in larger metal pad waves for the same disturbance and as wave height approaches the distance between anodes and metal pad, in the worst case, the metal pad shorts out the anode to the cathode and no aluminium is produced during those momentary short-circuits and current efficiency suffers.

POT OPERATIONS AND ENERGY EFFICIENCY

Although the basic design of the pot determines the practical maximum of the efficiencies that can be achieved, actual results are as much influenced by operations and raw material qualities as by the design. It is not always practical to install the highest efficiency pot design. Smaller pots are easier to operate and require less sophisticated technology. Raw materials, particularly anode quality, have a significant influence on current efficiency that can be achieved. Consistency in ore cover of the molten bath in the pot, consistency in adding alumina to the bath, precision of anode adjustment, precise control of the chemical composition of the bath, and control of the voltage drop across the pot all have significant influence on actual energy consumption and current efficiency.

CAPITAL COST ITEMS AND TRADEOFFS

Capital cost can vary significantly depending upon the design of the pot and its required supporting facilities. The capital cost for a new, modern green-field prebake smelter plus necessary supporting facilities can range from \$3,500 U.S. per annual production tonnes to as high as \$5,000 per annual tonnes for a highly labour and energy-efficient cell in plant capacities of 180,000 to 250,000 tonnes per year.

Aside from the pots and potrooms, other significant facilities associated with an aluminium smelting complex include anode production, anode rodding, metal casting, alumina supply and storage, electrical supply and rectification, pot construction/reconstruction, utilities and services, such as maintenance, administration, security and safety. The capital costs for a new smelter include the construction costs of these auxiliary facilities. Again, there are tradeoffs in terms of capital costs versus the operating manpower, maintenance costs, and raw materials utilised by the auxiliary facilities.

Of the major auxiliary facilities, anode material production is the largest and most capital intensive, especially for a prebake style smelter. Anode material is made by combining high quality calcined petroleum coke with a binder (generally coal tar pitch produced by the steel industry coking ovens), heated and mixed into a paste. The facility for preparation of the anode paste is large and complex, with raw material storage tanks and silos, coke crushing and grinding equipment, heaters, mixers, and the necessary conveying, piping and dust collection systems for a complete operating facility. Prebake type pots require the additional equipment for anode forming, anode baking and anode rodding to insert the electrical connectors into the individual anode blocks.

Prebake anode baking is usually accomplished using natural gas or oil-fired baking furnaces and the hydrocarbon portions of the coal tar pitch in the anode material is also combusted and its fuel value contributes to anode baking.

The next largest auxiliary facility (and, in some cases, the largest auxiliary facility) is the cast house, where the molten metal from the potrooms is cleaned, alloyed and cast to meet customer requirements. Metal casting varies significantly in complexity, depending upon the eventual market for the metal. The simplest casting operation pours the molten metal as received from the potrooms into large, cast iron moulds ("sow" moulds) where the metal freezes into a generally rectangular block weighing between 500 kg and 1,000 kg (1,000 to 2,000 pounds). Metal quality is as-received from the potrooms ("pure" metal) and the casting equipment is simple with low manpower and maintenance requirements. Primary metal sows are sold on the open market as a commodity and are remelted, alloyed, and recast by the customer for his own utilisation. At the most complex end of metal casting, the metal from the potrooms is received into holding furnaces, alloyed and fluxed to customer specifications, continuously cast into rolling ingots or extrusion billets, heat-treated, sawed to length, and shrink-wrapped for shipment directly to the customer's equipment for further fabrication.

Alumina unloading, transport and storage also represent a significant capital expenditure for most smelters. Generally, bauxite is refined into alumina near the bauxite source and the alumina is shipped by ocean-going vessels in the 25,000 to 60,000 tonnes cargo range to the receiving smelter, located either next to major markets or adjacent to major electrical supplies. Ship unloading can be accomplished by clamshell crane unloading, special purpose vacuum unloaders, or screw-elevator types of equipment such as marine legs. Due to the dust generation and material loss by clamshell unloading and the highly abrasive nature of the material on marine legs, vacuum unloading is the preferred method for ocean-going transport of alumina. The deep water port, dock, storage silos and unloader associated with a typical smelter represent a significant investment.

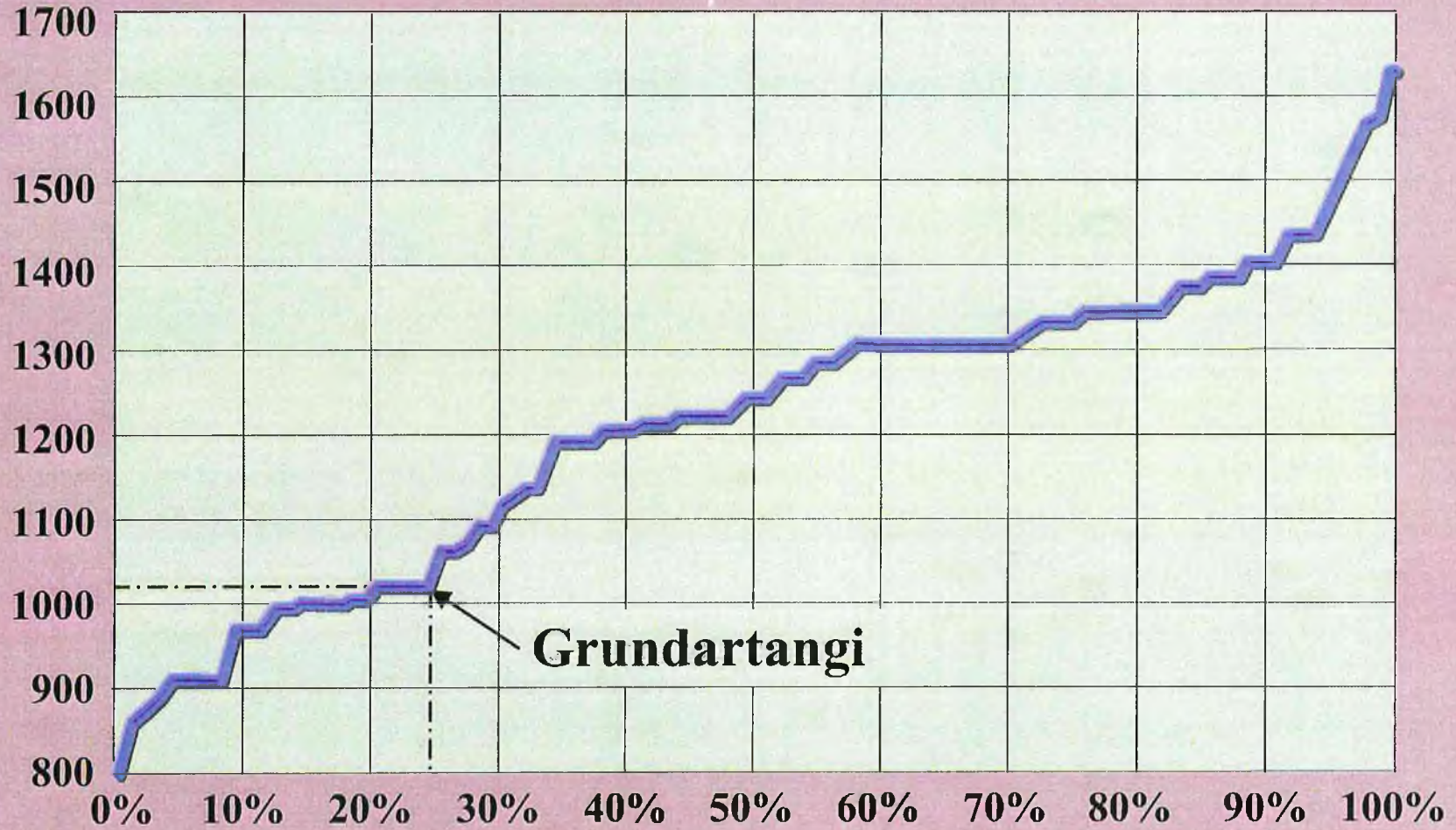
Land transport of alumina is almost universally accomplished by rail for long distances and by tractor-trailer truck for short hauls. Both truck and rail transport can be by bottom-dump hopper cars or by tank cars for pneumatic unloading. If by hopper cars or trailers, the receiving smelter requires an unloading pit and conveying system to the in plant storage silos. If by tank car or trailer for pneumatic unloading, a pneumatic dense-phase conveying pipeline from a car/trailer hook-up point to the storage silos is required. Within the smelter complex, alumina transport is generally by covered belt conveyor, dense phase pneumatic conveyor or by a combination of airlifts and air slides (non-dense pneumatic conveying). Within the potrooms themselves, alumina is transported by dense-phase pneumatics, by overhead cranes or by special-purpose vehicles from the storage silos or day-bins to the pots.

Western World Aluminium Cost Curve 1996

\$/tonne

ALUMINIUM BALANCE W. WORLD

